Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

Agenda voor de algemene ledenvergadering

(huishoudelijk gedeelte)

dinsdag 20 juni 2023 / 10.45 - 12.45 uur

Jaarbeurs Utrecht - Mediaplaza

---

1. Opening door de voorzitter van de KNB

2. Mededelingen
   a. Ter kennisgeving Jaarverslag Kwaliteitsfonds 2022

3. Vaststelling van het verslag van de algemene ledenvergadering (huishoudelijk gedeelte), gehouden op 9 juni 2022

4. Financieel verslag ordejaar 2022
   a. Vaststelling van de rekening van baten en lasten over het ordejaar 2022.
   b. Voorstel saldo rekening van baten en lasten ordejaar 2022 toevoegen aan algemene reserve
   c. Voorstel tot vaststelling van de balans van het ordejaar 2022
   d. Voorstel tot vaststelling van de begroting voor het ordejaar 2024, waarin is begrepen de:
      1. algemene bijdrage voor het ordejaar 2024;
      2. bijdrage bestuursorganen;
      3. bijdrage voor belangenbehartiging en marketing/communicatie;
      4. bijdrage voor opdrachtgeverschap pensioenfonds;
      5. bijdrage voor ICT & procesoptimalisatie.

5. Presentatie bestuur
   Tijdens de Alv bespreekt Ed Engelen, penningmeester van het bestuur, graag de jaarrekening 2022 en de begroting 2024 met u. Ook gaan wij in op het jaarplan 2023, en dan met name het promoten van de aantrekkelijkheid van het notariële beroep. Dit valt binnen het programma Futurepro(o)f. Tijdens de Alv zal creatief bureau Kaliber het vervolg van de publiekscampagne "Het Moment" presenteren.

6. Rondvraag en sluiting

JAARVERSLAG

ORDEJAAR 2022

BEGROTING 2024

EN

JAARREKENING 2022

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

Spui 184

's-Gravenhage

Inhoudsopgave

Pagina 2 t/m 22 **Verslag van het bestuur**

Algemeen
- Bestuur
- KNB boekt een positief resultaat
- Totaal ledenaantal stijgt, aantal notarissen neemt af
- Akte aantallen
- Strategische Agenda Notariaat 20-25
- Belangrijkste inkomsten en uitgaven
- Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat - ICT

Financieel beleid KNB
- Weerstandsvermogen
- Beleggen
- Financieel beleid - begroting komend jaar
- Wet Normering Topinkomens

Opbouw begroting algemeen

Overkoepelende diensten
- Directie
- Financiën en administratie
- Personeel en organisatie
- Automatisering

KNB Bureau

KNB Diensten
- Onderwijs en Kandidatenzaken
- ICT & Procesoptimalisatie
- Uitgeverij
- Rechtsvragen
- Public Relations
- Centraal Levenstestamentregister

Overige ondersteunende diensten

Verbonden partijen
- Stichting ECH, Stichting Voorzieningsfonds van de KNB
- Stichting Pensioenfonds Notariaat, Stichting Rechtszekerheid Digitaal
- Nobilex Automatisering B.V., Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat

Algemene reserves

Pagina 23 t/m 25 **Begroting 2024 en voorstel bijdragen**

Pagina 26 en 27 **Verslag van de Financiële Commissie 2022**

Pagina 28 t/m 42 **Jaarrekening 2022**

Balans per 31 december 2022
Rekening van baten en lasten 2022
Kasstroomoverzicht
Toelichting op de jaarrekening 2022
- Algemeen
- Waarderingsgrondslagen
- Toelichting op het kasstroomoverzicht

Toelichting op de balans per 31 december 2022
Toelichting op de rekening van baten en lasten 2022

Overige toelichtingen
- Voorstel resultaatbestemming en Gebeurtenissen na balansdatum

Overige gegevens
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlagen jaarverslag Kengetallen leden
Prijzen, tarieven en diensten KNB 2022
Verzekeringen
Weerstandsvermogen
Beleggingsstatuut
Toelichting WNT
Specificaties effecten

Verslag van het bestuur

Algemeen

De KNB en haar organisatie zijn geregeld in de Wet op het notarisambt (Wna). De KNB is bij wet ingesteld en is een publiekrechtelijke rechtspersoon (openbaar lichaam) in de zin van artikel 134 van de Grondwet. Alle in Nederland gevestigde notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen zijn lid van de KNB. De KNB heeft tot taak de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden en van hun vakbekwaamheid. Haar taak omvat mede de zorg voor de eer en aanzien van het notarisambt. Bij verordening worden beroeps- en gedragsregels van de leden vastgesteld. Tevens kunnen bij verordening regels worden gesteld betreffende de bevordering van de vakbekwaamheid van de leden en de kwaliteit van de beroepsuitoefening. Verder is de KNB verantwoordelijk voor het uitvoeren van kwaliteitstoetsen bij haar leden, die worden verricht door auditoren die zijn aangewezen door de KNB. Bij verordening worden nadere regels gesteld over het verrichten van de kwaliteitstoetsen.

De KNB heeft een bestuur, een ledenraad, een algemene ledenvergadering en ringen die samenvallen met de gerechtelijke arrondissementen. Verder heeft de KNB een bureau ter ondersteuning van de werkzaamheden van het bestuur, de ledenraad, de algemene ledenvergadering en de ringbesturen. Het bestuur geeft algemene leiding aan het bureau. De directie van het bureau is belast met de leiding van de dagelijkse gang van zaken.

Bestuur

Het bestuur van de KNB bestond op 31 december 2022 uit de volgende leden:
mr. A.M.J.M. Ploumen, voorzitter
mr. E.M.J.J. Engelen, penningmeester
mr. A.C. van der Klooster, lid
mr. I.M. Cox, lid
mr. T.P. Flokstra, lid
mr. I.C.A. Braun, lid
Ingeborg Braun is per 22 september lid van het bestuur. Zij is de opvolger van Bart Versteeg. De vacature die is ontstaan na het vertrek van mr. M. Schoonhoven per 1 december 2022 was eind december nog niet vervuld. De benoeming van haar opvolger vindt plaats in de ledenraadsvergadering van februari 2023.

De KNB boekt een positief resultaat

Het boekjaar 2022 loopt van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 en laat inclusief onttrekking aan bestemmingsreserves een positief resultaat zien van € 2.114.256 (na het saldo van onttrekking aan de bestemmingsreserves een positief resultaat van € 2.194.685). Begroot was een negatief resultaat van € 1.781.035. Vorig jaar was het resultaat inclusief dotatie aan bestemmingsreserves negatief € 551.404 (na het saldo van toevoegingen en onttrekkingen aan bestemmingsreserves negatief € 337.156).

De belangrijkste positieve effecten voor het resultaat van boekjaar 2022 ten opzichte van de begroting 2022 zijn de hogere aantallen verkopen VIS en BRP (€ 336.622 en € 131.980), meer inschrijvingen in het CTR en CLTR (€ 356.283 en € 301.736), lagere afschrijvingskosten BRN (€ 213.996), de poortwachterstoeslag (€ 1.133.327), meer ledenbijdrage congres (€ 112.325), lagere

kosten BRP (€ 122.500), latere invulling vacature manager I&P en vacatures communicatie (€ 131.954), lagere projectkosten upgrade keycloak (€ 219.174), lagere kosten informatiebeveiliging (€ 205.250), nog niet uitgegeven kosten IAM (€ 224.674), lagere kosten applicatiebeheer (€ 489.045), lagere kosten datawarehouse (€ 103.420), lagere kosten onderzoeksbudget I&P (€ 106.920), nog niet uitgegeven projectkosten notarieel portaal (€ 104.393), nog niet uitgegeven projectkosten digitale akte (€ 900.299) en lagere kosten futurepro(o)f (€ 494.464). Hiertegenover staan het negatieve koersresultaat (€ 1.230.251), de meerkosten van VIS (€ 372.040), meer inhuur P&O (€ 140.873), meerkosten BRN (€ 330.522), niet begrote kosten digitale kluis (€ 111.038), en niet begrote kosten PMO PEC (€ 106.374). Vanwege de sterke koersfluctuaties en de invloed daarvan op het resultaat per segment, wordt het financieringsresultaat vanaf boekjaar 2021 als aparte post onder de algemene reserve gepresenteerd en niet meer toegerekend aan de verschillende segmenten.

Totaal ledenaantal stijgt, aantal notarissen neemt af
De KNB telde op 31 december 2022 3.440 leden. Dat zijn er 37 meer dan een jaar eerder. Het aantal notarissen nam met 2 af naar een totaal van 1.234, waar het aantal kandidaat-notarissen met 39 toenam tot 1.979. Het aantal toegevoegd notarissen bedraagt per 31 december 2022 227. Zie bijlage "kengetallen leden". Het aantal notariskantoren is afgelopen jaar afgenomen met 11. Het totaal komt nu uit op 901. Hiervan is iets minder dan de helft (433) een eenmanskantoor.

Akteaantallen
Notarissen hebben afgelopen jaar gezamenlijk 1.912.299 akten gepasseerd. Dat zijn er bijna 90.000 minder dan in 2021, toen notarissen een recordaantal van 2 miljoen akten passeerden. Ondanks de daling is 1,9 miljoen akten nog steeds erg veel: vergeleken met 2017 is het aantal gestegen met 235.000 akten, een stijging van 14 procent.

De daling in 2022 komt voor een groot deel voor rekening van hypotheekakten en overdrachten van onroerend goed. Zo daalde het aantal hypotheken afgelopen jaar met bijna 51.000 tot 425.000, een daling van 11 procent. Het aantal overdrachtsakten nam met eenzelfde percentage af van 42.000 tot 337.500. Het aantal akten in de ondernemingsrechtpraktijk nam af met ruim 4 procent. In de familiepraktijk nam het aantal akten juist toe. Passeerden notarissen in 2021 632.00 akten die met familiezaken te maken hadden, in 2022 waren dat er 665.000: een stijging van ruim 5 procent.

Strategische Agenda Notariaat 20-25
De Strategische Agenda Notariaat 20-25 van de KNB bepaalt de hoofdlijnen van het beleid van de KNB.
Dat beleid staat voor een toekomstbestendig notariaat, met een relevante maatschappelijke functie voor de notaris. De KNB heeft daarbij het volgende doel voor ogen: in 2026 is de notaris de juridische adviseur bij uitstek in een complexe en digitale maatschappij. De notaris heeft oog voor maatschappelijke ontwikkelingen, is goed opgeleid en heeft alle gereedschappen voorhanden om deze rol uit te oefenen. Door verdergaande opleiding, soms specialisatie, en waar nodig ondersteuning door het bureau van de KNB, is de notaris wend-, en weerbaar en blijft het notariaat in alle opzichten aantrekkelijk om in te werken voor juristen en medewerkers. Om dit beeld te bewerkstelligen, ligt de focus voor de jaren 2020-2025 op de drie volgende thema's:
• Futurepro(o)f;

- Samen voor mens en maatschappij; en
- Bescherming en rechtszekerheid.

In 2021 zijn deze thema's, aangevuld met de wettelijke taken van de KNB, vertaald in negen werkprogramma's. Die negen programma's zijn:

1. Mens en maatschappij
2. Digitaal notariaat
3. Datagericht werken
4. Vernieuwing Wna
5. Future pro(o)f
6. Dienstverlening aan klanten van de notaris
7. Stakeholdermanagement
8. Dienstverlening aan leden
9. Interne organisatie

De eerste 5 programma's zijn een uitwerking van de Strategische Agenda Notariaat 20-25. De programma's 6 tot en met 9 zijn doorlopende programma's die structureel van aard zijn.

Future Pro(o)f en Digitaal Notariaat prioritaire programma's

Het bestuur heeft bij de besluitvorming over de bijgestelde begroting 2022 de programma's 'Future pro(o)f en 'Digitaal notariaat' aangeduid als prioritair. 'Futurepro(o)f' vanwege de noodzaak om het notariële vak zo aantrekkelijk mogelijk te houden, voor zowel de bestaande groep mensen die in het notariaat werkt als voor jonge mensen die nog met werken moeten beginnen en 'Digitaal notariaat' onder meer vanwege de invoering van de digitale oprichting van een besloten vennootschap (DOBV). In beide programma's heeft de KNB het afgelopen jaar al veel werk verzet. Zo verscheen in diverse media de 'trotscampagne' die laat zien hoe trots onze leden zijn op hun werk, waardoor studenten zich aangetrokken voelen om ook voor het notariaat te kiezen. In 2021 was de KNB technisch al klaar voor de digitale oprichting van een besloten vennootschap. Het Kabinet vroeg aan de Europese Commissie echter uitstel voor de juridische implementatie van de richtlijn. De invoering is waarschijnlijk januari 2024.

Jaarthema

Voor de herkenbaarheid van de samenhang van activiteiten bij haar leden werkt de KNB met een jaarthema dat als een rode draad door alle activiteiten loopt. Het jaarthema voor 2022 was *weerbaar*. Hoe blijft het notariaat bijvoorbeeld weerbaar tegen de groeiende eisen van politiek en maatschappij als het gaat om fraudepreventie, maar ook in relatie tot tucht en toezicht. En wat kunnen kantoren doen om beter weerbaar te zijn tegen de toegenomen digitale aanvallen op computersystemen. Verder denkt het bestuur van de KNB hierbij aan hoe de beroepsgroep zich weerbaarder kan maken tegen de toegenomen werkdruk. Kortom, er zijn voldoende invalshoeken om dit thema ook in 2023 op verschillende manieren tot zijn recht te laten komen in de activiteiten van de KNB.

Thema futurepro(o)f

Binnen het programma Futurepro(o)f zijn diverse met elkaar samenhangende thema's te onderscheiden. Het gaat om de modernisering van de beroepsopleiding, job branding, intervisie, beloningsbenchmark notariaat, samenwerking en opvolging en permanente educatie (PE)

Modernisering beroepsopleiding
De beroepsopleiding voor het notariaat bestaat in zijn huidige vorm alweer ruim 10 jaar. Uit een gezamenlijk onderzoek uit 2020 van de Stichting Beroepsopleiding Notariaat (SBN) en KNB, blijkt dat het belangrijk is om de praktijkomgeving van de deelnemer meer centraal te stellen. Daarvoor moet de beroepsopleiding, meer dan nu het geval is, aanhaken bij het dagelijkse werk van de kandidaat-notaris. Bijvoorbeeld door casussen te bespreken uit de eigen praktijk. Daarnaast is het van belang om de betrokkenheid van de kantoren te vergroten en meer gebruik te maken van verschillende leervormen. Tot nu toe waren vak-inhoud en praktische vaardigheden grotendeels separate onderdelen van de opleiding. Dat willen de KNB en de SBN veel meer integreren.
De modernisering van de beroepsopleiding heeft binnen het programma 'Futurepro(o)f' de hoogste prioriteit. De afgelopen twee jaar is vooral veel voorbereidend werk verricht, zodat in 2023 de vernieuwde beroepsopleiding van start kan gaan.

Doel van de modernisering is dat het eerste jaar van de opleiding voor het grootste deel bestaat uit beroepsvaardigheden en -houding (integriteit, ethiek), ondersteund door juridisch-inhoudelijke kennis. De competenties van de Futureprof uit het KNB reflectie-instrument zijn daarbij leidend. Met behulp van dit instrument krijgen leden inzicht in de talenten die ze hebben en welke er nog (meer) ontwikkeld kunnen worden. Sinds 2020 kan ieder lid van de KNB dit instrument gratis inzetten voor het bepalen van zijn/haar leerdoelen. De intentie is om dit instrument de komende jaren structureel in te zetten, zowel tijdens de beroepsopleiding als daarna voor het opstellen van een persoonlijk ontwikkelplan in het kader van de permanente educatie. De KNB zal dit instrument daarom komend jaar extra onder de aandacht brengen.
Blok 2 (jaar 2 en 3) van de beroepsopleiding bestaat grotendeels uit specialistische, verdiepende kennis op het rechtsgebied waarin de kandidaat-notaris werkt, ondersteund door de noodzakelijke vaardigheden. Volgens plan moet ieder college in het eerste opleidingsjaar plaats vinden volgens de nieuwe aanpak met ingang van de startgroepen per september 2023.

Job branding
De KNB wil de komende jaren de (zij)instroom van de juist gekwalificeerde mensen vergroten en de uitstroom beperken. Samen met een reclamebureau ontwikkelt en produceert de KNB de jaarlijks diverse campagne-activiteiten om dit te bewerkstelligen. Zo is het campagnefilmpje 'Het moment' geproduceerd en afgelopen jaar via verschillende mediakanalen gedistribueerd om de beroepstrots onder de KNB-leden te vergroten.

Om jonge mensen te interesseren voor het notariaat is het belangrijk om hen op tijd en in hun eigen omgeving te benaderen en te enthousiasmeren. Afgelopen jaar heeft de KNB daarvoor een accountmanager jong aangetrokken die onder andere de banden met de universiteiten en de notariële studentenverenigingen heeft aangetrokken. Ook is in dit verband de nieuwe website www.notarisworden.nl gebouwd waarop onder meer alle campagne-activiteiten terug te vinden zijn. Deze website wordt komende jaren verder uitgebouwd en ingezet bij campagne-activiteiten.

Intervisie
Bij intervisie bespreken deelnemers onder begeleiding van een professionele intervisiebegeleider werkervaringen en dilemma's met elkaar. De KNB organiseert intervisiebijeenkomsten voor

geïnteresseerde leden. Aanmelden voor intervisie kan in beginsel alleen per groep. Deze dient te bestaan uit minimaal 6 deelnemers. De KNB streeft naar een uiteindelijke omvang van 6 tot 9 deelnemers per intervisiegroep. Bij individuele aanmelding zal het KNB-bureau proberen potentiële deelnemers bij elkaar te brengen.

Beloningsbenchmark
Voor een aantrekkelijk werkklimaat zijn ook goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden belangrijk. Regelmatig vragen leden aan de KNB wat een gepaste beloning is voor toegevoegd en kandidaat-notarissen. Dat zijn niet alleen de toegevoegd en kandidaat-notarissen zelf die dat vragen, maar ook notarissen. De KNB heeft afgelopen jaar daarom een extern bureau gevraagd een beloningsbenchmark te ontwikkelen voor zowel primaire als secundaire arbeidsvoorwaarden. In 2023 zal dit bureau naar verwachting daarvan de eerste resultaten opleveren.

Samenwerking en opvolging
In 2022 heeft de KNB onderzoek gedaan naar samenwerkingswensen van kleine kantoren. Daaruit is gebleken dat bijna 10 procent van de respondenten op zoek is naar een associatie met een ander kantoor. De KNB zal – waar mogelijk – deze kantoren met elkaar in contact brengen om te bezien wat op dit vlak mogelijk is. Verder is er de mogelijkheid om over dit onderwerp met de KNB te sparren en kan de KNB helpen met het vinden van een coach/begeleider die de notaris/het kantoor in kwestie advies kan geven om het kantoor aantrekkelijker te maken voor een potentiële opvolger en die wellicht ook kan helpen bij het vinden van deze opvolger. Momenteel gebeurt dit op ad hoc basis. Het bestuur denkt erover om meer mensen te zoeken van verschillende disciplines, zoals – naast notarissen – bijvoorbeeld ook accountants of andere adviseurs die bereid zijn om notarissen die tegen vraagstukken rond opvolging aanlopen hulp te bieden.

Opvolging is geen zaak van de notaris alleen, maar ook van de opvolger en eventuele kantoorgenoten. Sinds begin 2020 voert het KNB-bestuur regelmatig (een aantal keer per maand) zogenoemde haardvuurgesprekken met kleine groepen leden. Centrale thema's van deze gesprekken zijn de opvolging (vooral bij kantoren met één notaris) en het tekort aan gekwalificeerd personeel. Behalve aandacht vanuit het bestuur voor individuele leden, leveren deze gesprekken waardevolle informatie en best practices op voor de ontwikkeling van beleid op dit vlak. Dat is ook van belang om zwevende protocollen zoveel mogelijk te voorkomen. Op NotarisNet heeft de KNB (achtergrond)informatie beschikbaar gesteld, zoals een procedurebeschrijving met betrekking tot defungeren voor en op 70-jarige leeftijd, aandachtspunten bij opvolging en een draaiboek praktijkoverdracht. Het is een doorlopend proces om deze informatie daar waar mogelijk te verbeteren en actueel te houden. Deze bieden in het algemeen enkele aanknopingspunten voor leden. Verder maakt de KNB notarissen in de maanden rondom hun 58e verjaardag attent op het feit dat het verstandig is om al vroegtijdig na te denken over de opvolging en in actie te komen.

Nieuw PE-systeem
In plaats van het reguliere PE-puntensysteem kunnen leden sinds 2021 ook werken met een persoonlijk ontwikkelplan om zo zelf accenten aan te brengen die passen bij de eigen situatie. Hierbij ligt het accent niet alleen op het zogenoemde traditionele, cognitieve leren, maar juist ook op het informele of ervaringsleren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van andere leervormen zoals coaching on the job, intervisie en de dilemma-app, maar ook andere vormen zijn denkbaar. Leden die een persoonlijk ontwikkelplan maken leggen dat voor aan de KNB voor de toekenning van de

PE-punten. Ook kantoren kunnen ervoor kiezen om met persoonlijke ontwikkelplannen te werken. De KNB wil het gebruik van persoonlijke ontwikkelplannen de komende jaren stimuleren. Het gaat de KNB daarbij om het vergroten van de waarde van bijscholing voor de deelnemers door de focus te wijzigen van kwantiteit naar kwaliteit.

Thema samen voor mens en maatschappij

Het notariaat moet toegankelijk zijn én blijven voor iedereen, fysiek én digitaal. Dat is een van de belangrijkste opgaven voor het notariaat en de KNB. Ook voor minder draagkrachtigen, mensen die de taal niet machtig zijn of mensen die anderszins moeilijk kunnen meekomen in de huidige maatschappij moet de notaris bereikbaar zijn. Daarnaast wordt de aansluiting tussen de juridische wereld en de individuele persoonlijke wereld steeds complexer. Samengestelde gezinnen, maar ook de platformeconomie en innovatieve samenwerking, vragen om maatregelen van het notariaat. In 2022 heeft de KNB onderzocht hoe de toegang voor deze mensen het best concreet vormgegeven kan worden. Er is een plan ontwikkeld onder de noemer 'toegang tot het recht', dat de komende jaren wordt uitgevoerd.

Permanente digitale aanwezigheid

De afgelopen jaren heeft de KNB diverse, online campagnes gevoerd. Deze campagnes waren (en zijn) gericht op het verbeteren van de kwaliteit van notariële dienstverlening aan consumenten. Naast grotere, online campagnes wil notaris.nl echter het gehele jaar aanwezig zijn onder de verschillende doelgroepen. Dit wordt ook wel 'always on campagne voeren' genoemd. Op deze manier worden klanten geworven en behouden en wordt de merkperceptie versterkt. Dit gebeurt zowel via betaalde als eigen mediakanalen. Waar het hierbij om draait is timing: op het juiste moment de juiste mensen een doordacht en vooral interessant verhaal vertellen. Structureel zo zichtbaar mogelijk zijn, met inhoud die gewaardeerd wordt.
Het rechttoe-rechtaan adresboek op notaris.nl is vervangen door een modulair systeem waarin kantoren zichzelf kunnen presenteren op een manier die zij zelf willen en ervoor kunnen kiezen om ook via notaris.nl reviews te ontvangen op hun dienstverlening. Verder sorteert het vernieuwde adresboek voor op de groeiende behoefte aan digitale dienstverlening. Zo is het mogelijk om het adresboek in te zetten bij KNB-campagnes waarbij kantoren zelf kunnen aangeven of ze daaraan willen meedoen of niet, bijvoorbeeld met een bel-me-terug-mogelijkheid. In 2022 heeft de KNB een interne wervingscampagnes gehouden om zoveel mogelijk kantoren gebruik te laten maken van het nieuwe adresboek. Ook is deze website afgelopen jaar gereed gemaakt als portaal voor de digitale oprichting van een besloten vennootschap (DOBV).

Thema bescherming en rechtszekerheid

Onder dit thema vallen de programma's 'Digitaal notariaat', 'Datagericht werken' en 'Vernieuwing Wna'. Met het programma 'Digitaal notariaat' wil de KNB het notariaat en de notaris helpen bij de adaptatie van de steeds verder digitaliserende maatschappij. Ten behoeve van de continuïteit van de rechtszekerheid is het van belang dat de rol van de notaris in de toekomst geborgd wordt en de relevantie vanzelfsprekend blijft, ook in de digitale wereld. Daarnaast moeten notarissen in praktische zin worden voorzien van alle middelen om hun diensten in een digitaliserende omgeving te kunnen blijven leveren.

Digitaal notariaat
De agenda van dit programma is ambitieus en divers. Nieuwe vormen van dienstverlening worden ontworpen en gerealiseerd, zoals de ontwikkeling van een prototype van een digitale hypotheekakte. Ook moeten door digitalisering vraagstukken worden geadresseerd die, als gevolg van het unieke karakter van het notariaat, nog nooit eerder zijn geadresseerd. Denk daarbij aan de risico's van deepfake-technologie bij online passeergesprekken. Om tijdig voorbereid te zijn op toekomstige ontwikkelingen wordt toepassingsgericht onderzoek op de korte termijn gecombineerd met verkenningen en beproevingen met een wat groter pionierskarakter voor de verdere toekomst. Het betreft onder andere de inzet van kunstmatige intelligentie om de kwaliteit van zwevende protocollen te analyseren. Ook uitbreiding van digitale identiteiten met bevoegdheden ten aanzien van een onderneming of nalatenschap valt daaronder. Vaak trekt de KNB hierin samen op met de wetenschap, overheid en ketenpartners, waarmee in samenwerkingsverbanden onderzoek wordt gedaan of wordt gewerkt aan kaders en praktische invulling van digitaliseringsmogelijkheden.

DOBV
De verwachting is dat notariële dienstverlening de komende jaren steeds meer digitaal zal plaatsvinden. Niet alleen omdat het kan, ook omdat de toekomstige klant van de notaris steeds meer zaken digitaal wil kunnen regelen. Belangrijke voorwaarde is dat de notaris dezelfde rechtszekerheid moet kunnen bieden als buiten het digitale domein. De digitale oprichting van een besloten vennootschap (DOBV) is hiervan een concreet voorbeeld. In de tweede helft van 2023 treedt naar alle waarschijnlijkheid de wetgeving in werking die de DOBV mogelijk moet maken. Oorspronkelijk zou dit al mogelijk moeten zijn met ingang van 1 augustus 2021. De Nederlandse regering heeft uitstel gekregen aangezien de wetgeving niet tijdig gereed was. De KNB is echter al wel klaar, want de techniek achter de DOBV was medio 2021 gereed. Leden hebben afgelopen anderhalf jaar in een proeftuin al ervaring opdoen met de applicatie waarmee de digitale oprichtingsakten straks gepasseerd moeten gaan worden. Ook zijn diverse presentaties gegeven op geïnteresseerde notariskantoren.

Digitaal passeren
Wat betreft de KNB blijft het niet alleen bij de DOBV. De KNB streeft ernaar om in 4 jaar tijd stapsgewijs de digitale akte breed beschikbaar te stellen binnen de notariële dienstverlening met de juiste procesondersteuning (digitaal passeren) en de digitale middelen (o.a. digitale opslag en archivering van digitale akten). In samenwerking met ketenpartners en wetgeving wordt hiermee de notaris uitgerust met de juiste middelen voor de juiste type dienstverlening. Afgelopen jaar is een begin gemaakt met de doorontwikkeling van de passeerapplicatie zoals deze is ontworpen voor de DOBV en het digitale gedeelte van het protocol van de notaris om deze geschikt maken voor het passeren van leverings- en hypotheekakten.

Digitale informatiebeveiliging
In 2021 is zonneklaar geworden dat ook het notariaat getroffen kan worden door cybercrime. In 2022 is er hard gewerkt aan een programma om alle kantoren verder te beveiligen, de kans op een aanval te verkleinen en de rol van notaris als veilige informatiehouder te verstevigen. In 2023 zal de Gedragscode Informatiebeveiliging Notariaat over alle kantoren worden uitgerold. Dit is een belangrijk onderdeel van de dienstverlenende rol van de KNB naar haar leden.

Zorgeloos Vastgoed
Het digitaal passeren van leverings- en hypotheekakten past goed bij de samenwerking die de KNB zoekt met de NvM, het Kadaster en Hypotheken Data Netwerk (HDN) voor een zorgeloze totstandkoming van de koop, financiering, overdracht en registratie van (consumenten) onroerend goed. Deze samenwerking, die beter bekend staat als 'Zorgeloos Vastgoed', wordt de komende jaren verder geïntensiveerd en uitgebouwd. In 2022 lag de focus op verbreding en verdieping van het stelsel. De KNB heeft onder andere bijgedragen aan de expertsessies die daarvoor zijn georganiseerd. Concreet is de gegevensstandaard voor de digitale koopovereenkomst van de eengezinswoning uitgebreid met het appartementsrecht voor bestaande bouw. De intensivering van de contacten met het ministerie van BZK hebben ertoe geleid dat Zorgeloos Vastgoed is opgenomen in de werkagenda van de staatssecretaris van Digitalisering, ten behoeve van het BZK-programma Regie op gegevens. In 2022 is ook intensief gewerkt aan de voorbereiding van de oprichting van de Stichting Zorgeloos Vastgoed. De governance structuur bestaat uit een Raad van Toezicht en een bestuur waarin 4 ketengroepen, waaronder de KNB, zijn vertegenwoordigd. De feitelijke oprichting zal in 2023 plaatsvinden.

Andere samenwerkingsverbanden waar de KNB aan is verbonden betreffen Techruption en het Nationaal Innovatiecentrum Privacy Enhancing Technologies (NICPET). Binnen het samenwerkingsverband Techruption werden in 2022 diverse onderzoeksvoorstellen gelanceerd. Eén daarvan bleek interessant voor het notariaat. Omdat het werven van voldoende andere deelnemers traag verloopt is dit onderzoeksvoorstel (Verify-the-Verifier) verschoven naar 2023.

Verkenningen en beproevingen
De Radboud Universiteit is gevraagd een verkenning uit te voeren naar de mogelijkheden risico's en juridische voorwaarden van de ontwikkeling en het gebruik van kunstmatige intelligentie in het notariaat. Dit onderzoek is in 2021 gestart en werd eind 2022 opgeleverd. In 2023 zal een publicatie in het WPNR verschijnen en krijgt dit onderzoek een nog nader te specificeren vervolg. Met het Centre for Actionable Research of Open Universiteit (CAROU) is een project opgezet om AI-technologie voor emotieherkenning bij digitale Belehrung te beproeven, ten eerste om de emotie "verwarring" te herkennen. Dit traject loopt door in 2023. Gestart in 2021 en doorlopend in 2022 werd door Schluss, KNB, RvIG, de Volksbank, DELA en Davinci samengewerkt aan een proefopstelling voor het gebruik van een kluisconcept dat volledig onder regie van de burger staat. Voor een deel daarvan heeft project heeft het ministerie van BZK subsidie beschikbaar gemaakt. Onder de vlag "DIgitaal Afwikkelen NAlatenschap" (DIANA) is als casus de "Digitale verklaring van Executele" ingebracht. De gedachte is om het afhandelen van de formaliteiten na een overlijden te vereenvoudigen. Het project is met succes afgerond. Er is een werkende proefopstelling opgeleverd en gedemonstreerd. Het eindrapport is aan de betrokken organisaties en aan de subsidiegever ter beschikking gesteld en er zijn presentaties aan belangstellenden verzorgd. In 2023 krijgt DIANA een vervolg waarbij gekeken wordt welke elementen uit de eerdere proefopstelling direct toepasbaar zijn in de praktijk.

Ondernemingspaspoort
In 2021 werd vanuit de Dutch Blockchain Coalition het idee van een ondernemingspaspoort onderzocht. Het betreft een concept voor het oprichten van een onderneming middels een digitale wallet met relevante attributen. De resultaten waren dusdanig veelbelovend dat voor 2022 een programma is opgetuigd om dit concept verder uit te werken. Gedurende 2022 hebben de KNB en

de andere deelnemende partijen (KvK, Belastingdienst, PWC en ABN Amro) een gezamenlijke onderzoeksagenda opgesteld, waarin de huidige én toekomstige wet- en regelgeving als belangrijk onderwerp is opgenomen. Het programma loopt door in 2023. Dan worden alle benodigde afspraken, protocollen, technische standaarden en dergelijke uitgewerkt en indien mogelijk wordt ook een proof of concept (POC) gerealiseerd. Het papieren ondernemingspaspoort dat door het Nederlandse notariaat in CNUE verband is uitgewerkt wordt hierbij gebruikt als inhoudelijke basis.

Digitaal werken
In het programma 'Datagericht Werken' richt de KNB zich op het verzamelen, inzichtelijk maken en toepassen van data die binnen het notariaat beschikbaar zijn. Het verzamelen van en sturen op deze data is van groot belang, wil het notariaat haar aansluiting behouden op de verdere digitalisering van de maatschappij en daarmee haar huidige rol en positie binnen het maatschappelijke economisch verkeer bestendigen en verstevigen. Een bijkomend voordeel is dat het programma bijdraagt aan een verdere verbetering van de kwaliteit binnen het notariaat (procesverbeteringen) en het beperken van onnodige kosten (efficiency).

Kwaliteit en Toezicht Notariaat
Een van de projecten binnen het programma 'Datagericht werken' is Kwaliteit en Toezicht. In 2022 is binnen dit project verder gewerkt aan de realisatie van het geïntegreerd kwaliteits- en toezichtmodel. Uitgangspunt van dit model is dat de kwaliteits- en toezichtgegevens centraal worden opgeslagen in een database (een zogeheten 'lakehouse') en dat de betrokkenen (toezichthouder en auditor) op deze wijze snel en eenvoudig bij de opgeslagen gegevens kunnen. Deze gegevens worden in eerste instantie uit notariële bronsystemen zoals PEC of BRN gehaald. In de toekomst worden bijvoorbeeld ook CBS en/of CPB-gegevens uitgewisseld en opgeslagen. Het principe van dit model is dat de gegevens van de bron worden verkregen en dat iedere gebruiker (auditor en toezichthouder) met dezelfde (bron)gegevens werkt.
Afgelopen jaar is verder gewerkt aan de bouw van het informatieplatform. Dit platform heeft de naam "Informatie Platform Notariaat" (IPN) gekregen. Dit platform is nu gereed om de eerste brongegevens te ontvangen. Aansluitend wordt een eerste dashboard binnen IPN gebouwd met als doel de factsheets notariaat te ontsluiten.
Naast de hierboven beschreven activiteiten zijn ook diverse - voor het notariaat - nieuwe documenten ontwikkeld en in gebruik genomen zoals een assessmentdocument rondom de privacy (DPIA), een gegevensleveringsovereenkomst (GLO) en nog andere noodzakelijke documenten om de uitwisseling van de gegevens juridisch te borgen. Daarmee is de weg vrijgemaakt om het platform IPN in 2023 in gebruik te nemen en de eerste gegevens met bronsystemen uit te wisselen, te tonen via dashboards en/of rapportages en te bewerken voor diverse analyses.

Inzicht in tucht
In 2021 heeft de KNB een applicatie ontwikkeld dat inzicht geeft in tuchtuitspraken. Ook is het mogelijk hierin te zoeken en ontwikkelingen te zien. Dit kan (kandidaat-)notarissen helpen bij hun beroepsuitoefening en als zij worden geconfronteerd met een klacht. De KNB krijgt geregeld te horen van leden dat tuchtuitspraken niet altijd eenduidig zouden zijn. De beroepsgroep heeft daarom behoefte aan oriëntatiepunten voor het tuchtrecht. Wat kan een lid van de beroepsorganisatie verwachten als hij of zij wordt geconfronteerd met een tuchtklacht op basis van de jurisprudentie? De KNB heeft daarom – met inachtneming van de onafhankelijkheid van de tuchtrechter – alle beschikbare tuchtuitspraken geautomatiseerd geanalyseerd op taalkundige

patronen en woorden. Dit heet textmining. Deze analyse is afgelopen jaar toegankelijk gemaakt verschillende groepen leden binnen het notariaat en de leden van de kamers voor het notariaat.

Vernieuwing Wna
In het programma 'Vernieuwing Wna' spelen digitaal passeren, de poortwachtersrol van het notariaat, fraudepreventie en de toegankelijkheid van het notariaat een centrale rol. Het zijn speerpunten met een enorme maatschappelijke, technische en juridische impact. Dit programma heeft dan ook een nauwe relatie met de programma's 'Mens en Maatschappij' en 'Digitaal Notariaat'. De afgelopen jaren heeft het bestuur van de KNB tijdens regiobijeenkomsten en diverse vergaderingen van de ledenraad uitgebreid met leden gediscussieerd over hun wensen ten aanzien van veranderingen in de Wna, onder meer aan de hand van de discussienota 'Hoe versterkt het notariaat zijn maatschappelijke bijdrage?'. Daarmee heeft zij een belangrijke basis gelegd voor het ministerie van Justitie & Veiligheid dat de wetswijziging in gang moet zetten. Voordat het ministerie van Justitie & Veiligheid kan overgaan tot daadwerkelijke (ingrijpende) wetswijzigingen is het van belang dat ook onderzoek gedaan wordt onder externe partijen. Wat verwacht de maatschappij van het notariaat? De minister voor Rechtsbescherming heeft daarom besloten onderzoek te doen naar 'De Staat van het notariaat'. Dit onderzoek vindt naar verwachting in 2023 plaats.

Poortwachtersrol en fraudepreventie
In 2022 heeft de focus bij fraudepreventie gelegen op het versterken van de contacten tussen de Regionale Informatie en Expertice Centra (RIEC's) en de ringen van de KNB. Dit is nodig om kennis te delen en elkaar te informeren over (voorkoming van) fraude, witwassen en ondermijning. Met deze RIEC's, wat samenwerkingsverbanden zijn op arrondissementsniveau van onder meer de Belastingdienst, OM, FIOD en Politie zijn de afgelopen jaren in provinciaal georganiseerde bijeenkomsten reeds contacten gelegd. De KNB heeft daarbij een initiërende, verbindende en coördinerende rol. Ook zal de KNB samen met deze partijen, maar ook met het BFT, diverse (fysieke of digitale) bijeenkomsten organiseren voor het notariaat over weerbaarheid, ondermijning en fraudepreventie. Verder besteedt de KNB in het programma 'Digitaal Notariaat' aandacht aan technologieën die gericht zijn op het signaleren van mogelijke fraude.

Wetgeving
In het programma 'Digitaal Notariaat' staat beschreven wat de KNB op technisch vlak doet om het digitaal passeren van akten en alles wat daarmee samenhangt mogelijk te maken. In het programma 'Vernieuwing Wna' ligt het accent op de juridische aspecten van digitaal passeren. Zo is de KNB nauw betrokken bij de totstandkoming van de nationale wetgeving die nodig is om de Europese verordening die de DOBV voorschrijft te vertalen naar de Nederlandse praktijk. Ook volgt de KNB andere nationale en Europese wetgevingstrajecten die in dit verband relevant zijn, zoals de wijziging van de eIDAS-verordening. In deze verordening staan eisen voor elektronische handtekeningen en elektronische identificatie. Nederlandse notariskantoren en hun klanten krijgen onder andere met eIDAS te maken bij de DOBV.

Wettelijke taken en reguliere werkzaamheden
Behalve bovenstaande – meer strategische – thema's heeft de KNB een aantal wettelijke taken, die zich vertalen in min of meer reguliere werkzaamheden die belegd zijn bij het bureau van de KNB in Den Haag. Daaronder vallen onder andere de werkzaamheden voor het Centraal

Testamentenregister, klachtenbemiddeling, de NotarisTelefoon en de organisatie van de intercollegiale toetsing.

Internationaal
Internationaal timmert de KNB flink aan de weg. Op Europees niveau worden besluiten genomen die nationaal worden ingevoerd en gedetailleerd. De KNB vindt het belangrijk om mee te praten bij de besluitvorming om zo haar invloed te doen gelden. Zo nemen diverse leden deel aan werkgroepen van de Europese notariële koepelorganisatie CNUE. Bestuursleden van de KNB (waaronder de voorzitter) onderhouden op bestuurlijk niveau contacten in Europa, zowel in CNUE-verband als individueel met notariële beroepsorganisaties uit andere lidstaten, zoals België, Duitsland en Frankrijk. In 2023 heeft de KNB in de persoon van de voorzitter zitting in het dagelijks bestuur van de KNB. Mondiaal vindt uitwisseling van kennis en ervaring plaats via de Union Internationale du Notariat (UINL), waar de KNB ook lid van is.

Mediacontacten
De KNB wordt regelmatig benaderd door journalisten. Vragen van journalisten variëren van puur informatieve over de werking van bepaalde (notariële) wet- en regelgeving tot heel specifieke casusgeoriënteerde van incidenten die plaatsvinden bij individuele notarissen. Omdat de KNB een publiekrechtelijke organisatie is worden deze contacten zorgvuldig gereguleerd en geregisseerd.

Dienstverlening aan leden
De leden van de KNB kunnen elke werkdag telefonisch en digitaal terecht bij diverse medewerkers van de KNB met vragen over notariële wet- en regelgeving, ICT-gerelateerde thema's, de registers die de KNB houdt, media-issues en de talloze bijeenkomsten die de KNB organiseert.

Klachtenbemiddeling
Als (kandidaat-)notarissen te maken krijgen met een klacht van een cliënt die niet via een open gesprek opgelost kan worden, dan kan klachtenbemiddeling door de KNB uitkomst bieden. Deze bemiddeling verloopt via een schriftelijke uitwisseling van standpunten en wordt door de afdeling Praktijkzaken van de KNB begeleid. De klager kan zich zowel schriftelijk als per digitaal formulier tot de KNB wenden. Op de website notaris.nl kunnen cliënten meer informatie vinden over het indienen van klachten. In veel gevallen blijkt de klachtenbemiddeling door de KNB een succesvolle wijze om het conflict langs informele weg op te lossen. Lukt dat niet, dan kan de cliënt een (formele) klacht indienen bij de kamer voor het notariaat. De afgelopen jaren bemiddelde de KNB gemiddeld bij 250 klachten.

Belangrijkste inkomsten en uitgaven
De belangrijkste inkomsten voor de KNB komen voort uit de verplichte algemene bijdrage van de leden en het ICT-platform dat de kantoren ondersteunt. De KNB betaalt uit haar inkomsten de salarissen van de medewerkers, de ICT-applicaties en -netwerken, communicatie en huisvesting.

Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat – ICT
Dienstverlening speelt zich steeds vaker af in digitale portalen. Deze veranderingen dienen te worden vertaald naar de wijze waarop het notariaat haar diensten kan aanbieden en naar een flexibele, toekomstbestendige infrastructuur waarin portalen een belangrijke rol spelen. De KNB werkt aan een business architectuur waarin het centrale platform met haar registers en de toegang

daartoe het uitgangspunt is. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste ICT-investeringen ten behoeve van het notariaat.

Platform Elektronische Communicatie
Vanzelfsprekend is er continu aandacht voor het doorvoeren van de noodzakelijke aanpassingen in het Platform Elektronische Communicatie (PEC). De registers die de KNB daarop beheert zijn van belang voor zowel ketenpartners als burgers. De KNB zet in op uitbreiding daarvan en verdere flexibilisering van onze daaruit voortkomende diensten. Dat kan door overname van relevante registers die nu in beheer zijn bij derden en door ontwikkeling van nieuwe registers.
Middels de aanstaande Wet Digitale Overheid (tranche 1; voorziene ingangsdatum 1 juli 2023) moet het mogelijk zijn om met private middelen in te loggen op overheidsdiensten. In de volgende tranche wordt ook het zogenaamde 'regie op gegevens', waarmee overheidsgegevens toegankelijker worden gemaakt voor burgers, geregeld. In 2021 heeft de Europese Commissie ook een herziening van de eIDAS-verordening voorgesteld, waarin iedere burger een digitaal identificatiemiddel krijgt voorzien van een soort digitale portemonnee waarmee hij toegang krijgt tot gegevens, deze kan bewaren en verstrekken.

BRN
De modernisering van de ledenadministratie (BRN) is afgerond. Het nieuwe BRN is zoveel mogelijk teruggegaan naar de wettelijke basis van notariële ledenadministratie. De daaraan gerelateerde functionaliteit zoals facturatie, audit en cursussen & congressen zijn hiervan op een logische manier gescheiden. De vastlegging van niet-leden en overige relationele gegevens wordt ondergebracht in een CRM-voorziening waarvoor in 2023 een project zal starten. Dit maakt BRN gereed voor de toekomstige eisen die eraan worden gesteld door zowel de notariële softwareleveranciers als door de ketenpartners.

CDR
Deze modernisering van het CDR is in de loop van 2020 gestart en is in 2022 afgerond. Technisch was dit onderhoud noodzakelijk om ervoor te zorgen dat het CDR ook in de toekomst veilig en stabiel blijft functioneren. Daarnaast is het project uitgebreid met de gevolgen van het aannemen van de Wet Differentiatie overdrachtsbelasting. De overheid heeft de eisen aan de aangifte overdrachtsbelasting aangescherpt om de controle hierop (deels) geautomatiseerd te laten plaatsvinden. Hiervoor is het noodzakelijk de nodige aanpassingen aan de CDR-functionaliteit te doen. Het nieuwe CDR is succesvol in gebruik genomen.

PEC-platform
Eind 2022 is een programma gestart om de komende jaren het PEC-platform stapsgewijs te vernieuwen. KNB kiest hierin voor een modulaire aanpak. We implementeren nieuwe functionaliteiten en de hoogste veiligheidsstandaarden op een robuuste en toekomst vaste technische laag waarmee we het platform gereedmaken voor de toekomst. Technisch en functioneel onderhoud en het toevoegen van nieuwe functionaliteiten worden hiermee in de toekomst makkelijker.

BRP Modernisering
In 2022 is de technische vernieuwing van de BRP-applicatie opgeleverd. Naast het vernieuwen van de software zijn de BRP en de TMV (TerugMeldVoorziening) als twee afzonderlijke webapplicaties in

het notarisportaal ondergebracht. Het notarisportaal is de webapplicatie waar nu al de CTR en VIS webapplicaties te vinden zijn en waar de CDR-webapplicatie aan is toegevoegd.

Professionalisering rollen en werkwijzen
Ook in 2022 is het professionaliseringstraject verder doorgevoerd samen met de informatiseringspartners. Voor de KNB betekent dit steeds meer regie, overzicht en grip op processen, informatie en resultaten door een eerste onderzoek naar een Agile manier van werken op te starten.

Financieel beleid KNB

Het financiële beleid van de KNB is gebaseerd op een meerjarenbegroting. De financiële rapportages worden maandelijks opgesteld, zodat budgethouders (afdelingshoofden) structureel meer grip op hun begroting krijgen. Er is een jaarlijkse risicoanalyse uitgevoerd, waarvan de uitkomsten zijn gepresenteerd aan het bestuur.

Weerstandsvermogen
Het eigen vermogen (algemene reserves) van de KNB is van groot belang voor de continuïteit. Per kwartaal worden de risico's gevolgd (zie ook bijlage "weerstandsvermogen"). Het weerstandsvermogen (eigen vermogen minus vaste activa) neemt ten opzichte van vorig jaar toe. Dit komt met name door de nog niet uitgegeven kosten van het programma digitaal passeren, project IAM, notarieel portaal, CRM, informatiebeveiliging en future pro(o)f.

Beleggen
De effecten zijn in beheer bij de ABN-AMRO. Het beleid met betrekking tot het liquiditeitsbeheer en het beleggen van gelden is vastgelegd in een beleggingsstatuut. Een nieuw beleggingsstatuut is in januari 2017 opgesteld en tijdens de bestuursvergadering van 2 augustus 2017 vastgesteld. In de bijlage "beleggingsstatuut" zijn de cijfers en een nadere uitleg opgenomen.

Financieel beleid – begroting komend jaar
Door voortschrijdend inzicht is de begroting voor komend jaar (2023) bijgesteld. De meest opvallende bijgestelde posten zijn: het ontwikkelen van de digitale akte, activiteiten in het kader van futurepro(o)f en het beheer van PEC systemen. Daarnaast is rekening gehouden met het aantrekken van een hoofdredacteur, redacteur, ondersteuning bij de lobby en twee juristen, hogere afschrijvingskosten van het nieuwe BRN en hogere kosten voor IAM.

Wet Normering Topinkomens (WNT)
In de bijlage toelichting WNT is uitvoering gegeven aan de WNT. Alle bestuursleden, de directeur en de leden van de ledenraad worden vermeld voor de bezoldiging en onkostenvergoeding, omdat zij worden geclassificeerd als topfunctionaris.

Opbouw begroting algemeen

De begroting van de KNB heeft – technisch gesproken – elf segmenten: KNB Bureau, Onderwijs en Kandidatenzaken, Kwaliteitstoetsing, ICT & Procesoptimalisatie, Uitgeverij, Rechtsvragen, CTR, Public Relations, Centraal Levenstestamentregister, Onderzoek en Ontwikkelingsfonds en Ondersteuningsfonds – met verschillende deelbegrotingen. De begroting is om twee redenen op deze manier ingericht. Ten eerste om te laten zien dat middelen worden besteed waar ze voor

bedoeld zijn. Ten tweede vanwege de verschillende btw-tarieven. Met ingang van 1 oktober 2016 valt de KNB onder de vennootschapsbelasting. Met de belastingdienst zijn gesprekken geweest om vast te stellen welke segmenten en/of activiteiten van de KNB belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft een voorlopig standpunt ingenomen en de KNB heeft op grond hiervan de aangiften voor boekjaar 2016/2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 ingediend. De belastingdienst heeft de ingediende aangiften ongewijzigd overgenomen.

De KNB heft een algemene bijdrage (volgens artikel 87 van de Wna) om de kosten te dekken die samenhangen met de uitoefening van haar ordetaken ten behoeve van alle leden. Deze bijdrage wordt ingezet voor het KNB Bureau. De KNB levert ook diensten aan leden, kantoren of derden. Deze diensten en producten genereren hun eigen inkomsten door middel van abonnementen of een tarief per afgenomen product of dienst. Een overzicht van alle actuele prijzen en tarieven staat in de bijlage.

Overkoepelende diensten

In de begroting zijn de overkoepelende diensten terug te vinden onder 'overige bedrijfskosten'. Zij bestaan ter ondersteuning van alle activiteiten van de KNB. Hiertoe worden de afdelingen directie, financiën en administratie, personeel en organisatie en ICT gerekend. Deze afdelingen verrichten overkoepelende werkzaamheden ten behoeve van het hele notariaat en de hele KNB. De kosten worden op basis van het aantal medewerkers per afdeling of dienst toegerekend. De rente opbrengsten worden tot en met boekjaar 2020 – op basis van de hoogte van de reserves aan het begin van het boekjaar – toegerekend aan de segmenten. Vanaf het boekjaar 2021 wordt het financieringsresultaat niet meer toegerekend aan de segmenten, maar als aparte post onder de algemene reserve gepresenteerd. De resultaten van de segmenten worden hiermee niet meer sterk beïnvloed door de sterke fluctuaties in het financieringsresultaat en zijn beter vergelijkbaar in de tijd.

Directie
De directie van de KNB is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het beleid door het KNB bureau en geeft daar leiding aan. Zij onderhoudt daarbij externe relaties, geeft invulling aan belangenbehartiging en vertegenwoordigt de KNB en het notariaat bij externe stakeholders. De directie maakt afspraken inzake verzekeringen (waaronder beroepsaansprakelijkheid), de Stichting Voorzieningsfonds van de KNB, de Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat en onderhoudt relaties met banken ten behoeve van het hele notariaat. Onder de directie valt tevens de verenigingsmanager. De verenigingsmanager is aangesteld als linking pin tussen de besturen van de specialistenverenigingen en het bestuur en uitvoerende afdelingen van de KNB. Doel is gezamenlijk optrekken als notariaat en naar buiten toe waar mogelijk één stem laten horen. De specialistenverenigingen betalen een vergoeding voor de werkzaamheden die KNB-medewerkers voor de verenigingen verrichten.

Financiën en administratie
De afdeling financiën zet het financiële beleid behorend bij de gekozen koers uit en administreert alle financiële stromen van de KNB. Zij volgt rentetarieven op deposito's en andere renterekeningen en brengt maandelijkse financiële rapportages uit. De verkoopfacturen worden digitaal verstuurd, de administratie wordt in Exact Online bijgehouden en de inkoopfacturen

worden via Basecone goedgekeurd en digitaal aangeleverd. De afdeling verzorgt tevens de financiële administraties van de Stichting ECH, de Stichting Voorzieningsfonds van de KNB, De Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat, de commissie Toegang Notariaat, Stichting Digitale Rechtszekerheid, het Centraal Digitaal Repertorium en aanvullende projecten en verschillende specialistenverenigingen. Vanaf 2020 is hier de Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat en de Stichting Nobilex bij gekomen.

Personeel en organisatie
Onder deze afdeling vallen alle zaken aangaande personeel, huisvesting, facilitaire dienst en inventaris. Loket wordt gebruikt voor de personeels- en salarisadministratie en de salarisadministratie ondergebracht bij Grant Thornton. Het secretariaat heeft de kennismakingsbijeenkomsten voor nieuwe notariële leden georganiseerd.

Automatisering
Deze afdeling is verantwoordelijk voor de interne ict en de telefonie.

KNB Bureau

Op de begroting van het KNB Bureau vindt u posten, zoals het bestuur, de ledenraad, het ordesecretariaat, de algemene ledenvergadering (ALV) en het jaarcongres, vertegenwoordiging in het buitenland en alle commissies, kandidatenzaken, declaratiegeschillen, klachtenafhandeling en praktijkondersteuning, de Notaristelefoon en corporate communicatie.

Het resultaat van het KNB Bureau over boekjaar 2022 is positief € 164.617. De begroting ging uit van een negatief resultaat van € 306.502. Het resultaat is gunstig beïnvloed door de hogere inkomsten uit de algemene bijdrage en het congres, lagere niet verrekenbare btw, lagere kosten bestuursorganen, lagere kosten onderzoeken en lagere salariskosten. Daar tegenover staan de hogere kosten van buitenland en hogere overhead kosten. Onder de kosten van de afdeling communicatie vallen onder andere de kosten van de Notaristelefoon; deze bedragen voor 2022 € 65.284.

KNB Diensten

Onderwijs en opleiding *(O&K in de begroting)*
Cursussen en congressen
Alle leden van de KNB hebben een permanente educatieverplichting. In ieder tijdvak, dat bestaat uit twee kalenderjaren, moeten leden veertig opleidingspunten halen. Het team Cursussen & Congressen voert de PE-administratie voor de leden en ontwikkelt en organiseert cursussen, congressen en bijeenkomsten, gericht op notariële thema's.

Online
Vanwege corona organiseert de KNB sinds 2020 ook onlinebijeenkomsten; niet alleen voor cursussen, maar ook voor grotere bijeenkomsten zoals de ALV en het jaarcongres. Vooral voor bijeenkomsten waar kennisoverdracht centraal staat zijn onlinebijeenkomsten niet meer weg te denken uit het aanbod. Leden geven aan die bijeenkomsten steeds vaker de voorkeur.

Specialistenverenigingen
Het team Cursussen & Congressen organiseert daarnaast ook bijeenkomsten voor de Vereniging voor Notariële Registergoederen Specialisten (NRS), de Vereniging van Mediators in het Notariaat (VMN), de Vereniging Ondernemingsrechtspecialisten Notariaat (VON) en de Vereniging IT-Notaris. Ook het verenigingsmanagement van deze notariële specialistenverenigingen is in handen van het KNB-bureau.

Permanente educatie
Voor de vaardigheidscursussen is de KNB eind 2015 een samenwerking aangegaan met het opleidingsbureau Dialogue. Zij bieden sinds begin 2016 onder de noemer Notaris 2.0 Academy deze trainingen aan. Dit aanbod is in 2021 aangepast als gevolg van het futurepro(o)f-traject. Het jaarritme van het team cursussen en congressen hangt sterk samen met de tweejaarlijkse PE-verplichting. In het eerste jaar van de verplichting wordt minder gebruik gemaakt van de opleidingsmogelijkheden; in het tweede jaar wordt een inhaalslag gemaakt. Dit betekent dat het financiële resultaat het tweede jaar doorgaans beter is. Het jaar 2022 was het eerste jaar van de PE-verplichting. O&K sluit het boekjaar 2022 af met een negatief resultaat van € 87.506.

ICT & Procesoptimalisatie (I&P)
Onder de kop "Thema bescherming en rechtszekerheid" en de kop "Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat- ICT" zijn de activiteiten van deze afdeling beschreven. Het segment I&P heeft de grootste inkomsten en uitgaven binnen KNB. In het boekjaar 2022 heeft I&P meer inkomsten ontvangen uit de hogere aantallen VIS en BRP, de poortwachterstoeslag, latere invulling vacature manager I&P, lagere kosten BRP, lagere kosten informatiebeveiliging, nog niet uitgegeven kosten IAM, lagere projectkosten key cloak, lagere kosten datawarehouse, lagere kosten onderzoek I&P, lagere kosten applicatiebeheer, nog niet uitgegeven kosten notarieel portaal, nog niet uitgegeven kosten digitale akte en lagere kosten futurepro(o)f. Hiertegenover staan de meerkosten van VIS, niet begrote kosten PMO PEC en niet begrote kosten voor de digitale kluis.
Per saldo heeft I&P een positief resultaat van € 2.912.038 behaald. Begroot was een positief resultaat van € 1.056.133.
De poortwachterstoeslag wordt vanaf augustus 2019 in rekening gebracht bij elke inlichting VIS en BRP. Deze toeslag is bedoeld voor het vormgeven van de poortwachtersfunctie van het notariaat en het faciliteren van NotarisID. DOBV wordt gezien als de digitale poort naar Europa. De inkomsten uit deze toeslag zijn in 2022 aangewend om de nota's van Identiteitsvoorzieningen & Digitalisering Notariaat Holding B.V. (IDNH) te voldoen en de kosten voor de ontwikkeling van DOBV. IDNH zorgt vanaf oktober 2019 voor de uitvoering van het vormgeven van de poortwachtersfunctie en het faciliteren van NotarisID.

Uitgeverij
Onder het segment uitgeverij vallen publicaties zoals WPNR, aandeelhoudersregisters en de brochures. Door hogere ledenbijdrage is het segment uitgeverij positiever uitgekomen dan begroot.

Rechtsvragen
De afdeling rechtsvragen heeft als kerntaak het beantwoorden van algemene rechtsvragen die het notariaat aangaan. Door de hogere advieskosten met hiertegenover de hogere ledenbijdrage is het resultaat van de afdeling negatiever uitgekomen dan begroot.

Public Relations en lobby

Stakeholdermanagement

Een belangrijke, reguliere taak van de KNB is stakeholdermanagement (en lobby). Deze worden veelal gefinancierd uit het PR-budget, waar ook de algemene reclamecampagnes worden betaald. Met de belangrijkste ketenpartners zoals de ministeries van Justitie & Veiligheid, Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties, Financiën en uitvoeringsorganisaties zoals de Belastingdienst, KvK en het Kadaster vindt frequent overleg en afstemming plaats zowel op bestuurlijk niveau, als op tactisch en vakinhoudelijk niveau. Binnen de KNB zelf wordt deze afstemming op gestructureerde wijze voorbereid middels accountoverleggen, zodat alle relevante onderwerpen op de juiste plek worden besproken. Duidelijk is dat een aantal onderwerpen bij alle ketenpartners op tafel ligt. In 2023 zullen stappen worden gezet om meer zicht te krijgen op de toekomstvisie van ketenpartners.

Met de notariële softwareleveranciers (NSL's) is ook in 2022 op regelmatige basis overleg geweest. Daarin kwamen onderwerpen aan de orde die als gevolg van wijzigende wet- en regelgeving van belang zijn voor de NSL's alsmede de projecten van zowel de ketenpartners als de KNB. Specifiek is veel aandacht gegaan naar problemen rond de implementatie van Syvas, een project van het Kadaster dat de digitale aanlevering van stukken vanuit het notariaat behelst.

Politiek

Behalve met deze stakeholders vindt ook op politiek-bestuurlijk niveau veelvuldig overleg plaats. Zo sprak de KNB-voorzitter afgelopen jaar een aantal keer met minister Weerwind voor Rechtszekerheid (over onder meer de door het notariaat gewenste 'grijze lijst' en andere instrumenten voor de notariële poortwachtersrol), met minister De Jonge voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (over de Omgevingswet en het digitale biedboek), staatssecretaris Van Huffelen van Koninkrijksrelaties en Digitalisering (over eID-middelen en de bezetting van het notariaat op Bonaire, Saba en Sint Eustatius) en met staatssecretaris Van Rij van Fiscaliteit en Belastingdienst (over fiscaal verschoningsrecht). Daarnaast had zij ook diverse gesprekken met de woordvoerders notariaat van de verschillende Tweede Kamerfracties.

Juridische Poort

Speciaal voor contacten met de Haagse politiek organiseert de KNB een à twee keer per jaar een zogeheten Juridische Poort in Perscentrum Nieuwspoort, dat gevestigd is in de Tweede Kamer. In november was het onderwerp van deze politieke bijeenkomst 'Toegang tot het recht', waarover beleidsmakers, politici en mensen uit de praktijk met elkaar in discussie gingen.

Dit thema kwam een maand later nogmaals aan de orde in Nieuwspoort tijdens een gezamenlijk symposium van de KNB, de Orde van advocaten en de beroepsorganisaties van accountants, belastingadviseurs en gerechtsdeurwaarders, waarmee dit thema nog hoger op de Haagse agenda is geplaatst.

SP-Kamerlid Van Nispen diende eind november een initiatiefnota in bij de Tweede Kamer over een sociaal notariaat. Volgens Van Nispen is de notaris om verschillende redenen niet toegankelijk voor een groot deel van de Nederlandse bevolking. Zo weten sommige mensen niet wat de notaris voor hen kan betekenen. Of ze hebben een taalachterstand, een verstandelijke beperking of een gebrek aan financiële middelen. Terwijl het voor deze mensen, net als voor iedereen, wel belangrijk is om zaken goed vast te leggen of juridisch advies te krijgen.

Centraal Levenstestamentregister (CLTR)
Het CLTR is met ingang van 1 mei 2011 van start gegaan. Het register is opgezet door de KNB en valt daarmee onder de algemene reserve. In mei 2013 is het register gedigitaliseerd. Het aantal inschrijvingen ten opzichte van vorig jaar is met bijna 12% gestegen. Er zijn in dit boekjaar 220.583 inschrijvingen geweest. Het tarief van een inschrijving is per 1 januari 2016 verlaagd naar € 6,50 per inschrijving. Ten opzichte van de begroting heeft het CLTR meer inkomsten vanwege het aantal inschrijvingen. Per saldo heeft het CLTR een positief resultaat van € 401.515 behaald.

Overige ondersteunende diensten

Centraal Testamentenregister (CTR)
Sinds 1 januari 2007 wordt het beheer en de exploitatie van het CTR uitgevoerd door de KNB. Hiervoor is een convenant gesloten tussen het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de KNB. Eerder lag de uitvoering van het CTR bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Doel van deze overgang is om te komen tot een substantiële kostenbesparing en een kwaliteitsverbetering. Een deel van de bestemmingsreserve van het CTR (€ 500.000) is bestemd voor het bouwen van het portaal voor Hammerstein. Hiervoor is een aparte bestemmingsreserve "Hammerstein portaal" aangemaakt. Deze reserve zal, gelijk met de afschrijvingstermijn van 8,5 jaar voor het Hammerstein portaal, worden afgebouwd naar nul. Het CTR is sinds mei 2012 aangesloten op het Europese netwerk van testamentenregisters. Door deze aansluiting kunnen notarissen in andere Europese landen digitaal inlichtingenverzoeken doen bij het CTR en vice versa. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft besloten per 1 januari 2017 het tarief van het CTR te verlagen naar € 5,50. Het CTR teert hiermee geleidelijk in op haar reserve. Door hogere inschrijvingen, minder inhuur en het nog niet hangen in het Centraal Verwijs Register is het negatief resultaat lager dan begroot.

Onderzoek- en ontwikkelingsfonds
De bestemmingsreserve is bedoeld om kosten die samenhangen met de ontwikkeling van (nieuwe) notariële diensten te financieren. Dit jaar zijn er geen onderzoeken geweest.

Ondersteuningsfonds
In 2022 is er geen beroep gedaan op het ondersteuningsfonds.

Hammerstein portaal
De bestemmingsreserve Hammerstein portaal bestaat uit de bijdrage van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor toekomstige afschrijvingslasten voor het Hammerstein portaal. De reserve wordt gelijktijdig met de afschrijvingen van het portaal uitgeput en loopt tot en met 2021.

Verzekeringen – beroepsaansprakelijkheid – nut en noodzaak
Vanaf oktober 2016 is elke notaris weer verplicht verzekerd, omdat niet iedere notaris verzekerbaar bleek te zijn. Een specificatie van de verzekeringsbijdragen voor het boekjaar 2022 is opgenomen in de bijlage "collectieve verzekeringen". Door het hogere aantal notarissen is het resultaat € 80.429 positief. De bestemmingsreserve verzekeringen komt uit op € 1.138.404.

Verzekeringen – arbeidsongeschiktheid en zorg – en schadeverzekeringen
Om inkoopkortingen voor de arbeidsongeschiktheidsverzekering en de zorg- en schadeverzekeringen te bedingen, heeft de KNB mantelovereenkomsten afgesloten met Movir,

OHRA en De Goudse. De leden en de kantoormedewerkers kunnen hierdoor korting krijgen op deze verzekeringen.

Verbonden partijen

Stichting ECH (zeggenschap 50% KNB, 25% Rabobank en 25% Raad van Advies)
Het bestuur van Stichting ECH wordt in 2022 gevormd door 4 bestuurders, waarvan 2 door KNB benoemd, één door Rabobank Nederland en één door Nationale Nederlanden.

Stichting ECH maakt gebruik van PEC en inzet van medewerkers van de KNB. Hiervoor zijn zakelijke prijsafspraken gemaakt.

Stichting Voorzieningsfonds van de KNB
Het bestuur van Stichting Voorzieningsfonds van de KNB bestaat uit de 3 bestuursleden die geleverd worden door de KNB; de voorzitter, de penningmeester en een lid.

Stichting Pensioenfonds Notariaat
Op grond van de statuten van Stichting Pensioenfonds Notariaat (SPN) worden de bestuursleden als volgt benoemd: 3 leden op basis van voordracht door de KNB, 2 leden op basis van voordracht door de Bond van Medewerkers in het Notariaat, 1 lid vanuit de gepensioneerden en 2 leden op voordracht door het bestuur van het SPN. Per 1 juli 2014 is de pensioenraad omgevormd naar de PensioenKamer. Over en weer is er geen sprake van aansprakelijkheden en/of afgegeven garanties.

Stichting Rechtszekerheid Digitaal
Het bestuur van de Stichting Rechtszekerheid Digitaal (SRD) wordt gevormd door een aantal leden van de KNB en een extern lid. De stichting opereert onafhankelijk van de KNB en schept de randvoorwaarden waaraan digitale initiatieven zouden moeten voldoen.

Stichting Nobilex
Het bestuur van Stichting Nobilex wordt benoemd door de KNB en bestaat uit drie of vijf natuurlijke personen. Stichting Nobilex houdt zich bezig met een doelmatige en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening door juridische dienstverleners. Nobilex Automatisering B.V. ontwikkelt kantoorautomatisering voor en door notariskantoren. Om de financiering rond te krijgen heeft de KNB zich voor Nobilex Automatisering B.V. op 11 april 2018 borg gesteld tot een maximum van € 4,7 miljoen aan hoofdsommen. De KNB ontvangt over dit bedrag een borgstellingsprovisie van 3,8%. In 2020 is de borgstelling verhoogd naar € 6.130.000.

De KNB staat mede borg voor een ABN AMRO lening aan Nobilex ter grootte van € 8.600.000. Deze borgstelling is hoofdelijk en indien – in theorie – de mede borg van de KNB niet haar verplichtingen zou nakomen als Nobilex niet langer aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen, is de kans aanwezig dat de KNB voor het gehele bedrag door de ABN AMRO kan worden aangesproken.

In de afgelopen maanden hebben stakeholders van Nobilex, waaronder de KNB, onderzocht of en op welke wijze Nobilex onder voorwaarden kon worden blijven gesteund teneinde met Nobilex voor het notariaat een strategische innovatieve notariële softwareleverancier in de markt te houden. Op verzoek van de stakeholders heeft Nobilex haar businessplan herijkt met als doel om voor de komende drie tot vijf jaar stabiliteit voor Nobilex te creëren zodat Nobilex zich kan blijven ontwikkelen en innoveren in het belang van het notariaat. Om die doelstellingen te kunnen bereiken moet Nobilex (financieel) worden geherstructureerd.

Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek en de herijking van het business plan van Nobilex, hebben het bestuur van de KNB en het bestuur van Stichting Voorzieningsfonds van de KNB beslist om Nobilex onder voorwaarden te blijven steunen.
Om Nobilex tot een succes te maken is het noodzakelijk dat het vertrouwen in Nobilex binnen het notariaat blijft groeien en het aantal gebruikers de komende drie tot vijf jaar substantieel toeneemt. Ieder jaar zal worden bekeken of aan de doelstellingen als genoemd in de vorige zin, en met name de noodzakelijke toename van gebruikers, wordt voldaan.

Als onderdeel van de implementatie van de (financiële) herstructurering van Nobilex die in 2023 zal plaatsvinden, is de KNB voornemens de ABN AMRO lening (met de daarbij behorende gevestigde zekerheden en borgstelling door derden) ter grootte van € 8.600.000 over te nemen. De overname van de ABN AMRO lening door de KNB vindt plaats in het kader van de genoemde (financiële) herstructurering omdat (i) Nobilex vanaf juli 2023 de ABN AMRO lening in delen moet gaan terugbetalen en daartoe zelfstandig niet in staat is, (ii) de oplopende rente tot onnodige hoge (rente) lasten leidt bij Nobilex, (iii) de hoofdelijkheid van een borgstelling door de KNB ertoe leidt dat *de facto* het uiteindelijke financiële risico van de KNB de volledige € 8.600.000 kan bedragen en (iv) de huidige voorwaarden van de ABN AMRO lening een implementatie van een (financiële) herstructurering van Nobilex bemoeilijken. Voor de overname van de ABN AMRO lening zal de KNB het bedrag van de door de KNB gestelde borg, zijnde € 6.130.000, gebruiken aangevuld met een extra bedrag ter grootte van € 2.470.000 (het resterende bedrag van het krediet). De ABN AMRO lening wordt overgenomen met de bestaande zekerheden en een borgstelling ter grootte van € 2.470.000 van de huidige mede borg van de KNB.
Dit betekent dat het werkkapitaal in 2023 met € 8.600.000 zal dalen.

De commissie van advies van de ledenraad en de ledenraad in brede zin zijn op de hoogte gehouden en geïnformeerd rondom de herijking van het business-plan van Nobilex, de geplande verdere ondersteuning en het voornemen om Nobilex (financieel) te herstructureren.

Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat
Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat is op 11 oktober 2019 opgericht. Het bestuur wordt benoemd door de KNB en bestaat uit drie of meer bestuursleden. De Stichting heeft ten doel het direct of indirect houden van aandelen in vennootschappen die zich bezighouden met het beheer en onderhoud van een centrale infrastructuur waarbinnen WID-scanners functioneren en het ter beschikking stellen van WID-scanners aan notariskantoren. Daarnaast de verdere ontwikkeling van identificatiemiddelen en het verkrijgen en behouden van relevante certificering en andere activiteiten met het oog op de rol van de notaris met betrekking tot identificatie, ondertekening en de wettelijke poortwachtersfunctie van de notaris.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
Het bestuur van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaat uit vijf tot zeven leden en is nu een personele unie met KNB bestuurders. Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is op 13 juni 2018 opgericht. De activiteiten van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaan voornamelijk uit de instandhouding van een fonds als bedoeld in artikel 88a Wet op de notarisambt teneinde de continuïteit van de goede notariële dienstverlening te garanderen en te bevorderen, en voorts het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.

De inkomsten in 2022 zijn hoger dan begroot vanwege het grote aantal gepasseerde akten in het notariaat.
Het onderzoek naar de verdeelsleutel van de kosten van toezicht heeft in 2021 plaats gevonden. Het ministerie van J&V heeft een keuze gemaakt voor de nieuwe verdeelsleutel en deze gehanteerd bij de doorbelasting van de kosten van toezicht voor 2021. De KNB kan zich vinden in de nieuwe verdeelsleutel en de toepassing ervan. De heffing van de akte in 2023 blijft gelijk aan de heffing in 2018.

Algemene reserves

De reserve ICT & Procesoptimalisatie wordt gebruikt voor het financieren van projecten inzake het opzetten of overnemen van registers en/of het uitvoeren in het kader van nieuwe wetgeving. Daarnaast is de reserve bedoeld om toekomstige investeringen in de PEC-diensten te financieren en om verkennend onderzoek naar relevante innovaties te faciliteren. In het boekjaar 2022 is deze reserve toegenomen met name vanwege het niet kunnen uitvoeren van enkele projecten door laat ingevulde vacatures en het uitlopen van een ander project. De kosten voor deze projecten verschuiven naar volgende jaren. Zoals uit de gesegmenteerde begroting op pagina 23 blijkt, wordt er komende jaren fors geïnvesteerd in ICT & Procesoptimalisatie. De reserve Public Relations zal worden gebruikt om campagnes te voeren. De reserve kwaliteitstoetsing valt vrij, daar de kosten van de peer reviews vanaf 2020 door Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat worden gedragen. Vanaf 2022 zal deze reserve worden gebruikt voor de kwaliteitsverbetering van het notariaat. De reserve CLTR wordt gebruikt om eventuele calamiteiten in het digitaal register op te vangen en aansluitingen te bouwen voor externe partijen. De uitgeverij zal de reserve nodig hebben wanneer in de toekomst de brochures digitaal beschikbaar worden gesteld.
Vanwege de omvangrijke ICT-systemen is een groot weerstandsvermogen noodzakelijk, zodat eventuele problemen met de systemen, waar de KNB en haar leden dagelijks afhankelijk van zijn, kunnen worden verholpen.

Den Haag, 16 mei 2023

Het bestuur bestaande uit:
mr. I.C.A. Braun
mr. I.M. Cox
mr. E.M.J.J. Engelen (penningmeester)
mr. T.P. Flokstra
mr. A.H.I. Hoogendam
mr. A.C. van der Klooster
mr. A.M.J.M. Ploumen (voorzitter)

Begroting 2024 en voorstel bijdrage

	werkelijk 2022	werkelijk 2021	begroting 2022	aangepaste begroting 2023	begroting 2024
Baten	23.392.633	18.489.791	20.958.071	21.095.363	26.627.603
Directe kosten	11.736.133	12.803.712	14.078.042	13.669.826	14.641.172
Bruto marge	11.656.500	5.686.079	6.880.029	7.425.537	11.986.431
Personeelskosten	4.784.769	4.389.819	4.961.429	6.548.017	5.958.745
Afschrijvingskosten	713.494	448.890	735.667	911.975	879.663
Overige bedrijfskosten	2.726.340	2.259.359	3.012.518	3.686.477	3.693.194
Totaal overige kosten	8.224.603	7.098.069	8.709.614	11.146.469	10.531.602
Financiële baten en lasten	-1.204.193	860.586	48.550	0	0
Bijzondere bate	0	0			
Exploitatiesaldo voor belasting	2.227.704	-551.404	-1.781.035	-3.720.932	1.454.829
Vennootschapsbelasting	(113.448)	0	0	0	0
Exploitatiesaldo na belasting	2.114.256	(551.404)	(1.781.035)	(3.720.932)	1.454.829

In verband met de economische omstandigheden en voortschrijdend inzicht is de begroting 2023 in december 2022 aangepast. Dit betreft met name de kosten van personeel en ict projecten.

Op de volgende bladzijde treft u de gesegmenteerde begrotingen aan en daarna een overzicht voorstel bijdragen januari tot en met december 2023.

Een begroting is een zo goed mogelijke meetlat voor de toekomst, maar hoe verder de toekomst hoe onzuiverder de cijfers. De begroting geeft een beeld waar de KNB naar toe gaat.

Begroting 2023 en begroting 2024

aangepaste begroting 2023	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Totaal
Baten	4.362.662	338.141	11.729.107	569.328	538.521	2.007.500		532.604	1.017.500			21.095.363
Directe kosten		90.981	10.158.629	174.464	151.000	1.987.879		138.909	967.964	0	0	13.669.826
Bruto marge	4.362.662	247.160	1.570.478	394.864	387.521	19.621	0	393.695	49.536	0	0	7.425.537
Personeelskosten	2.129.248	289.047	1.991.470	278.633	443.372	345.167		243.422	73.198			5.793.557
Toegerekende perskst	208.790	44.156	308.712	42.252	42.633	67.567		30.833	9.517			754.460
Afschrijvingskosten		14.193	95.994			170.268			83.935			364.390
Toegerekende afschrkst	151.545	32.040	224.081	30.653	30.917	49.018		22.395	6.936			547.585
Overige bedrijfskosten	2.955.748	72.751	274.857	68.979	103.645	124.169		70.680	15.648			3.686.477
Totaal overige kosten	5.445.331	452.187	2.895.114	420.517	620.567	756.189	0	367.330	189.234	0	0	11.146.469
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0
Exploitatiesaldo voor vpb	-1.082.669	-205.027	-1.324.636	-25.653	-233.046	-736.568	0	26.365	-139.698	0	0	-3.720.932
vpb												PM

begroting 2024	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Totaal
Baten	4.443.288	332.906	17.162.901	574.316	549.292	2.007.500		539.900	1.017.500			26.627.603
Directe kosten		92.790	10.768.707	174.292	151.000	2.348.037		143.987	962.359	0	0	14.641.172
Bruto marge	4.443.288	240.116	6.394.194	400.024	398.292	-340.537	0	395.913	55.141	0	0	11.986.431
Personeelskosten	1.900.985	294.709	1.743.191	284.112	378.872	351.919		248.198	52.234			5.254.220
Toegerekende perskst	194.971	41.233	288.280	39.455	39.811	63.095		28.793	8.887			704.525
Afschrijvingskosten		14.193	108.494			126.285			83.935			332.907
Toegerekende afschrkst	151.316	31.991	223.742	30.606	30.870	48.944		22.361	6.926			546.756
Overige bedrijfskosten	2.891.912	78.736	311.969	74.694	110.099	133.586		75.261	16.937			3.693.194
Totaal overige kosten	5.139.184	460.862	2.675.676	428.867	559.652	723.829	0	374.613	168.919	0	0	10.531.602
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0
Exploitatiesaldo voor vpb	-695.896	-220.746	3.718.518	-28.843	-161.360	-1.064.366	0	21.300	-113.778	0	0	1.454.829
vpb												PM

Overzicht voorstel bijdragen 2024

In de ALV van 2023 is het voorstel van de ledenraad overgenomen om de bijdragen vanaf 2023 jaarlijks te indexeren met CPI van oktober 2022. De hoogte van de bijdragen van 2024 volgen eind november 2023. De bijdrage bestuursorganen is bedoeld voor de forfaitaire vergoeding voor ringbestuurders.

Onderstaand volgt een specificatie van de bijdragen per bijdragecategorie.

	2024 CPI indexatie voorstel	2023 vastgesteld
A. Notarissen		
Algemene bijdrage (excl. BTW)	PM	2.543,23
Bijdrage public relations (excl. BTW)	PM	292,33
Bijdrage bestuursorganen	PM	122,78
Bijdrage I&P	PM	841,90
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	PM	75
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	3.875,23
AA. Toegevoegd notarissen		
Algemene bijdrage (excl. BTW)	PM	2.543,23
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	PM	75
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	2.618,23
B. Kandidaat-notarissen in de maatschap*		
Algemene bijdrage (excl. BTW)	PM	2.543,23
Bijdrage public relations (excl. BTW)	PM	292,33
Bijdrage bestuursorganen	PM	122,78
Bijdrage I&P	PM	841,90
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	PM	75
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	3.875,23
C. Kandidaat-notarissen (> 6 jr.)	PM	905,04
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	PM	75
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	980,04
D. Kandidaat-notarissen (> 3 jr.)	PM	351,96
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	PM	75
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	426,96
E. Kandidaat-notarissen (< 3 jr.)	PM	215,15
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	PM	75
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	290,15

*c.q. kandidaat-notarissen die ondernemingsrisico lopen

Verslag van de financiële commissie van de Commissie van Advies (onderdeel van de ledenraad KNB)

Aanwezigen:	mevrouw M.A. van Wensveen, hoofd financiën en administratie KNB
	de heer mr. E.M.J.J. Engelen, bestuurslid KNB (penningmeester)
	de heer J. Nobel, lid ledenraad en Commissie van Advies
	de heer R. Voncken, lid ledenraad en Commissie van Advies
Overige:	mevrouw J. K. Roos, secretaris ledenraad & Commissie van Advies
Datum:	Dinsdag 24 april 2023
Locatie:	digitale vergadering via Teams

Op uitnodiging van het bestuur van de KNB is de financiële commissie van de Commissie van Advies bijeengekomen om toelichting te krijgen op de volgende conceptstukken. Ten behoeve de Ledenraad rapporteert de Commissie van Advies als volgt:

1. Financieel jaarverslag en jaarrekening KNB ordejaar 2022 en toelichting

Tijdens de vergadering is door mevrouw Van Wensveen het financieel verslag en de jaarrekening van de KNB uitgebreid toegelicht. De leden van de Commissie van Advies werden uitgenodigd hun vragen te stellen.

Er kan worden geconcludeerd dat de stukken een goed inzicht geven in de baten en lasten van de KNB over het boekjaar 2022 en het vermogen van de KNB. Ook werden de toekomstige ontwikkeling van het vermogen en de te verwachten baten en lasten voor boekjaar 2023 toegelicht.

Gedurende de bespreking zijn veel onderwerpen aan de orde geweest die de commissie graag wil delen met de ledenraad, zoals onder andere:

a. Het boekjaar 2022 laat inclusief onttrekking aan bestemmingsreserves een positief resultaat zien van € 2.114.256 (na het saldo van onttrekking aan de bestemmingsreserves een positief resultaat van € 2.194.685). Begroot was een negatief resultaat van € 1.781.035.
b. De algemene reserve is gegroeid naar € 15 miljoen, maar vanwege het doorschuiven van enkele grote kostenposten, zal deze in 2023 vermoedelijk dalen.
c. Het financieringsresultaat is net zoals in 2021 niet meer toegekend aan de onderliggende segmenten, maar heeft een eigen balanspost als onderdeel van de algemene reserve. In 2022 bedroeg het beleggingsresultaat een verlies van € 1,2 miljoen. De winst die in 2021 op het financieringsresultaat is behaald is daarmee verdampt. Voor het grootste deel betreft dit ongerealiseerde verliezen, omdat de beleggingen nog in bezit zijn en niet zijn verkocht.
d. ICT & Procesoptimalisatie (I&P) heeft een positief resultaat van € 2.912.038 behaald. Dit is fors meer dan het begrote resultaat. Er zijn meer inkomsten gegenereerd door onder andere hogere aantallen verkopen VIS en BRP en daarmee ook een groei van de poortwachterstoeslag. Daar tegenover staan minder uitgaven door onder andere lagere kosten van de BRP omdat de aankoopstaffel naar beneden is bijgesteld. Tevens is een aantal uitgaven uitgesteld naar 2023. Dit betreft onder andere de digitale akte en de afschrijvingskosten voor BRN, die vanwege latere oplevering doorschuiven. Deze kosten zullen dus in 2023 alsnog moeten worden voldaan. De opbrengsten zijn voor 2023 defensief begroot, maar de gerealiseerde opbrengsten zijn tot en met maart 2023 lager dan begroot. Een bijstelling van de begroting is nog niet nodig.

e. Het verhogen van de poortwachterstoeslag was in 2022 noodzakelijk, omdat voor een aantal projecten grote uitgaven was te verwachten. Echter door het uitstellen van deze uitgaven van I&P, is het saldo van de poortwachterstoeslag meer gestegen dan voorzien. In 2023 wordt hierop naar verwachting weer ingeteerd, door de uitvoering van de uitgestelde projecten.
f. Het CLTR is opgenomen in het Centraal Verwijs Register. Uiteindelijk wordt het CTR hier ook in opgenomen, maar vanwege een grotere prioriteit voor onder meer digitaal passeren is dit uitgesteld.
g. Met betrekking tot het CTR is met het Ministerie van Justitie en Veiligheid afgesproken dat wordt teruggelopen in de reserve. De reserve wordt onder meer aangewend voor het ontwikkelen van de digitale akte.
h. Met betrekking tot de reserves van de CTR en de CLTR merkt de financiële commissie op dat een onderbouwing van de hoogte van de buffers is gewenst. Een toelichting op de verwachte incidentele kosten en het beleid om de reserves te laten slinken kunnen dit verduidelijken. Tevens kan worden aangegeven dat het tarief van het CLTR is verlaagd per 1 januari 2023, hetgeen leidt tot afname van de reserve. In de komende jaren worden mogelijk externe partijen aangesloten op de CLTR. Dit wordt bekostigd vanuit de reserves. Het eventueel resterende overschot kan terugvallen in de algemene reserves.
i. Er is opgemerkt dat het verslag van het bestuur iets meer kan worden geactualiseerd. Er wordt regelmatig geschreven op een wijze dat het lijkt alsof 2022 nog niet is afgerond. De paragraaf over de bestemmingreserve Hammersteinportaal zou bijvoorbeeld kunnen worden verwijderd uit de lopende tekst en worden toegevoegd als toelichting, omdat dit in 2021 is uitgeput.
j. In het jaarverslag lijkt het alsof de debiteurenstand flink is gestegen ten opzichte van eerdere jaren. Dit heeft echter te maken met de datum van factureren van de tikken van de maand december, deze lag dit jaar voor het afronden van het boekjaar.
k. Met betrekking tot de CDR-kosten van de belastingdienst, wordt nagevraagd tot welk bedrag de reserve voor automatiseringsontwikkelingen dient te groeien en of de 10% calamiteitenopslag nog in rekening gebracht dient te worden. De reserve is in de afgelopen twee jaar niet aangesproken voor het financieren van projecten. Tevens wordt gekeken of voor het onderhoud van het PEC-platform een abonnement kan worden afgesloten waardoor de projectkosten minder fluctueren. Hierdoor stijgt het jaarbedrag vermoedelijk wel.
l. Er wordt aangegeven dat ECH voor 2023 defensief was begroot, maar dat de stand van zaken op 1 april 2023 zorgwekkend zijn. Er zijn diverse maatregelen getroffen en aanvullende maatregelen zijn te verwachten.

Het voorstel is om het resultaat van 2022 als volgt te verdelen:

a. € 2.291.751 toevoegen aan de algemene reserves
b. € 177.497 onttrekken aan de bestemmingsreserve CTR.

Begin mei 2023 vindt een gesprek met de accountant plaats. Naar verwachting geeft deze een goedkeurende verklaring af. Er wordt nog nagevraagd of de ontwikkelingen inzake Nobilex Automatisering B.V. opgenomen dient te worden onder de paragraaf 'belangrijke ontwikkelingen na balansdatum'. De vennootschapsbelasting is tot en met 2021 vastgesteld.

De Commissie van Advies van de ledenraad is tevreden met de duidelijke toelichtingen. De commissie kan zich vinden in het verslag en de jaarrekening over het boekjaar 2022 inclusief de begroting en adviseert de ledenraad deze met een positief advies aan de algemene vergadering voor te leggen en de ALV te adviseren in te stemmen met het voorstel omtrent de reserves.

De commissie dankt mevrouw Van Wensveen alsmede de penningmeester voor hun inzet en inspanningen.

J A A R R E K E N I N G

2022

Balans per 31 december 2022
(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

	2022		2021	
I Vaste activa				
Immateriële vaste activa	7.280.696		6.140.772	
Materiële vaste activa	101.821		161.096	
		7.382.517		**6.301.868**
II Vlottende activa				
Voorraden	86.023		69.611	
Vorderingen en overlopende activa	7.876.591		6.154.221	
Effecten	7.431.741		7.712.831	
Liquide middelen	6.106.872		6.140.883	
	21.501.227		**20.077.547**	
III Kortlopende schulden en overlopende passiva	**7.084.879**		**6.775.235**	
Werkkapitaal		**14.416.348**		**13.302.312**
		21.798.865		**19.604.180**
IV Eigen Vermogen				
Algemene reserves	**15.057.677**		**12.765.926**	
Bestemmingsreserves	**6.741.188**		**6.838.254**	
Eigen vermogen		**21.798.865**		**19.604.180**
Eigen vermogen		**21.798.865**		**19.604.180**
		0		

Rekening van baten en lasten

		werkelijk 2022	werkelijk 2021	begroting 2022
2	**Baten**	23.392.633	18.489.791	20.958.071
3	**Directe kosten**	11.736.133	12.803.712	14.078.042
	Bruto marge	11.656.500	5.686.079	6.880.029
4	**Personeelskosten**	4.784.769	4.389.819	4.961.429
5	**Afschrijvingskosten**	713.494	448.890	735.667
6	**Overige bedrijfskosten**	2.726.340	2.259.359	3.012.518
	Totaal overige kosten	8.224.603	7.098.069	8.709.614
7	**Financiële baten en lasten**	-1.204.193	860.586	48.550
	Bijzondere bate	0	0	
	Exploitatiesaldo voor belasting	2.227.704	(551.404)	(1.781.035)
8	**Vennootschapsbelasting**	(113.448)	0	0
	Exploitatiesaldo na belasting	2.114.256	(551.404)	(1.781.035)

Kasstroomoverzicht

Kasstroom uit operationele activiteiten			2022			2021
Bedrijfsresultaat		3.431.897			-1.411.990	
Resultaat bestemmingsreserve verzekeringen		80.429			131.003	
Aanpassingen voor:						
- afschrijvingen exclusief verzekeringen en svf		787.076			493.514	
- veranderingen in werkkapitaal						
. Mutatie debiteuren	-1.955.772			133.975		
. Mutatie te ontvangen rente	-7.912			-3.345		
. Mutatie overlopende passiva	-405.313			394.687		
. Mutatie voorzieningen	0			0		
. Mutatie aan- en verkopen effecten	-949.162			390.855		
. Mutatie voorraden	-16.412			-6.089		
. Mutatie crediteuren	-236.866			1.102.676		
. Mutatie overige vorderingen	-655.407			-110.619		
. Mutatie overlopende activa	104.763			-385.801		
. Mutatie overige schulden	730.235			-337.532		
. Mutatie belastingen en sociale premies	1.013.547			-509.084		
		-2.378.300			669.722	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.921.102			-117.751	
Betaalde respectievelijk ontvangen interest	26.059			23.976		
Vennootschapsbelasting	-113.448			0		
		-87.389			23.976	
Kasstroom uit operationele activiteiten			1.833.713			-93.775
Kasstroom uit investeringsactiviteiten						
Investeringen in immateriële vaste activa		-1.850.793			-3.248.937	
Investeringen in materiële vaste activa		-16.932			-33.217	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			-1.867.725			-3.282.155
Netto kasstroom			-34.012			-3.375.929
Mutatie geldmiddelen			-34.012			-3.375.929
Verschil			0			0
Liquide middelen 31.12.2020					9.516.812	
Liquide middelen 31.12.2021		6.140.883			6.140.883	
Liquide middelen 31.12.2022		6.106.872				
Mutatie geldmiddelen			-34.011			-3.375.929

Toelichting op de jaarrekening

Algemeen
De KNB en haar organisatie zijn geregeld in de Wet op het notarisambt (Wna). De KNB is bij wet ingesteld en is een publiekrechtelijke rechtspersoon. Alle in Nederland gevestigde notarissen en werkzame toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen zijn lid van de KNB. De KNB heeft tot taak de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden en van hun vakbekwaamheid. Haar taak omvat mede de zorg voor de eer en het aanzien van het notarisambt. Bij verordening worden beroeps- en gedragsregels van de leden van de KNB vastgesteld. Tevens kunnen bij verordening regels worden gesteld betreffende de bevordering van de vakbekwaamheid van de leden en de kwaliteit van de beroepsuitoefening. Verder is de KNB verantwoordelijk voor het uitvoeren van kwaliteitstoetsen bij haar leden, die worden verricht door deskundigen die zijn aangewezen door de KNB. De jaarrekening is opgesteld op basis van eigen grondslagen. KNB is gevestigd te Den Haag en ingeschreven in de KvK onder nummer 50179705.

Waarderingsgrondslagen
Alle activa en passiva zijn nominaal gewaardeerd, tenzij anders vermeld. De immateriële en materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen historische kostprijzen, verminderd met afschrijvingen die tijdsevenredig berekend worden op basis van de geschatte levensduur van de desbetreffende activa.
Aanschaffingen voor een lager bedrag dan € 2.500 per project worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht. De effecten worden gewaardeerd tegen de actuele waarde aan het einde van het boekjaar. De actuele waarde is bepaald op basis van marktwaarde.
Waarderingsverschillen als gevolg van koersfluctuaties van effecten worden verantwoord onder de financiële baten en lasten van de rekening van baten en lasten. Bij verkoop van effecten gerealiseerde koersverschillen worden eveneens verantwoord onder de financiële baten en lasten van de rekening van baten en lasten. Vanwege de sterke koersfluctuaties wordt het financieringsresultaat vanaf boekjaar 2021 als aparte post onder de algemene reserve gepresenteerd en niet meer toegerekend aan de verschillende segmenten.
De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van nodig geachte voorzieningen voor dubieuze vorderingen.
Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
De jaarlijks verschuldigde bijdragen voor de pensioenregelingen (middelloon en beschikbare premieregeling) worden rechtstreeks in de rekening van baten en lasten verwerkt. De nog te betalen en terug te ontvangen bijdragen worden opgenomen onder de kortlopende schulden respectievelijk vorderingen. De overrente wordt geboekt op basis van het kasstelsel.
Jubileumuitkeringen worden ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht in het jaar van uitkering.
De premies voor de collectieve verzekeringen worden omgeslagen over de notarisleden en tekorten of overschotten worden rechtstreeks via de balans onttrokken c.q. toegevoegd aan de bestemmingsreserve verzekeringen.
De baten en lasten worden tot uitdrukking gebracht in het jaar waarop zij betrekking hebben, met dien verstande dat mogelijke verliezen worden genomen zodra zij voorzienbaar zijn.
Met ingang van 1 oktober 2016 valt de KNB onder de vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft een voorlopig standpunt ingenomen en de KNB heeft op basis hiervan de aangiften ingediend. De belastingdienst heeft de aangiften ongewijzigd overgenomen.

Beperking verspreidingskring
De jaarrekening van de KNB is uitsluitend bedoeld voor een specifieke gebruikersgroep, zijnde de leden van KNB. Hierdoor is de jaarrekening niet geschikt voor andere doeleinden.

Toelichting op het kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode en draagt, in samenhang met de balans en rekening van baten en lasten, bij aan het inzicht in de financiering van de activiteiten van de beroepsorganisatie, alsmede in de liquiditeit, de solvabiliteit en de kwaliteit van het behaalde resultaat.
Het bedrijfsresultaat wordt aangepast voor:

1) Posten van de rekening van baten en lasten die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in dezelfde periode.
2) Mutaties in voorzieningen, overlopende posten, voorraden, handelsdebiteuren en handelscrediteuren.
3) Posten van de rekening van baten en lasten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet beschouwd worden als behorend tot de operationele activiteiten.
4) De effecten worden niet beschouwd als zeer liquide activa en zijn daarom niet meegenomen in het saldo geldmiddelen.

Toelichting op de balans

I Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa (software) was als volgt:

	2022	2021
Boekwaarde aanvang boekjaar	6.140.772	3.254.370
Investeringen in software	1.850.793	3.248.937
	7.991.566	6.503.308
Afschrijvingen	-710.870	-362.536
Boekwaarde ultimo boekjaar	**7.280.696**	**6.140.772**

De afschrijving per jaar varieert van 10% tot 33 1/3% van de historische kostprijs.

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa was als volgt:

	2022	2021
Boekwaarde aanvang boekjaar	161.096	258.857
Investeringen in computers	16.932	33.217
	178.027	292.074
Afschrijvingen	-76.206	-130.979
Boekwaarde ultimo boekjaar	**101.821**	**161.096**

De afschrijving per jaar varieert van 10% tot 33 1/3% van de historische kostprijs.

II Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

Onder deze post zijn begrepen:

	2022	2021
Debiteuren	2.254.984	299.211
Te ontvangen rente	25.250	17.338
Belastingen en sociale premies	14.079	806.037
Overige vorderingen	5.109.453	4.454.046
Overlopende activa	472.825	577.588
	7.876.591	**6.154.220**

Effecten

	Verkrijgings-waarde 31-12-2021	Koers-waarde 31-12-2021	Aan-verkopen verkrijgings-waarde	Aan-verkopen tegen beurs-waarde	koersresultaten door verkoop	koersresultaten door waardering	Verkrijgings-waarde 31-12-2022	Koers-waarde 31-12-2022
Obligaties	3.732.425	3.689.320	1.169.254	1.346.931	-177.677	-430.826	4.901.679	4.427.748
Aandelen	2.294.277	4.023.511	227.528	-398.976	259.068	-879.610	2.521.805	3.003.993
Totaal boekjaar 2022	6.026.702	7.712.831	1.396.782	947.955	81.391	-1.310.436	7.423.484	7.431.741
Totaal boekjaar 2021	6.114.234	7.267.076	-87.532	-389.207	301.973	532.989	6.026.702	7.712.831

De effecten liggen in open bewaargeving bij ABN-AMRO Effectenbewaarbedrijf N.V. te 's-Gravenhage. De effectenportefeuille is verpand aan ABN-AMRO Bank NV als zekerheid voor de afgegeven borg.

Liquide middelen

	2022	2021
Kas-, bank- en girosaldi	6.106.872	6.140.883
	6.106.872	**6.140.883**

De rentevergoeding op de spaarrekening bedraagt tussen 0% en - 0,50% en op de vermogensspaarrekening 0,00%. Een bedrag van € 1.000.000 staat op deposito's. Jaarlijks per 29 augustus, per 13 december en per 9 maart vervalt € 100.000. De vervaldata liggen tussen 9 maart 2023 en 29 augustus 2025.

III Kortlopende schulden en overlopende passiva

Onder deze post zijn begrepen:	2022	2021
Crediteuren	4.673.985	4.910.851
Belastingen en sociale premies	461.351	239.762
Overige schulden en te betalen kosten	1.941.574	1.211.339
Overlopende passiva	7.970	413.283
	7.084.879	**6.775.235**

Met de belastingdienst zijn gesprekken geweest om vast te stellen welke segmenten en/of activiteiten van de KNB belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft een voorlopig standpunt ingenomen en de KNB heeft op grond hiervan de aangiften voor boekjaar 2016/2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 ingediend. De belastingdienst heeft de ingediende aangiften ongewijzigd overgenomen.

V Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	2022	2021
Meerjarige financiële verplichtingen		
De verplichtingen uit hoofde van huurcontracten bedragen	529.090	774.607
Deze verplichtingen hebben een resterende looptijd van 1 jaar en 6 maanden.		
KNB is verplichtingen aangegaan met Avisi en Davinci voor hosting en beheer van het PEC platform.	2.954.916	3.144.459
KNB heeft de verplichting vanuit de poortwachterstoeslag IDNH in 2022 maandelijks € 600.000 te betalen. Van januari 2023 tot september 2023 heeft de KNB een verplichting van € 5.640.000 en de mogelijkheid bestaat dat de financiering langer doorloopt.	5.640.000	7.200.000

Voorwaardelijke financiële verplichting

KNB heeft zich borg gesteld jegens Nobilex Automatisering B.V. tot een maximum van € 6.130.000.

IV Eigen Vermogen

Algemene reserves	2021 saldo 31-12-20	2021 res bestemming	2021 directe mutatie	2022 saldo 31-12-21	2022 res bestemming	2022 directe mutatie	2022 saldo 31-12-22
KNB bureau	4.817.643	435.965		5.253.608	164.617		5.418.225
Onderwijs en Kandidatenzaken	55.674	18.994		74.667	-87.506		-12.839
Kwaliteitstoetsing	735.767	0		735.767	0		735.767
ICT & Procesoptimalisatie	3.370.253	-2.308.302		1.061.951	2.912.038		3.973.989
Uitgeverij	655.549	22.931		678.480	20.234		698.714
Rechtsvragen	195.858	-6.457		189.400	-36.011		153.389
Public Relations	444.808	129.631		574.439	121.057		695.496
CLTR	2.827.531	509.497		3.337.028	401.515		3.738.544
Subtotaal Algemene reserves	**13.103.082**	**-1.197.741**	**0**	**11.905.341**	**3.495.944**	**0**	**15.401.284**
Financieringsresultaat		**860.586**		**860.586**	**-1.204.193**		-343.607
Totaal Algemene reserves		**-337.156**		**12.765.926**	**2.291.751**	**0**	**15.057.677**

Bestemmingsreserves	2021 saldo 31-12-20	2021 res bestemming	2021 directe mutatie	2022 saldo 31-12-21	2022 res bestemming	2022 directe mutatie	2022 saldo 31-12-22
CTR	5.400.986	-199.543		5.201.443	-177.495		5.023.949
Hammerstein portaal	14.706	-14.706		0	0		0
Verzekeringen	926.972		131.003	1.057.976		80.429	1.138.404
Onderzoek- en Ontwikkelingsfonds	262.876	0		262.876	0		262.876
Ondersteuningsfonds	315.960	0		315.960	0		315.960
Totaal Bestemmingsreserves	**6.921.500**	**-214.249**	**131.003**	**6.838.254**	**-177.495**	**80.429**	**6.741.188**
Totaal Eigen vermogen	**20.024.581**	**-551.404**	**131.003**	**19.604.180**	**2.114.256**	**80.429**	**21.798.865**

De bestemmingsreserve CTR is bedoeld om toekomstige investeringen samenhangend met CTR te financieren.
De bestemmingsreserve Hammerstein portaal bestaat uit de bijdrage van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor toekomstige afschrijvingslasten voor het Hammerstein portaal.
De bestemmingsreserve Verzekeringen is bedoeld om een wisselend premieverloop te neutraliseren en om een basis te vormen, die nodig kan zijn als andere verzekeringsvormen hun intrede doen.
De bestemmingsreserve Onderzoek- en Ontwikkelingsfonds is bedoeld om de toekomstige kosten samenhangend met de ontwikkeling van notariële diensten te financieren.
De bestemmingsreserve ondersteuningsfonds is in eerste instantie bedoeld om uitkeringen te kunnen verstrekken aan weduwen die o.a. wegens onvoldoende nabestaandenpensioen niet voldoende middelen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien. Daarnaast is het in bredere zin bedoeld om een uitkering te kunnen doen in gevallen waarin geen financieel of sociaal vangnet aanwezig is. De uit te keren bedragen worden jaarlijks vastgesteld door het bestuur van de KNB. De uitkeringen houden geen vaste toezegging in voor de toekomst.

Verloop bestemmingsreserve Verzekeringen in het boekjaar:		2022		2021
Stand per aanvang boekjaar		1.057.976		926.972
Mutaties in het boekjaar				
Bij: bijdragen verzekeringspremies	6.976.849		5.972.526	
Af: betaalde verzekeringspremies	-6.856.695		-5.805.504	
Bij: rente	0		0	
Af: aandeel overhead	-39.725		-36.018	
		80.429		131.003
Saldo ultimo boekjaar		**1.138.404**		**1.057.976**

Toelichting op de rekening van baten en lasten

1. Gesegmenteerde rekening van baten en lasten

gerealiseeerd 2022	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Fin. Res.	Totaal
Baten	3.704.611	316.567	14.087.744	525.258	475.277	2.363.784		480.155	1.439.237	0			23.392.633
Directe kosten		86.759	8.455.677	171.944	138.865	1.839.134		107.456	936.298	0	0		11.736.133
Bruto marge	3.704.611	229.808	5.632.067	353.314	336.412	524.650		372.700	502.938	0	0		11.656.500
Personeelskosten	1.136.443	180.191	1.657.248	209.794	248.040	232.910		161.703	45.778				3.872.106
Toegerekende perskst	252.582	53.401	373.477	51.089	51.529	81.698		37.326	11.561				912.663
Afschrijvingskosten	0	8.313	48.705			272.097	0		27.897				357.012
Toegerekende afschrkst	98.657	20.858	145.879	19.955	20.127	31.911		14.579	4.516				356.482
Overige bedrijfskosten	2.052.313	54.552	381.272	52.242	52.727	83.528		38.035	11.671				2.726.340
Totaal overige kosten	3.539.994	317.314	2.606.581	333.080	372.423	702.144	0	251.643	101.423	0	0		8.224.603
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	-1.204.193	-1.204.193
Exploitatiesaldo voor vpb	164.617	-87.506	3.025.486	20.234	-36.011	-177.495	0	121.057	401.515	0	0	-1.204.193	2.227.704
vbp		0	-113.448	0					0				-113.448
Exploitatiesaldo na vpb	164.617	-87.506	2.912.038	20.234	-36.011	-177.495	0	121.057	401.515	0	0	-1.204.193	2.114.256

gerealiseeerd 2021	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.		Totaal
Baten	3.674.960	368.852	9.343.725	525.992	467.286	2.344.847		479.307	1.284.823	0			18.489.791
Directe kosten		81.331	9.618.134	178.469	191.621	1.895.279		123.660	715.218	0	0		12.803.712
Bruto marge	3.674.960	287.522	-274.408	347.523	275.664	449.568	0	355.647	569.605	0	0		5.686.079
Personeelskosten	1.077.751	169.027	1.538.563	225.977	193.276	240.394		159.390	37.899				3.642.277
Toegerekende perskst	196.345	53.270	265.419	52.805	47.599	84.506		35.699	11.900				747.542
Afschrijvingskosten	0		0			251.019	14.706		0				265.725
Toegerekende afschrkst	48.109	13.052	65.034	12.938	11.663	20.706		8.747	2.916				183.166
Overige bedrijfskosten	1.916.790	33.179	164.877	32.872	29.584	52.485		22.179	7.393				2.259.359
Totaal overige kosten	3.238.994	268.528	2.033.893	324.592	282.122	649.110	14.706	226.016	60.108	0	0		7.098.070
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	860.586	860.586
Exploitatiesaldo voor vpb	435.966	18.994	-2.308.302	22.931	-6.457	-199.543	-14.706	129.631	509.497	0	0		-551.404
vbp		0		0					0				0
Exploitatiesaldo na vpb	435.966	18.994	-2.308.302	22.931	-6.457	-199.543	-14.706	129.631	509.497	0	0		-551.405

begroting 2022	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Totaal
Baten	3.620.000	398.900	12.379.571	498.614	455.975	2.007.500		460.011	1.137.500			20.958.071
Directe kosten		154.000	10.819.957	149.600	81.000	1.816.312		112.216	944.957	0	0	14.078.042
Bruto marge	3.620.000	244.900	1.559.614	349.014	374.975	191.188	0	347.795	192.543	0	0	6.880.029
Personeelskosten	1.303.645	179.766	1.763.589	230.763	245.348	283.928		176.442	41.715			4.225.196
Toegerekende perskst	191.507	51.997	258.822	50.367	53.543	80.540		39.702	9.755			736.233
Afschrijvingskosten		13.750	52.500			312.569			40.000			418.819
Toegerekende afschrkst	83.221	22.578	112.498	22.381	20.175	35.818		15.131	5.044			316.848
Overige bedrijfskosten	2.362.260	41.030	436.916	37.873	37.900	60.536		25.890	10.115			3.012.518
Totaal overige kosten	3.940.633	309.121	2.624.325	341.384	356.966	773.391	0	257.165	106.629	0	0	8.709.614
Financiële baten en lasten	14.131	140	8.578	1.667	496	13.744		1.130	7.195	667	802	48.550
Exploitatiesaldo	-306.502	-64.081	-1.056.133	9.297	18.505	-568.459	0	91.760	93.109	667	802	-1.781.035

Toelichting op de rekening van baten en lasten

2. Baten	2022	in %	2021	in %
Algemene bijdrage notarissen	2.541.730	11%	2.535.567	14%
Algemene bijdrage kandidaat-notarissen	866.276	4%	841.913	5%
Bijdrage aangeslotenen	20.088	0%	21.269	0%
Bijdrage bestuursorganen	139.658	1%	138.155	1%
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	136.860	1%	138.056	1%
Omzet cursussen	155.904	1%	171.894	1%
Omzet dossieradministratie	160.664	1%	196.958	1%
Abonnement KOS	2.448.097	10%	2.385.476	13%
Omzet VIS	1.696.622	7%	1.654.621	9%
Omzet BRP	1.231.980	5%	1.271.145	7%
Omzet platform ECH	809.000	3%	802.500	4%
Omzet diversen Elektronische media	282.496	1%	374.592	2%
Omzet webclient ECH	-	0%	-	0%
Omzet poortwachterstoeslag saldo	6.670.648	29%	1.909.792	8%
Omzet brochures	108.806	0%	112.644	1%
Omzet Fikkert's Jaarboek	-	0%	-	0%
Omzet WPNR	416.452	2%	413.348	2%
Omzet Notariaat Magazine	149.343	1%	149.870	1%
Abonnement advisering	475.277	2%	467.286	3%
Omzet CTR	2.363.784	10%	2.344.847	13%
Omzet CLTR	1.439.237	6%	1.284.823	7%
Bijdrage public relations	330.812	1%	329.437	2%
Bijdrage I&P	948.900	4%	945.600	5%
	23.392.633	100%	**18.489.791**	100%

3. Directe kosten	2022	in %	2021	in %
Onderwijs en Kandidatenzaken	86.759	1%	81.331	1%
I&P	8.455.677	72%	9.618.134	75%
Uitgeverij	171.944	1%	178.469	1%
Rechtsvragen	138.865	1%	191.621	2%
CTR	1.839.134	16%	1.895.279	15%
CLTR	936.298	8%	715.218	6%
Public Relations	107.456	1%	123.660	1%
Onderzoek en ontwikkeling	0	0%	-	0%
Ondersteuningsfonds	0	0%	0	0%
	11.736.133	100%	**12.803.712**	100%

4. Personeelskosten

De totale personeelskosten hebben bedragen:	2022	in %	2021	in %
Bruto salarissen	2.982.627	62%	2.743.734	63%
Pensioenlasten	605.801	13%	570.936	13%
Sociale lasten	411.701	9%	367.690	8%
Uitzendkrachten en freelancers	820.231	17%	587.953	13%
Ontvangen ziekengeld	(53.589)	-1%	(44.853)	-1%
Overige personeelskosten	197.989	4%	346.481	8%
Minus doorberekende personeelskosten verzekeringen, svf, ech, ctn, skn en cdr	(179.989)	-4%	(182.121)	-4%
	4.784.769	100%	**4.389.820**	100%

Het gemiddeld aantal werknemers (fte) bedroeg in het boekjaar	48	47
De bezoldiging van het bestuur bedroeg in het boekjaar	383.374	375.132

5. **Afschrijvingen**	2022	in %	2021	in %
Afschrijvingen software	710.870	100%	362.535	81%
Afschrijvingen inventaris	76.206	11%	130.979	29%
Minus doorberekende afschrijvingskosten verzekeringen, svf, ech, ctn, skn en cdr	(73.582)	-10%	(44.624)	-10%
Totaal afschrijvingskosten	713.494	100%	448.890	100%

6. **Overige bedrijfskosten**	2022	in %	2021	in %
Automatiseringskosten	209.884	8%	(267.384)	-12%
Huisvestingskosten	461.298	17%	438.551	19%
Inventariskosten	0	0%	344-	0%
Administratie- en kantoorkosten	298.210	11%	250.012	11%
Advieskosten	51.251	2%	106.700	5%
Abonnementen en lidmaatschappen	93.326	3%	86.565	4%
Abonnementen KNB bureau	3.427	0%	3.322	0%
Algemene ledenvergadering en congres	192.808	7%	319.969	14%
Bestuur	508.341	19%	472.780	21%
Ledenraad en regiobijeenkomst	218.725	8%	164.358	7%
Vertegenwoordiging buitenland	269.596	10%	194.190	9%
Commissies	42.094	2%	26.414	1%
Bestuursorganen	200.302	7%	273.126	12%
Communicatie	359.699	13%	340.578	15%
Minus doorberekende overige bedrijfskosten verzekeringen, svf, ech, ctn, skn en cdr	(182.623)	-7%	(149.480)	-7%
	2.726.340	100%	2.259.359	100%

7. **Financiële baten en lasten**	2022	in %	2021	in %
Bankrente:				
Depositorente	19.235	-2%	32.374	4%
Lopende rekeningen	-48.720	4%	-51.528	-6%
	-29.485	2%	-19.154	-2%
Rente obligaties en dividenden, netto	55.543	-5%	43.130	5%
Koersresultaten op effecten en deelnemingen	-1.230.252	102%	836.610	97%
Minus doorberekende rente verzekeringen	0	0%	0	0%
	-1.174.708		879.740	
Totaal	-1.204.193	100%	860.586	100%

8. **Vennootschapsbelasting**	2022	2021
Vanaf boekjaar 2016/2017 valt KNB onder de vennootschapsbelasting.		
I&P	-113.448	0
Uitgeverij	0	0
CLTR	0	0
	-113.448	0

Overige toelichtingen

Voorstel resultaatbestemming en vermogensbestemming

Het voorstel is om het resultaat 2022 als volgt te verdelen:
- Toevoegen aan de algemene reserves € 2.291.751;
- Onttrekken aan de bestemmingsreserve CTR € 177.495.

Bovenstaande voorstellen zijn reeds verwerkt in de balans en de toelichting op het eigen vermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum

De KNB staat voor een bedrag ter grootte van € 6.130.000 mede borg voor een ABN AMRO lening aan Nobilex ter grootte van € 8.600.000. De mede borg staat borg voor het restant te weten € 2.470.000. De KNB is voornemens de ABN AMRO lening over te nemen en daarvoor zal de KNB het bedrag van de door de KNB gestelde borg, zijnde € 6.130.000, gebruiken aangevuld met een extra bedrag ter grootte van € 2.470.000. De ABN AMRO lening wordt overgenomen met de bestaande zekerheden en een borgstelling ter grootte van € 2.470.000 van de huidige mede borg van de KNB. Vanwege de hoofdelijkheid van de borg blijft het financiële risico voor de KNB door de overname gelijk. Deze voorgenomen overname van de lening betekent dat het werkkapitaal in 2023 met € 8.600.000 zal dalen.

Den Haag, 16 mei 2023

Het bestuur bestaande uit:

Mr. I.C.A. Braun
Mr. I.M. Cox
Mr. E.M.J.J. Engelen (penningmeester)
Mr. T.P. Flokstra
Mr. A.H.I. Hoogendam
Mr. A.C. van der Klooster
Mr. A.M.J.M. Ploumen (voorzitter)

Overige gegevens

HLB DEN HARTOG
ACCOUNTANTS & CONSULTANTS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de algemene ledenvergadering en het bestuur van Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel
Wij hebben de in dit jaarverslag, op bladzijde 28 tot en met bladzijde 41, opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2022 van Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2022 van Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door de organisatie gekozen en beschreven waarderingsgrondslagen, zoals uiteengezet op pagina 32 en 33 in de toelichting op de jaarrekening en in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2022;
2. de rekening van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring
Wij vestigen de aandacht op pagina 32 en 33 in de toelichting van de jaarrekening waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor een specifieke gebruikersgroep, zijnde het bestuur en de algemene ledenvergadering, met als doel Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie in staat te stellen verantwoording af te leggen. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het bestuur en de algemene ledenvergadering en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door derden. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Laan van Nieuw Oost-Indië 133E, 2593 BM Den Haag, Postbus 93039, 2509 AA Den Haag

T +31 (0)70 351 42 21 **www.hlb-denhartog.nl**

HLB Den Hartog Accountants & Consultants is gevestigd te Rotterdam en staat ingeschreven in het Handelsregister bij de KvK onder nummer 24444102. Uitsluitend HLB Den Hartog Accountants & Consultants geldt als opdrachtnemer. Op haar dienstverlening zijn de Algemene Voorwaarden van HLB Nederland Accountants & Consultants B.V. van toepassing, waarin onder meer een beperking van de aansprakelijkheid en een aanwijzing van de bevoegde rechter zijn opgenomen. Deze Algemene Voorwaarden zijn te raadplegen via www.hlb-denhartog.nl en zijn gedeponeerd bij de KvK onder nummer 33238606.

HLB Den Hartog is a member of HLB International, the global advisory and accounting network.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarrekening opgenomen andere informatie
Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het rapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat welke op grond van de Wet Normering Topinkomens is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de WNT-verantwoording in overeenstemming met de Wet Normering Topinkomens.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de door de organisatie gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet op pagina 32 en 33 in de toelichting van de jaarrekening en in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische

beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Den Haag, 16 mei 2023

HLB Den Hartog
Accountants & Consultants

S.T.M. ten Hagen RA

Bijlage kengetallen leden

		2018	2019	2020	2021	begroting 2022	begroting 2023
A.Notarissen							
ultimo boekjaar		**1.252**	**1.255**	**1.253**	**1.236**	**1.234**	**1.230**
bij	benoemingen	58	44	51	44	46	
af	gedefungeerd	64-	40-	48-	58-	48-	
af	overige mutaties	2	1-	5-	3-		
AA. Toegevoegd notarissen							
ultimo boekjaar		**147**	**183**	**216**	**219**	**227**	**230**
bij	van kandidaat-notaris groep C of	56	66	63	55	43	
af	overige mutaties	28-	30-	30-	52-	35-	
B.Kand.nots.maatschap							
ultimo boekjaar		**51**	**44**	**47**	**52**	**66**	**50**
bij	diverse mutaties	20	10	25	5	22	
af	benoemd tot notaris	25-	17-	22-	-	8-	
C.Kand. nots. ≥ 6 jr							
ultimo boekjaar		**1.164**	**1.117**	**1.126**	**1.167**	**1.152**	**1.100**
bij	van kandidaat-notaris groep D	73	58	101	118	98	
af	benoemd tot notaris	31-	22-	27-	21-	18-	
af	benoemd tot toegevoegd notaris	46-	54-	58-	45-	42-	
af	overige mutaties	1-	29-	7-	11-	53-	
D.Kand. nots.≤3jr <6 jr							
ultimo boekjaar		**299**	**351**	**353**	**343**	**340**	**325**
bij	van kandidaat-notaris groep E	135	121	113	130	107	
af	naar kandidaat-notaris groep C	73-	58-	101-	118-	98-	
af	overige mutaties	3-	11-	10-	22-	12-	
E.Kand. nots.< 3jr							
ultimo boekjaar		**390**	**364**	**375**	**386**	**421**	**350**
bij	nieuwe leden	146	130	147	160	163	
af	naar kandidaat-notaris groep D	135-	121-	113-	130-	103-	
af	overige mutaties	15-	35-	23-	19-	25-	
Totaal kand.nots							
ultimo boekjaar		**1.904**	**1.876**	**1.901**	**1.948**	**1.979**	**1.825**
Totaal leden							
ultimo boekjaar		**3.303**	**3.314**	**3.370**	**3.403**	**3.440**	**3.285**
Aangeslotenen							
ultimo boekjaar		**616**	**598**	**630**	**540**	**506**	**550**

Bijlage prijzen, tarieven en diensten KNB 2022

Wettelijke bijdragen leden per 12 maanden

	1A	1AA	1B	1C	1D	1E	1F	1G
Algemene bijdrage (btw onbelast)	1.720,00	1.720,00	1.720,00	624,00	151,00	34,00		1.720,00
Algemene bijdrage (btw 9%)	150,00	150,00	150,00	150,00	150,00	150,00		150,00
Algemene bijdrage (btw 21%)	305,00	305,00	305,00					305,00
Public relations (btw 21%)	250,00		250,00				250,00	
Bijdrage I&P	720,00		720,00				720,00	
Namens bestuursorganen (btw onbelast)	105,00		105,00				105,00	
Opdrachtgeverschap pensioenfonds (btw (	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	
Totaal exclusief btw	3.290,00	2.215,00	3.290,00	814,00	341,00	224,00	1.115,00	2.175,00
btw	281,25	77,55	281,25	13,50	13,50	13,50	203,70	77,55
Totaal inclusief btw	3.571,25	2.292,55	3.571,25	827,50	354,50	237,50	1.318,70	2.252,55

legenda

1A	notaris
1AA	toegevoegd notaris
1B	kandidaat-notaris in de maatschap
1C	kandidaat-notaris met 6 of meer ervaringsjaren
1D	kandidaat-notaris met 3, 4 of 5 ervaringsjaren
1E	kandidaat-notaris met minder dan 3 ervaringsjaren
1F	kandidaat-notaris waarnemer in plaats van nota 1C
1G	kandidaat-notaris waarnemer in plaats van nota 1C

Tarieven en diensten KNB

abonnement KNB Online Service	per maand op basis van het aantal notarissen per vestiging	
	190,00	1 notaris per vestiging
	285,00	2 notarissen per vestiging
	380,00	3 notarissen per vestiging
	380,00	4 notarissen per vestiging
	475,00	5 of meer notarissen per vestiging
bevraging VIS	0,34	per bevraging
poortwachterstoeslag VIS	1,40	per bevraging, vanaf 1 augustus 2019
inlichting BRP	0,20	per inlichting
poortwachterstoeslag BRP	1,40	per inlichting, vanaf 1 augustus 2019
inschrijving CTR	5,50	
internationale inlichting testament	5,00	per inlichting
inschrijving CLTR	6,50	per inschrijving
passeren ECH	8,50	per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
korting passeerbevestiging	0,85	per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
aflossen ECH	1,50	per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
webclient ECH	1,90	per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
akten kwaliteitsfonds	8,22	per akte, zijn inkomsten Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
bijdrage aangeslotene met 2 magazines	401,00	
bijdrage aangeslotene met Notariaat maga	139,00	
bijdrage aangeslotene met WPNR	262,00	
oefendossier peer review	50,00	per dossier
brochures	varieert	drukprijs en bijdrage overhead
Vademecum	gratis	voor leden digitaal beschikbaar
Preadvies	gratis	voor leden

De notaris heeft zelf de keuze om kosten, waaronder leges, toeslagen en heffingen, al dan niet (gedeeltelijk) door te berekenen aan de cliënt.

Bijlage verzekeringen

Een specificatie van de verzekeringen in de mantelovereenkomst voor het jaar 2022 is hieronder weergegeven.

Mantelovereenkomst verzekeringen

Onder de mantelovereenkomst verzekeringen vallen:
Beroepsaansprakelijkheidsverzekering (BAV)* 1e excedent, BAV* 2e excedent, BAV* 3e excedent, Vangnetverzekering, Excedent geldswaardeverzekering en Betaalfoutenverzekering.
De premie die de KNB hiervoor in rekening brengt en afdraagt aan de verzekeringsmakelaar bedraagt € 5.488 per notaris of kandidaat-notaris waarnemer voor de periode 1 januari 2022 tot en met december 2022.

De premiestelling 2022 is verhoogd, omdat met name de premie van de eerste twee excedenten is gestegen, hetgeen onder meer samenhangt met de omzetstijging in het notariaat.

De Excedent Beroepsaansprakelijkheidsverzekering kent de volgende opbouw:

- Het *1e collectieve excedent* (van EUR 1.000.000 tot EUR 4.000.000 euro) biedt per notaris dekking voor een bedrag van EUR 3.000.000 euro per aanspraak, met een maximum van EUR 6.000.000 per verzekeringsjaar per notaris. Een eigen risico is niet van toepassing. Dit 1e collectieve excedent sluit aan op de primaire beroepsaansprakelijkheidsverzekering van de notaris.
- Het *2e collectieve excedent* (van EUR 4.000.000 tot EUR 10.000.000 euro) biedt dekking per notaris voor een bedrag van EUR 6.000.000 euro per aanspraak met een maximum van EUR 12.000.000 euro voor alle aanspraken per jaar, per notaris. Dit 2e excedent sluit aan op de primaire polis en de 1e excedentverzekering.
- Het *3e collectieve excedent* (van EUR 10.000.000 tot EUR 25.000.000 euro) biedt per notaris dekking voor een bedrag van EUR 15.000.000 euro per aanspraak, zonder jaarlimitering.
- Zou een notaris in enig jaar de limiet van de 1e, 2e en 3e collectieve excedent geheel of gedeeltelijk hebben uitgeput, dan kan onder omstandigheden nog aanspraak gemaakt worden op de collectieve vangnet dekking die de KNB heeft afgesloten.

De Excedent geldswaardeverzekering dekt vermogensschade voor fraude door werknemer, beroving, vervalsing, creditcard- en computerfraude etc. door derden. Het verzekerd bedrag bedraagt € 5.000.000 en het eigen risico bedraagt € 100.000 per schade.

De Betaalfoutenverzekering dekt administratieve betaalfouten van notarissen. Het verzekerd bedrag bedraagt € 500.000 als maximum per gebeurtenis en € 2.500.000 voor alle in enig verzekeringsjaar ontdekte gebeurtenissen tezamen. Het eigen risico bedraagt 10% van de schade met een minimum van € 12.500 en een maximum van € 25.000 per gebeurtenis.

Bijlage weerstandsvermogen

Het aanhouden van weerstandsvermogen is bedoeld voor het kunnen financieren, investeren en het opvangen van eventuele tekorten. Door aandacht voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat een financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden. Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als de algemene reserves minus de vaste activa. De baten van het CTR worden niet meegenomen, daar dit een bestemmingsreserve betreft. Om een beter inzicht te krijgen in de ratio weerstandsvermogen worden de activa en baten gecorrigeerd voor alle bestemmingsreserves.

Weerstandsvermogen	2022	2021
algemene reserves	15.057.677	12.765.926
minus vaste activa	6.808.085	5.976.809
Weerstandsvermogen	8.249.592	6.789.117
Baten	21.028.849	16.144.944
Percentage	39,23%	42,05%

Om het risicomanagement een structurele plaats in het beleid te geven, zal er nog een aantal dingen moeten gebeuren.

1. In notities en voorstellen zal, indien van toepassing, een paragraaf risico's opgenomen moeten worden, zodat deze tijdig herkend worden. Voor de paragraaf risico's moeten bij elk advies aan het bestuur, waar financiële risico's aan te pas komen, drie stappen worden doorlopen;
a. identificatie van risico's;
b. analyse en beoordeling van risico's;
c. beheersing van risico's.

2. De verplichte paragraaf weerstandsvermogen in de begroting, de tussentijdse rapportages en de jaarrekening zal de notitie weerstandsvermogen als ijkpunt hebben. De tussentijdse rapportages en jaarrekening zullen tevens momenten moeten zijn voor evaluatie. Hoe heeft een risico zich nu daadwerkelijk ontwikkeld ten opzichte van wat ingeschat was?

3. Tenslotte moet de notitie weerstandsvermogen en risicomanagement elke vier jaar geactualiseerd worden. Dit gebeurt onder andere op basis van de wijzigingen die in de verschillende paragrafen weerstandsvermogen gedurende de tussenliggende vier jaar zijn aangegeven. Daarnaast zullen nieuwe ontwikkelingen op het gebied van weerstandsvermogen en risicomanagement op de voet worden gevolgd om ze mee te kunnen nemen bij de actualisering.

Bijlage beleggingsstatuut

Het beleid met betrekking tot het liquiditeitenbeheer en het beleggen van gelden is vastgelegd in dit beleggingsstatuut. Dit beleggingsstatuut is 2 augustus 2017 vastgesteld door het bestuur. Hieronder is een uittreksel van het beleggingsstatuut opgenomen.

Belegd vermogen
Van het eigen vermogen moet per balansdatum minimaal 60% als belegd vermogen worden aangehouden in de vorm van liquiditeiten en effecten.

Belegd vermogen	2022	2021
totaal eigen vermogen	21.798.865	19.604.180
liquide middelen	6.106.872	6.140.883
effecten	7.431.741	7.712.831
belegd vermogen	13.538.613	13.853.714
percentage belegd/ev	62,11	70,67

Instandhouding van het vermogen
De KNB streeft ernaar om het vermogen, rekening houdend met inflatie in stand te houden.
Het doel daarvan is om de continuïteit en onafhankelijkheid van de organisatie te waarborgen.
Jaarlijks kan het bestuur vaststellen welk bedrag daarvoor noodzakelijk is en welk bedrag belegbaar is. Deze afweging wordt gemaakt op basis van de jaarlijkse risico-inventarisatie die de KNB maakt. Per 31 december 2022 bedraagt het belegde vermogen € 13.538.613. Hiervan is € 700.000 uitgezet aan deposito's, wordt een deel aangehouden als liquide middelen en is, gezien de omvang van de totale reserves, per 1-1-2017 een bedrag van € 7.000.000 in beheer gegeven aan ABN-AMRO. ABN-AMRO duidt dit bedrag aan als stamvermogen. Het stamvermogen wordt jaarlijks verhoogd met de gepubliceerde CBS kerninflatie. Minimaal 10% van het stamvermogen is afgesplitst als buffer om enerzijds bij aanvang extra te kunnen investeren en anderzijds om bij tegenvallende beleggingsresultaten continuïteit te kunnen bieden voor de organisaties en projecten die door de KNB worden ondersteund.

	Per 1 jan 2023	Per 1 jan 2022
Stamvermogen	8.472.287	7.702.079
Waarvan buffer	847.229	749.959

Vermogensverdeling
De onderstaande strategische verdeling en bandbreedtes zijn afgesproken.

Vermogenscategorieën	Bandbreedte	Strategisch
Aandelen	10-50%	30%
Obligaties	20-70%	55%
Alternatieve beleggingen	0-20%	10%
Liquiditeiten	0-70%	5%

De KNB streeft er naar om niet meer dan 30% in aandelen te beleggen. De gehanteerde bandbreedtes hebben tot doel om daarvan af te wijken indien dit als gevolg van markt ontwikkelingen wenselijk of noodzakelijk is om het lange termijn doel te realiseren.

Vermogensverdeling	2022	2021
belegd vermogen	13.538.614	13.853.714
liquide middelen	6.106.872	6.140.883
percentage liquide mid	45,11	44,33
Obligaties	4.427.748	3.689.320
Aandelen	3.003.993	4.023.511
percentage obligaties	32,70	26,63
percentage aandelen	22,19	29,04

Benchmarks
Om de resultaten van de portefeuille goed te kunnen beoordelen worden deze vergeleken met het marktresultaat (benchmark). Het bestuur heeft daartoe gekozen voor de volgende benchmarks:
Aandelen: 50% MSCI Europe / 40 MCSI World ex Europe en 10 % MSCI Em Markt euro.
Obligaties: Boa merrill lynch emu direct government bonds 1-10y (eur).
Alternatives: geen benchmark.
Liquiditeiten: 1 maands euribor.

Benchmarks	portefeuille	benchmark
Aandelen	-16,49%	-11,46%
Obligaties	-13,75%	-12,58%
Alternatieve beleggingen	4,78%	0,00%
Liquiditeiten	-3,74%	0,09%

Deze benchmarks hebben betrekking op de periode 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

Beleggingscommissie
Het bestuur heeft een beleggingscommissie aangesteld. Deze commissie bestaat uit de penningmeester, de directeur en het hoofd financiën en administratie. De beleggingscommissie adviseert het bestuur bij de keuze van de vorm van beleggen, invulling en de partij waaraan het beheer wordt uitbesteed. De beleggingscommissie heeft minimaal twee keer per jaar een gesprek met de vermogensbeheerder waarbij de volgende punten besproken worden:
-het resultaat in relatie tot de gehanteerde benchmark
-de risico aspecten
-de vooruitzichten

Duurzaamheid
Het bestuur heeft als maatschappelijke organisatie een voorkeur voor duurzaam beleggen.
Uit principe wordt niet belegd in bedrijven of organisaties die zich niet hebben gecommitteerd aan de Global Compact Principles van de VN. Gezien de aard van het bedrijf streeft het bestuur ernaar om beleggingen die tegenstrijdig zijn met de doelstelling van de KNB te voorkomen.
Beleggingen in grondstoffen en hedgefunds zijn door het bestuur uitgesloten.

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens over Toezichthoudende Topfunctionarissen

Gegevens 2022

Functie-gegevens	Naam Topfunc-tionaris	Functie	Aanvang en einde functiever-vulling	Norm bezoldiging	Bezoldiging	Individueel toepasselijke bezoldigings-norm	-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugont-vangen bedrag	**Bezoldiging**	Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling
	mr. J.J.M. Trouw	Vaste 2e afgevaardigde	2022	€ 21.600,00	€686,-		N.v.t.	€686,-	N.v.t.	N.v.t.
	mr. A.E. Arts-Zetteler	Plaatsvervangend 2e afgevaardigde	2022	€ 21.600,00	€ 706,20		N.v.t.	€ 706,20	N.v.t.	N.v.t.
	mr. H.J. van Dortmont-Stu	Plaatsvervangend 2e afgevaardigde	2022	€ 21.600,00	€ 948,16		N.v.t.	€ 948,16	N.v.t.	N.v.t.
	mr. M.M.J.M. Wijnhoven	Kandidaat-notaris	2022	€ 21.600,00	€ 1.029,50		N.v.t.	€ 1.029,50	N.v.t.	N.v.t.
	mr. S.J. Kolk	Kandidaat-notaris	2022	€ 21.600,00	€ 2.879,72		N.v.t.	€ 2.879,72	N.v.t.	N.v.t.
	mr. B.L.W.P. Versteeg	Notaris	2022	€ 21.600,00	€ 3.443,24		N.v.t.	€ 3.443,24	N.v.t.	N.v.t.
	mr. N.P.E. Bonnier	Notaris	2022	€ 21.600,00	€ 3.443,24		N.v.t.	€ 3.443,24	N.v.t.	N.v.t.
	mr. D.A. Verbaan	Toegevoegd Notaris	2022	€ 21.600,00	€ 3.532,72		N.v.t.	€ 3.532,72	N.v.t.	N.v.t.
	mr. M.A.W. Rombouts	Notaris	2022	€ 21.600,00	€ 3.731,76		N.v.t.	€ 3.731,76	N.v.t.	N.v.t.
	mr. G.T. van Wingerden	Kandidaat-notaris	2022	€ 21.600,00	€ 3.837,95		N.v.t.	€ 3.837,95	N.v.t.	N.v.t.
	mr. C.J.C.M. van Haperen	notaris	2022	€ 21.600,00	€ 4.022,12		N.v.t.	€ 4.022,12	N.v.t.	N.v.t.
	mr. R.H.T.F. Voncken	Kandidaat-notaris	2022	€ 21.600,00	€ 4.411,47		N.v.t.	€ 4.411,47	N.v.t.	N.v.t.
	mr. B.M. van Kampen	Notaris	2022	€ 21.600,00	€ 5.811,44		N.v.t.	€ 5.811,44	N.v.t.	N.v.t.
	mr. I.C.A. Braun	Notaris	2022	€ 21.600,00	€ 7.171,16		N.v.t.	€ 7.171,16	N.v.t.	N.v.t.
	mr. E.M. Verhagen	Notaris	2022	€ 21.600,00	€ 686,00		N.v.t.	€ 686,00	N.v.t.	N.v.t.
	mr. J.A.C.M. Geurts	Kandidaat-notaris	2022	€ 21.600,00	€ 686,00		N.v.t.	€ 686,00	N.v.t.	N.v.t.
	mr. J.J.C.A. Leemrijse	**Fungerend Voorzitter**	2022	€ 21.600,00	€ 1.515,01		N.v.t.	€ 1.515,01	N.v.t.	N.v.t.

mr. H.J.N. Bakker	mr. J.J.M. Trouw	mr. E.M. Verhagen	mr. A.A. van Rhee	mr. M.M. Robbers	mr. H.R.P. Dumatubun	mr. I.M. Steijaerts	mr. J.A.M. Jansens	mr. J.H.F. Wilmink	mr. T.A. Dantuma	mr. G.H.M. van Kan	mr. M.S. ten Brinke
mr. G.T. Tjadens	mr. M.J.J. Procee-Geehoed	mr. J. Nobel	mr. J.P. van Loon	mr. N.M. Romijn-Hekkema	mr. B.M. Voslamber	mr. A.N. Ruuls	mr. M.H. Kempes	mr. A.M. Lopez-Breagertenbach	mr. M. Rib	mr. M.E.M. Heemskers	mr. J. de Vries
mr. K.B. van den Berg	mr. M.H.L. Kuijpers	mr. C.H. van Dijk	mr. B. Leenders	mr. M.J.J. Bolt							

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens over Toezichthoudende Topfunctionarissen

Gegevens 2021

Functie-gegevens	Naam Topfunc-tionaris	Functie	Aanvang en einde functiever-vulling	Norm bezoldiging	Bezoldiging	Individueel toepasselijke bezoldigings-norm	-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugont-vangen bedrag	**Bezoldiging**	Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling
	J.J.M. Trouw	Plaatsvervangend 2de afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 3.316,50		N.v.t.	€ 3.316,50	N.v.t.	N.v.t.
	M.M. Robbers	Afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 2.835,73		N.v.t.	€ 2.835,73	N.v.t.	N.v.t.
	M.J.J. Procee-Geelhoud	Afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 4.019,70		N.v.t.	€ 4.019,70	N.v.t.	N.v.t.
	C.J.C.M. van Haperen	Afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 3.331,96		N.v.t.	€ 3.331,96	N.v.t.	N.v.t.
	D.A. Verbaan	Vaste 2e afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 3.979,80		N.v.t.	€ 3.979,80	N.v.t.	N.v.t.
	S.J. Kolk	Vaste 2e afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 3.976,70		N.v.t.	€ 3.976,70	N.v.t.	N.v.t.
	E.M. Verhagen	Afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 2.653,20		N.v.t.	€ 2.653,20	N.v.t.	N.v.t.
	G.T. van Wingerden	Vaste 2e afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 3.979,80		N.v.t.	€ 3.979,80	N.v.t.	N.v.t.
	R.H.T.F. Voncken	Vaste 2e afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 2.781,20		N.v.t.	€ 2.781,20	N.v.t.	N.v.t.
	N.M. Romijn-Hekkema	Plaatsvervangend 2de afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 1.326,60		N.v.t.	€ 1.326,60	N.v.t.	N.v.t.
	J.J.C.A. Leemrijse	**Fungerend Voorzitter**	2021	€ 20.900,00	€ 9.091,00		N.v.t.	€ 9.091,00	N.v.t.	N.v.t.

H.J. van Dortmont-Stubbe	B.M. van Kampen	H.J.N. Bakker	A.A. van Rhee	J.H.F. Wilmink	T.A. Datuma	J.G.R.C. Prinsen	J. de Vries	J.A.C.M. Geurts	M.Rib	A.N. Ruuls	B.M. Voslamber
G.H.M. van Kan	I.C.A. Braun	J.A.M. Janssens	J.Nobel	B.M. Kampen							

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens

Verantwoording Wet Normering Topinkomens over 2022 Leidinggevende Topfunctionarissen

Functiegegevens:																								
Naam Topfunctionaris		I.M. Cox		A. Barkey Wolf		E.M.J.J. Engelen		A.C. van der Klooster		B.L.W.P. Versteeg		M. Schoonhoven		H.P. Kuijpers		A.M.J.M. Ploumen		I.C.A. Braun		T.P. Flokstra
Functie		bestuurslid		bestuurslid		bestuurslid		bestuurslid		bestuurslid ICT		bestuurslid		directie		voorzitter		bestuurslid		bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling		01.01 - 31.12		01.01 - 13.04		01.01 - 31.12		01.01 - 31.12		01.01 - 21-09		01.01 - 30.11		01.01 - 31.12		01.01 - 31.12		22.09 - 31.12		13.04 - 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,30		0,30		0,40		0,30		0,34		0,30		0,70		0,6		0,30		0,30
Dienstbetrekking		Nee		Nee		Nee		Nee		Nee		Nee		Ja		Nee		Nee		Nee
Bezoldiging:																								
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	43.026	€	12.310	€	63.622	€	43.783	€	34.372	€	40.619	€	108.281	€	110.476	€	12.153	€	30.238
Beloningen betaalbaar op termijn													€	32.060						
Subtotaal bezoldiging	€	43.026	€	12.310	€	63.622	€	43.783	€	34.372	€	40.619	€	140.341	€	110.476	€	12.153	€	30.238
Individueel toepasselijke bezoldigingsnorm	€	64.800	€	18.692	€	86.400	€	64.800	€	53.668	€	59.400	€	151.200	€	129.600	€	18.692	€	46.108
terugontvangen bedrag		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.				
Totaal bezoldiging	**€**	**43.026**	**€**	**12.310**	**€**	**63.622**	**€**	**43.783**	**€**	**34.372**	**€**	**40.619**	**€**	**140.341**	**€**	**110.476**	**€**	**12.153**	**€**	**30.238**

Verantwoording Wet Normering Topinkomens over 2021 Leidinggevende Topfunctionarissen

Functiegegevens:																				
Naam Topfunctionaris		I.M. Cox		A. Barkey Wolf		E.M.J.J. Engelen		A.C. van der Klooster		B.L.W.P. Versteeg		M. Schoonhoven		H.P. Kuijpers		A.M.J.M. Ploumen
Functie		bestuurslid		bestuurslid		bestuurslid		bestuurslid		bestuurslid ICT		bestuurslid		directie		voorzitter
Aanvang en einde functievervulling		01.01 - 31.12		01.01 - 31.12		01.01 - 31.12		01.01 - 31.12		01.01 - 31-12		01.01 - 31.12		01.01 - 31.12		01.01 - 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,30		0,30		0,40		0,30		0,34		0,30		1,00		0,6
Dienstbetrekking		Nee		Nee		Nee		Nee		Nee		Nee		Ja		Nee
Bezoldiging:																
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	42.339	€	41.660	€	57.102	€	42.519	€	49.463	€	42.563	€	153.956	€	105.007
Beloningen betaalbaar op termijn													€	44.786		
Subtotaal bezoldiging	€	42.339	€	41.660	€	57.102	€	42.519	€	49.463	€	42.563	€	198.742	€	105.007
Individueel toepasselijke bezoldigingsnorm	€	62.700	€	62.700	€	83.600	€	62.700	€	71.060	€	62.700	€	209.000	€	125.400
terugontvangen bedrag		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.
Totaal bezoldiging	**€**	**42.339**	**€**	**41.660**	**€**	**57.102**	**€**	**42.519**	**€**	**49.463**	**€**	**42.563**	**€**	**198.742**	**€**	**105.007**

Overzicht aandelen naar sector

	Aantal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Marktwaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
AANDELEN TOTAAL					**2.154.168**	**458.431**	**2.612.598**	**33,8%**	**100%**
Basismaterialen					**76.257**	**67.611**	**143.868**	**1,9%**	**5,5%**
Ecolab	206	USD	107,30	145,56	19.573	8.538	28.110	0,4%	1,1%
Koninklijke dsm	261	EUR	95,25	114,30	24.862	4.971	29.832	0,4%	1,1%
Linde am not	281	USD	123,02	326,18	31.823	54.102	85.925	1,1%	3,3%
Industrie					**275.308**	**59.348**	**334.656**	**4,3%**	**12,8%**
Assa abloy b	2.482	SEK	164,90	223,70	42.983	6.886	49.870	0,6%	1,9%
Legrand s.a. actions au port. eo 4	923	EUR	56,81	74,82	52.572	16.487	69.059	0,9%	2,6%
Schneider electric	323	EUR	131,43	130,72	42.579	-356	42.223	0,5%	1,6%
Trane technologies am not	477	USD	125,91	168,09	50.898	24.267	75.165	1,0%	2,9%
Wolters kluwer	304	EUR	106,67	97,76	32.427	-2.708	29.719	0,4%	1,1%
Xylem	662	USD	88,13	110,57	53.849	14.772	68.620	0,9%	2,6%
Luxe goederen en diensten					**171.480**	**3.060**	**174.540**	**2,3%**	**6,7%**
Ebay	1.140	USD	48,83	41,47	48.771	-4.451	44.320	0,6%	1,7%
Essilorluxottica	425	EUR	132,75	169,20	56.590	15.320	71.910	0,9%	2,8%
Michelin	2.244	EUR	29,38	25,99	66.119	-7.808	58.310	0,8%	2,2%
Consumptiegoederen					**235.380**	**30.135**	**265.515**	**3,4%**	**10,2%**
Ahold delhaize	2.933	EUR	17,42	26,84	51.106	27.616	78.722	1,0%	3,0%
Costco wholesale corp	109	USD	485,34	456,50	51.794	-5.147	46.647	0,6%	1,8%
L oreal	208	EUR	364,70	333,60	76.086	-6.697	69.389	0,9%	2,7%
Procter and gamble co	498	USD	119,02	151,56	56.394	14.363	70.757	0,9%	2,7%
Gezondheidszorg					**274.431**	**163.348**	**437.779**	**5,7%**	**16,8%**
Astrazeneca	535	GBP	83,45	112,18	49.241	18.536	67.777	0,9%	2,6%
Coloplast	441	DKK	413,18	812,00	24.460	23.703	48.163	0,6%	1,8%
Humana	99	USD	532,74	512,19	52.862	-5.326	47.536	0,6%	1,8%
Merck and co	550	USD	91,97	110,95	49.546	7.660	57.207	0,7%	2,2%
Novo nordisk b	662	DKK	287,14	938,00	25.548	57.970	83.518	1,1%	3,2%
Unitedhealth group	135	USD	140,61	530,18	17.298	49.800	67.099	0,9%	2,6%
Winstbew roche holding	225	CHF	266,17	290,50	55.475	11.005	66.479	0,9%	2,5%
Financiële instellingen					**326.119**	**-1.343**	**324.776**	**4,2%**	**12,4%**
Axa	2.446	EUR	22,46	26,06	55.105	8.625	63.731	0,8%	2,4%
Bank of america corp	1.445	USD	30,83	33,12	38.724	6.142	44.866	0,6%	1,7%

Overzicht aandelen naar sector

	Aantal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Marktwaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
Citizens fin grp	1.791	USD	52,83	39,37	82.892	-16.789	66.103	0,9%	2,5%
First republic bank	396	USD	177,04	121,89	57.384	-12.134	45.250	0,6%	1,7%
Metlife	453	USD	70,50	72,37	31.873	-1.140	30.734	0,4%	1,2%
Nn group	1.234	EUR	22,89	38,16	28.252	18.837	47.089	0,6%	1,8%
S and p global	86	USD	434,94	334,94	31.889	-4.885	27.004	0,3%	1,0%
Informatie technologie					**214.433**	**88.398**	**302.831**	**3,9%**	**11,6%**
Accenture a am not	130	USD	158,55	266,84	18.307	14.213	32.520	0,4%	1,2%
Asml holding	105	EUR	173,04	503,80	18.170	34.729	52.899	0,7%	2,0%
Microsoft	223	USD	98,97	239,82	18.906	31.230	50.136	0,6%	1,9%
Sap	730	EUR	90,71	96,39	66.215	4.150	70.365	0,9%	2,7%
Stmicroelectronics fr not	1.243	EUR	29,51	33,00	36.680	4.333	41.013	0,5%	1,6%
Visa a	287	USD	210,93	207,76	56.156	-257	55.899	0,7%	2,1%
Communicatiediensten					**85.893**	**1.830**	**87.723**	**1,1%**	**3,4%**
Deutsche telekom	2.915	EUR	12,98	18,64	37.828	16.502	54.330	0,7%	2,1%
Walt disney co	410	USD	131,30	86,88	48.065	-14.671	33.393	0,4%	1,3%
Nutsbedrijven					**70.259**	**3.760**	**74.019**	**1,0%**	**2,8%**
Orsted	597	DKK	604,41	631,30	48.297	2.394	50.691	0,7%	1,9%
Veolia environnement	972	EUR	22,53	24,00	21.962	1.366	23.328	0,3%	0,9%
Onroerend goed					**20.351**	**17.108**	**37.458**	**0,5%**	**1,4%**
Equinix reit	61	USD	382,82	655,03	20.351	17.108	37.458	0,5%	1,4%
Overige					**175.993**	**9.266**	**185.258**	**2,4%**	**7,1%**
Aa aegon global impact equities	404,7828	EUR	100,24	108,77	40.576	3.452	44.028	0,6%	1,7%
Aa global esg eq e acc	615,7838	EUR	219,91	229,35	135.417	5.813	141.230	1,8%	5,4%
Opkomende markten					**228.265**	**15.910**	**244.175**	**3,2%**	**9,3%**
Celsius esg emerging market acc	1.524	EUR	149,78	160,22	228.265	15.910	244.175	3,2%	9,3%

Overzicht obligaties

	Aantal / nominaal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Opgelopen rente	Marktwaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
OBLIGATIES TOTAAL					**4.901.679**	**-473.932**	**7.068**	**4.427.748**	**57,3%**	**100%**
Overheden					**3.021.905**	**-270.338**	**7.068**	**2.751.567**	**35,6%**	**62,1%**
0 % Duitsland 21/31	97.651	EUR	82,99	80,91	81.041	-2.036		79.005	1,0%	1,8%
0.5% Nederland 19/40	150.233	EUR	70,15	68,63	105.388	-1.571	720	103.818	1,3%	2,3%
1 % Duitsland 14/24	127.698	EUR	98,47	97,58	125.738	-642	483	125.096	1,6%	2,8%
1 % Frankrijk 14/25	360.558	EUR	101,43	95,41	365.728	-21.382	356	344.346	4,5%	7,8%
1.4% Spanje 18/28	75.000	EUR	112,53	91,33	84.397	-15.196	705	69.200	0,9%	1,6%
1.5% Frankrijk 15/31	74.758	EUR	102,93	89,81	76.947	-9.131	676	67.816	0,9%	1,5%
1.75% Frankrijk 16/39	150.233	EUR	83,68	81,33	125.715	-2.169	1.361	123.546	1,6%	2,8%
1/2% Frankrijk 16/26	565.659	EUR	96,36	92,71	545.069	-18.942	1.705	526.127	6,8%	11,9%
2.35% Spanje 17/33	96.000	EUR	123,53	88,99	118.589	-32.211	952	86.377	1,1%	2,0%
3/4% Frankrijk 17/28	149.516	EUR	98,88	88,45	147.847	-15.490	111	132.358	1,7%	3,0%
Aa blackrock euro gov esg bd acc	3.194	EUR	104,09	92,89	332.463	-35.773		296.691	3,8%	6,7%
Aa robeco quant duration global bond	3.376,8805	EUR	100,38	82,83	338.984	-59.277		279.707	3,6%	6,3%
Ishares italy government bond etf	1.981	EUR	165,78	139,02	328.405	-53.006		275.399	3,6%	6,2%
Xtracker iboxx eurz gov bd yld 1 3 etf	1.770	EUR	138,75	136,77	245.594	-3.511		242.083	3,1%	5,5%
Bedrijven					**1.136.878**	**-94.418**		**1.042.459**	**13,5%**	**23,5%**
Aa bluebay euro aggregate esg bd acc	2.186	EUR	96,52	90,24	210.993	-13.728		197.265	2,6%	4,5%
Aa insight euro esg corp bd acc	6.243	EUR	105,77	97,60	660.297	-50.980		609.317	7,9%	13,8%
Aa schroder euro corp esg bd acc	1.982	EUR	134,00	119,01	265.588	-29.710		235.878	3,1%	5,3%
High yield					**268.379**	**-27.158**		**241.221**	**3,1%**	**5,4%**
Aa cand glb esg high yield bd dis	2.428,7274	EUR	110,50	99,32	268.379	-27.158		241.221	3,1%	5,4%
Opkomende markten					**474.518**	**-82.018**		**392.500**	**5,1%**	**8,9%**
Aa cand emerging market esg bd dis	4.894,6207	EUR	96,95	80,19	474.518	-82.018		392.500	5,1%	8,9%

Overzicht alternatieve beleggingen

	Aantal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Marktwaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
ALTERNATIEVE BELEGGINGEN TOTAAL					**367.637**	**23.758**	**391.395**	**5,1%**	**100%**
Overige					**367.637**	**23.758**	**391.395**	**5,1%**	**100%**
Privium sustainable impact	3.418	EUR	107,56	114,51(*)	367.637	23.758	391.395	5,1%	100%

(*) De slotkoers is ouder dan 7 dagen

Overzicht liquiditeiten

	Aantal / nominaal / saldo	Valuta	Wissel-koers	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Opgelopen rente EUR	Marktwaarde EUR	Rente-datum	Weging portefeuille	Weging categorie
LIQUIDITEITEN TOTAAL								**289.474**		**3,7%**	**100%**
GELDMARKTREKENINGEN TOTAAL								**289.474**		**3,7%**	**100%**
Vermogensbeheer rekening	289.473,9400	EUR			289.474			289.474		3,7%	100%

Jaarverslag inclusief jaarrekening 2022

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
Spui 184
2511 BW Den Haag

Inhoud

Bestuursverslag 2
Begroting 5

Jaarrekening 6
Balans 7
Staat van Baten 9
Kasstroom 10
Grondslagen 11
Toelichting balans 12
Toelichting staat van baten 14
Overige toelichtingen 15

Bijlage WNT-verantwoording

Verslag Financiële Commissie

Controleverklaring onafhankelijke accountant

Bestuursverslag

Oprichting
De Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is op 13 juni 2018 opgericht op basis van een wijziging van de Wet op het notarisambt.

Doel (artikel 2 statuten)
De activiteiten van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat, statutair gevestigd aan het Spui 184 2511 BW te Den Haag, bestaan voornamelijk uit de instandhouding van een fonds als bedoeld in artikel 88a Wet op het notarisambt (Wna) teneinde (de continuïteit van) de goede notariële dienstverlening te garanderen en te bevorderen, en voorts het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevordelijk kan zijn.
Uit voormeld fonds kunnen onder meer worden vergoed:

a. de kosten die de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) aan de Staat der Nederlanden is verschuldigd ter zake van toezicht en tuchtrecht:
b. de kosten die verband houden met een overname van een protocol als bedoeld in artikel 15 Wna of waarneming als bedoeld in artikel 29a Wna, waaronder de kosten die:
    i. in redelijkheid niet ten laste behoren te komen van de notaris of de waarnemer die het protocol toegewezen heeft gekregen;
    ii. noodzakelijk zijn voor een goede ambtsuitoefening met betrekking tot het protocol, en
    iii. niet onmiddellijk verhaald kunnen worden op de gewezen notaris onderscheidenlijk waargenomen notaris;
c. tekorten op bijzondere rekeningen als bedoeld in artikel 25 Wna.

Toelichting boekjaar 2022
Het positief resultaat van € 2.863.122 ligt in lijn met het begrote resultaat van € 2.793.168. De grootste positieve afwijkingen zijn de hogere akten inkomsten (€ 2.557.357), lagere kosten tucht en toezicht (€ 320.983) en lagere kosten due dilligence ML6 (€ 297.057). Hiertegenover staan de negatieve koersresultaten van de effecten (€ 2.592.816), hogere kosten dossiers (€ 167.846) en de doorontwikkeling van datamanagement gericht op betrokkenheid van de leden (€ 283.510).
In 2022 zijn bedragen uitgekeerd in reeds lopende dossiers (zie ook het geanonimiseerde overzicht onder "vorderingen op opgenomen gelden" op de toelichting op de balans per 31 december 2022). Er zijn zeven nieuwe claims binnen gekomen voor een totaal van € 67.116.

Verwachtingen boekjaar 2023
De verwachting is dat de onroerend goed markt sterk zal inzakken. De begroting voor 2023 is defensief opgesteld en de akte aantallen zijn gelijk gebleven. De negatieve rente is op nul gezet en bij de kosten van tucht en toezicht is rekening gehouden met betaalde boetes. De uitgaven voor het programma kwaliteit en toezicht zijn verhoogd evenals de kosten voor datamanagement voor de verdere verdieping van de tuchtrechtapplicatie op basis van de ontvangen input. Een nieuwe post is de Commissie Toegang Notariaat; het exploitatietekort zal vanaf 2023 worden geboekt bij Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat.
In 2023 zal het ministerie een onderzoek laten uitvoeren om de wet doorberekening van de kosten van tucht en toezicht te evalueren.

Vermogen (artikel 4 statuten)
Het vermogen van de stichting wordt onder meer gevormd door:

a. bijdragen van de leden van de KNB, die – al dan niet na inning door de KNB – aan de stichting ter beschikking worden gesteld;
b. subsidies en giften;
c. andere baten.

Vanaf 1 augustus 2018 brengt Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat de – met het kwaliteitsfonds gepaard gaande- kosten in rekening bij notarissen, gebaseerd op het aantal akten dat zij passeren. De heffing per akte bedraagt € 8,22. De incasso vindt plaats door de KNB.

Bestuur
De stichting heeft een bestuur, bestaande uit een aantal natuurlijke personen dat gelijk is aan het aantal bestuurders van de KNB. De stichting heeft een bureau ter voorbereiding en ter uitvoering van de besluiten van het bestuur. De leiding van het bureau is opgedragen aan de directeur van de KNB. Bij oprichting is het bestuur van de KNB ook als bestuur van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat benoemd.

Begroting (artikel 18 statuten)
Het bestuur stelt jaarlijks voor 1 september een ontwerp-begroting op voor het komende boekjaar. De ontwerp-begroting omvat in elk geval:

a. activiteitenplan;
b. een prognose van uitgaven ten laste van het fonds;
c. de bijdragen van de leden van de KNB zoals vastgesteld door het bestuur van de KNB;
d. verwachte uitgaven voor tucht en toezicht gebaseerd op de begroting van het Ministerie van Justitie en Veiligheid;
e. de beloningen en (onkosten)vergoedingen;
f. een voortschrijdend meerjarenplan.

Uiterlijk voor het einde van het boekjaar stelt het bestuur de begroting van de stichting vast voor het komende boekjaar. Alvorens het bestuur overgaat tot vaststelling van de begroting, wordt het ontwerp ter informatie voorgelegd aan de ledenraad van de KNB.

De begroting voor 2023 en 2024 volgt op pagina 5. De begroting voor 2023 is in november 2022 bijgesteld in verband met voortschrijdend inzicht.

Toelichting financiën
De inkomsten bestaan dit jaar uit de heffing op de akten van januari 2022 tot en met december 2022. De uitgaven bestaan uit de kosten van tucht en toezicht van januari tot en met december 2022 en de gemaakte kosten voor de probleemprotocollen. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor het inhuren van personeel van de KNB, advies- en accountantskosten, kosten voor datamanagement en het programma kwaliteit en toezicht. Vanaf 2020 worden de kosten van de peer reviews, geschillencommissie en vergoedingen voor notariële leden van de kamers van toezicht betaald door Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat. Voor de peer reviews is een een nieuw systeem gebouwd en in gebruik genomen.
Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat heeft in 2022 een verzekering afgesloten voor claims boven de € 20 miljoen met een dekking tot € 30 miljoen. Deze loopt tot 31 maart 2023.
In 2021 is Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat begonnen met het beleggen van haar gelden om haar vermogen in stand te houden. Hiervoor is een beleggingsstatuut opgesteld en twee vermogensbeheerders, te weten ABN AMRO Mees Pierson en ING Private Banking, voeren dit beleid uit. In 2022 heeft dit geresulteerd in een negatief koersverlies van respectievelijk € 1.226.586 en € 1.366.733.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is niet btw plichtig en brengt geen btw in rekening bij de heffing op de akte. De notaris is wel btw plichtig en brengt in geval van doorbelasting de heffing op de akte aan de cliënt wel btw in rekening bij de cliënt. De heffing van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat valt niet onder de assurantieplicht.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is in overleg met de belastingdienst vrijgesteld van VPB. Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat wordt gekwalificeerd als overheidslichaam en kan derhalve gebruik maken van de vrijstelling van 8e en/of 8f Wet op de VPB. Bij eventuele ontbinding van de Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat komt het overschot bij vereffening toe aan de KNB.

Er zijn vier vorderingen boven € 1 miljoen (zie ook het geanonimiseerde overzicht onder "Vorderingen inzake lopende dossiers" op de Toelichting op de balans per 31 december 2022). Van twee afgesloten dossiers is nog geld ontvangen.
De doorberekening van de kosten van tucht en toezicht, mogelijke vorderingen vanwege door cliënten van notarissen geleden schade en de zwevende protocollen zijn aanleiding geweest om Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat op te richten.

De continuïteit van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is gewaarborgd door het positieve resultaat, de verwachte groei van de reserve en de afgesloten verzekering voor posten boven de € 20 miljoen. Op grond van deze verwachtingen is het bestuur van mening dat de continuïteit is gewaarborgd. Op basis hiervan zijn in de jaarrekening de grondslagen van waardering van de balans en de staat van baten en lasten gebaseerd op continuïteit.

Den Haag, 16 mei 2023

Het bestuur bestaande uit:
mr. I.C.A. Braun
mr. I.M. Cox
mr. E.M.J.J. Engelen (penningmeester)
mr. T.P. Flokstra
mr. A.H.I. Hoogendam
mr. A.C. van der Klooster
mr. A.M.J.M. Ploumen (voorzitter)

Begroting

	2024	bijgesteld 2023	2022
Baten			
Akten kwaliteitsfonds	13.152.000	13.152.000	13.152.000
	13.152.000	**13.152.000**	**13.152.000**
Directe kosten			
Baten en lasten voorzieningen	1.547.381	1.517.040	1.400.000
Kosten tucht en toezicht	5.690.827	5.579.243	5.629.380
	7.238.208	**7.096.283**	**7.029.380**
Overige bedrijfskosten			
Begeleidingskosten KNB	884.912	867.652	693.684
Advieskosten	20.400	20.000	20.000
Accountantskosten	13.484	13.220	12.200
Bankkosten	1.020	1.000	1.000
Diverse lasten	2.040	2.000	2.000
Werkzaamheden Davinci	7.648	7.498	6.940
Bestuurskosten	12.240	12.000	12.000
Datamanagement	205.581	201.550	0
Verzekeringen	371.570	364.285	277.719
Geschillencommissie	122.400	120.000	120.000
Peer reviews	733.053	709.072	619.000
Afschrijving audit software	7.685	7.685	10.000
Intervisie	77.369	75.852	100.000
Commissie Toegang Notariaat	51.000	50.000	
Vergoeding notariële leden kamers van toezicht	121.482	119.100	99.600
Due diligence ML6	400.000	400.000	400.000
Programma kwaliteit en toezicht	250.000	1.478.558	935.051
Beheerskosten progamma kwaliteit en toezicht	263.719	221.784	140.258
	3.545.603	**4.671.256**	**3.449.452**
Financiële baten en lasten			
Opbrengst effecten	250.000	210.000	160.000
Betaalde rente	0	0	40.000
	250.000	**210.000**	**120.000**
Resultaat voor belastingen	**2.618.189**	**1.594.461**	**2.793.168**
Overige reserve 31 december 2022			23.688.883
Reserve cumulatief	**27.901.533**	**25.283.344**	

Jaarrekening 2022

Balans per 31 december 2022

	31 dec 2022		31 dec 2021	
ACTIVA				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
Audit software	72.370		73.725	
		72.370		**73.725**
Financiële vaste activa				
Effecten ING	9.615.824		7.766.214	
Effecten ABN AMRO	8.999.589		5.899.634	
		18.615.413		**13.665.848**
Vorderingen en overlopende activa				
Debiteuren	157.068		1.144.973	
Waarborg	14.511		14.511	
Vooruit betaalde kosten	162.865		238.575	
Overlopende activa	4.074		51.451	
		338.518		**1.449.509**
Liquide middelen				
Rekening courant bank	2.438.569		3.710.706	
ABN effecten	1.234.542		810.547	
ING effecten	11.661		31.607	
Vermogensrekening	1.454.235		1.459.893	
		5.139.007		**6.012.753**
		24.165.305		**21.201.835**

Balans per 31 december 2022

	31 dec 2022		31 dec 2021	
PASSIVA				
Kapitaal				
Overige reserves	23.688.883		20.825.761	
		23.688.883		**20.825.761**
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	245.161		104.115	
Overige schulden	231.261		271.959	
		274.300		**376.074**
		23.963.183		**21.201.835**

Staat van baten en lasten

	2022 werkelijk		2022 begroot		2021 werkelijk	
Omzet	15.709.357		13.152.000		16.406.438	
Kostprijs van de omzet	-6.871.313		-7.029.380		-6.589.700	
Brutomarge		**8.838.044**		**6.122.620**		**9.816.738**
Afschrijvingen	4.483		10.000		0	
Algemene kosten	3.363.326		3.439.452		2.504.595	
Totaal kosten		**3.367.809**		**3.449.452**		**2.504.595**
Bedrijfsresultaat		**5.470.235**		**2.673.168**		**7.312.143**
Financiële baten & lasten		-2.607.113		120.000		354.073
Resultaat voor belastingen		**2.863.122**		**2.793.168**		**7.666.216**

Kasstroom over 2022

	2022		2021	
Bedrijfsresultaat		**5.470.235**		**7.312.143**
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen)	4.483		0	
Mutatie voorzieningen	0		0	
		4.483		0
Veranderingen in werkkapitaal:				
Mutatie operationele vorderingen	1.150.248		806.866	
Mutatie voorraden en onderhanden werk	0		0	
Mutatie operationele schulden	61.091		-28.774	
		1.211.339		778.092
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		**6.686.057**		**8.090.235**
Ontvangen/betaalde rentes	111.836		354.073	
Ontvangen dividenden en opbrengsten effecten	0		0	
Afschrijvingen en waardeveranderingen	1.567.850		1.609.431	
Ontvangsten/uitgaven wegens buitengewone baten/lasten	0		0	
Betaalde winstbelasting	0		0	
Overige baten/lasten	0		0	
		1.679.686		1.963.503
Kasstroom uit operationele activiteiten		**8.365.743**		**10.053.738**
(Des)investeringen in immateriele vaste activa	-3.128		-54.105	
(Des)investeringen in materiele vaste activa	0		0	
(Des)investeringen in financiele vaste activa	-7.668.510		-15.275.279	
Waarvan afschrijvingen	0		0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-7.671.638**		**-15.329.384**
Mutatie rekening courantschuld kredietinstellingen	0		0	
Mutatie vermogencomponenten	-1.567.850		0	
Mutatie langlopende schulden	0		0	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**-1.567.850**		**0**
Netto kasstroom		-873.745		-5.275.646
Koers- en omrekeningsverschillen op geldmiddelen		0		0
Mutatie geldmiddelen		**-873.745**		**-5.275.646**
Saldo liquide middelen per 31 december 2020				**11.288.400**
Saldo liquide middelen per 31 december 2021		**6.012.754**		**6.012.754**
Saldo liquide middelen per 31 december 2022		**5.139.007**		
Af/Toename liquide middelen		**873.747**		**5.275.646**

Grondslagen voor de waardering

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaan voornamelijk uit de instandhouding van een fonds teneinde de continuïteit van de goede notariële dienstverlening te garanderen en te bevorderen.
Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Den Haag onder nummer 858886108.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld op basis van eigen grondslagen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en de passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De vorderingen op dossiers zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en worden geheel voorzien. Van de financiële tegemoetkomingen, schadeloosstellingen en getroffen voorzieningen op verstrekte c.q. toegezegde leningen wordt de last genomen in het jaar dat deze optreedt. De overige vorderingen en overlopende activa worden nominaal gewaardeerd.

De effecten worden gewaardeerd tegen de actuele waarde aan het einde van het boekjaar. De actuele waarde is bepaald op basis van marktwaarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Beperking verspreidingskring

De jaarrekening van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is bedoeld voor een specifieke gebruikersgroep, zijnde de leden van de KNB. Hierdoor is de jaarrekening niet geschikt voor andere doeleinden.

Toelichting op de balans per 31 december 2022

	31 dec 2022	31 dec 2021
Immateriële vaste activa		
Een overzicht van de immateriele vaste activa is onderstaand opgenomen:		
Audit software	**72.370**	**73.725**
Aanschaffingen	3.128	73.725
Cum. afschrijving	-4.483	0
Boekwaarde begin	73.725	73.725
Financiële vaste activa		
Een overzicht van de financiele vaste activa is onderstaand opgenomen:		
Effecten ING		
Aandelen	4.817.201	4.158.895
Obligaties	4.798.623	3.607.319
	9.615.824	**7.766.214**
Effecten ABN AMRO		
Aandelen	5.420.238	4.097.959
Obligaties	3.579.351	1.801.675
	8.999.589	**5.899.634**
Vorderingen inzake lopende dossiers		
Vordering AN	1.303.710	1.184.211
Vordering AR	3.193.304	2.631.623
Vordering AP	1.378.791	942.392
Vordering AO	1.057.472	871.882
Vordering AH	1	1
Vordering AG	2.002	2.002
Vordering DD	9.087	
Vordering DE	6.017	
Vordering AV	62.137	64.237
Vordering AX	179.998	146.228
Vordering AY	215.610	179.210
Vordering AA	82.708	82.708
Vordering BB	285.921	187.833
Vordering BX	350.972	163.557
Vordering BY	7.028	
Vordering BZ	3.949	
Vordering BA	5.670	
Vordering BC	29.315	
Vordering BD	6.050	
Vordering D	139.783	104.550
Vordering B	1.663	
Vordering C	13.885	10.414
	8.335.073	**6.570.849**
Voorziening inzake lopende dossiers	-8.335.073	-6.570.849
Voorziening inzake lopende dossiers	**-8.335.073**	**-6.570.849**

Toelichting op de balans per 31 december 2022

	31 dec 2022	31 dec 2021
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteur KNB	157.068	1.144.973
Waarborg	14.511	14.511
Vooruit betaalde kosten	162.865	238.575
Overlopende activa	4.074	51.451
	338.518	**1.449.510**
Liquide middelen		
Rekening courant bank	2.438.569	3.710.706
ABN effecten	1.234.542	810.547
ING effecten	11.661	31.607
Vermogensrekening	1.454.235	1.459.893
	5.139.007	**6.012.753**
Eigen vermogen		
Overige reserves	23.688.883	20.825.761
	23.688.883	**20.825.761**
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Overig	245.161	104.115
	245.161	**104.115**
Overige schulden		
Nog te betalen accountantskosten	10.000	5.000
Overige nog te betalen kosten	221.261	266.959
	231.261	**271.959**

Toelichting op de staat van baten en lasten 2022

	2022 werkelijk	2022 begroot	2021 werkelijk
Baten			
Akten kwaliteitsfonds	15.709.357	13.152.000	16.406.438
	15.709.357	**13.152.000**	**16.406.438**
Directe kosten			
Baten en lasten voorzieningen	1.567.850	1.400.000	1.611.245
Kosten tucht en toezicht	5.308.397	5.629.380	4.978.455
	6.876.247	**7.029.380**	**6.589.700**
Afschrijvingen immateriële vaste activa			
Afschrijving audit software	4.483	10.000	0
	4.483	**10.000**	**0**
Algemene kosten			
Begeleidingskosten KNB	716.391	693.684	633.796
Advieskosten	4.205	20.000	20.822
Accountantskosten	15.672	12.200	12.156
Bankkosten	1.835	1.000	3.966
Diverse lasten	654	2.000	463
Werkzaamheden Davinci	5.926	6.940	5.954
Bestuurskosten		12.000	
Datamanagement	283.510	0	643.353
Verzekeringen	307.213	277.719	210.343
Geschillencommissie	108.790	120.000	103.981
Peer reviews	550.861	619.000	648.790
Intervisie	72.507	100.000	59.582
Notariele leden kamers van toezicht	110.454	99.600	51.477
Programma kwaliteit en toezicht	1.077.436	1.075.309	109.913
Due diligence ML6	102.938	400.000	0
	3.358.392	**3.439.452**	**2.504.596**
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Opbrengst en kosten effecten ING	-1.366.733	90.000	195.166
Opbrengst en kosten effecten ABNAMRO	-1.226.586	70.000	210.082
Rentebaten rekening courant bank	503		-498
	-2.592.816	**160.000**	**404.750**
Rentelasten en soortgelijke kosten			
Betaalde rente	14.297	40.000	50.677
	14.297	**40.000**	**50.677**
Resultaat voor belastingen	2.863.122	2.793.168	7.666.216

Overige toelichtingen

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2022
Het voorstel is om het resultaat 2022 toe te voegen aan de algemene reserve.
Dit voorstel is reeds verwerkt in de balans en de toelichting op het eigen vermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum
Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Den Haag, 16 mei 2023

Het bestuur bestaande uit:
mr. I.C.A. Braun
mr. I.M. Cox
mr. E.M.J.J. Engelen (penningmeester)
mr. T.P. Flokstra
mr. A.H.I. Hoogendam
mr. A.C. van der Klooster
mr. A.M.J.M. Ploumen (voorzitter)

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
Verantwoording Wet Normering Topinkomens over 2022 Leidinggevende Topfunctionarissen

Bedragen x € 1
Functiegegevens:

Naam Topfunctionaris	I.M. Cox	A. Barkey Wolf	E.M.J.J. Engelen	A.C. van der Klooster	B.L.W.P. Versteeg	A.M.J.M. Ploumen	M. Schoonhoven	H.P. Kuijpers	T.P. Flokstra	I.C.A. Braun
Functie	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid	voorzitter	bestuurslid	directie	bestuurslid	bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling	01.01 - 31.12	01.01 - 13.04	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12	01.01 - 21.09	01.01 - 31.12	01.01 - 30.11	01.01 - 31.12	13.04 - 31.12	22.09 - 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,25	0,025	0,025
Dienstbetrekking	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging:										
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 38.016	€ -	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn								€ 11.450		
Subtotaal bezoldiging	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 49.466	€ -	€ -
Individueel toepasselijke -/- Onverschuldigd betaald en nog niet teruggontvangen bedrag	€ 5.400	€ 1.454	€ 5.400	€ 5.400	€ 3.946	€ 5.400	€ 4.950	€ 54.000	€ 3.842	€ 1.558
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ 49.466**	**€ -**	**€ -**

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
Verantwoording Wet Normering Topinkomens over 2021 Leidinggevende Topfunctionarissen
Bedragen x € 1
Functiegegevens:

Naam Topfunctionaris	I.M. Cox	A. Barkey Wolf	E.M.J.J. Engelen	A.C. van der Klooster	B.L.W.P. Versteeg	A.M.J.M. Ploumen	M. Schoonhoven	H.P. Kuijpers
Functie	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid	voorzitter	bestuurslid	directie
Aanvang en einde functievervulling	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,25
Dienstbetrekking	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging:								
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 36.854
Beloningen betaalbaar op termijn								€ 10.757
Subtotaal bezoldiging	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 47.611
Individueel toepasselijke -/- Onverschuldigd betaald en nog niet teruggontvangen bedrag	€ 5.225	€ 5.225	€ 5.225	€ 5.225	€ 5.225	€ 5.225	€ 5.225	€ 52.250
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ 47.611**

Verslag van de Commissie van Advies van de ledenraad inzake jaarrekening 2022 Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat

De financiële commissie van de Commissie van Advies (onderdeel van de ledenraad) heeft op dinsdag 24 april 2023 tijdens een digitale vergadering via Teams een toelichting gekregen op het verslag en de jaarrekening voor het boekjaar 2022 van de Stichting, door mevrouw M.A. van Wensveen, hoofd financiën en administratie KNB en de heer mr. E.M.J.J. Engelen, bestuurslid KNB (penningmeester). Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat de Commissie van Advies geen (toezichts)orgaan van deze stichting is.

De baten van de stichting waren hoger dan begroot ten gevolge het groot aantal gepasseerde akten in 2022. Het aantal akten was defensief begroot, maar in 2022 zijn relatief veel akten gepasseerd. Naar verwachting daalt dit aantal in 2023.

De kosten voor Tucht en Toezicht zijn opgelopen ten opzichte van 2021. Dit heeft onder meer te maken met de procesveroordelingskosten met betrekking tot notarissen die voor de Kamer voor het Notariaat verschenen die in 2021 voor een aantal jaren zijn teruggevorderd.

Er waren voor 2022 geen kosten voor datamanagement begroot, omdat dit naar verwachting op zou gaan in het programma Kwaliteit en Toezicht. Omdat het automatiseringssysteem hiervoor nog niet gereed was, heeft deze verschuiving nog niet plaatsgevonden. Naar verwachting is het systeem in 2024 gereed.

De financiële commissie merkt op dat het label Due diligence ML6 niet duidelijk weergeeft wat dit betreft en adviseert de titel aan te passen naar bijvoorbeeld 'onderzoekskosten zwevende protocollen'. De verzekeraars hebben aangegeven dat zwevende protocollen mogelijk grote risico's bevatten. Mede daarom is de verzekeringspremie hoog. Het blijkt echter dat dit risico in praktijk meevalt. Om dit vast te stellen wordt een geautomatiseerd programma opgesteld dat hiernaar onderzoek doet. Het leek dat het bedrijf ML6 een dergelijk programma in ontwikkeling had, maar dit bleek niet volledig passend. Er wordt gekeken of een ander bedrijf een dergelijk programma kan ontwikkelen.

Vanwege de omvang van de effectenportefeuille is deze gesplitst over twee vermogensbeheerders. Het jaar 2022 is met verlies afgesloten. Naar verwachting herstelt dit in 2023.

Het aantal openstaande vorderingen is gegroeid. Op diverse manieren wordt gepoogd deze bedragen terug te vorderen. Dit zijn vaak langlopende trajecten. Het verlies wordt pas afgeboekt als het zeker is dat het bedrag niet meer inbaar is.

Naar verwachting stijgt de reserve in 2023 boven het streefbedrag van € 25 miljoen. Er is een verzekering afgesloten voor vorderingen boven dit bedrag. De verzekeringskosten zijn echter gestegen. Het is niet duidelijk of deze verzekering kan worden verlengd. Door de reserve te laten groeien boven € 25 miljoen, zouden mogelijk de verzekeringskosten kunnen worden verlaagd. Via het ministerie is de heffing op akten gehandhaafd op € 8,22. Dit is bedrag is niet geïndexeerd. Doordat de groei van het aantal akten remt, vormt het daadwerkelijk verlagen van de heffing een risico. De financiële commissie adviseert het kader te schetsen waarom een bepaalde reserve wordt aangehouden en dit te baseren op de kosten die moeten kunnen worden gedekt. Door het uitwerken van een aantal scenario's kan worden aangetoond welke risico's zouden kunnen worden opgevangen.

De commissie dankt de opstellers voor de gegeven, heldere toelichtingen en duidelijke stukken en de mogelijkheid tot het stellen van vragen.

HLB DEN HARTOG
ACCOUNTANTS & CONSULTANTS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel
Wij hebben de in dit jaarverslag, op bladzijde 6 tot en met bladzijde 15, opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2022 van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de in deze jaarrekening opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2022 van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door de organisatie gekozen en beschreven waarderingsgrondslagen, zoals uiteengezet op pagina 11 in de toelichting op de jaarrekening en in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2022;
2. de winst-en-verliesrekening over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring
Wij vestigen de aandacht op pagina 11 in de toelichting van de jaarrekening waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor een specifieke gebruikersgroep, zijnde het bestuur, met als doel Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat in staat te stellen verantwoording af te leggen. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het bestuur en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door derden. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Laan van Nieuw Oost-Indië 133E, 2593 BM Den Haag, Postbus 93039, 2509 AA Den Haag

T +31 (0)70 351 42 21 **www.hlb-denhartog.nl**

HLB Den Hartog Accountants & Consultants is gevestigd te Rotterdam en staat ingeschreven in het Handelsregister bij de KvK onder nummer 24444102. Uitsluitend HLB Den Hartog Accountants & Consultants geldt als opdrachtnemer. Op haar dienstverlening zijn de Algemene Voorwaarden van HLB Nederland Accountants & Consultants B.V. van toepassing, waarin onder meer een beperking van de aansprakelijkheid en een aanwijzing van de bevoegde rechter zijn opgenomen. Deze Algemene Voorwaarden zijn te raadplegen via www.hlb-denhartog.nl en zijn gedeponeerd bij de KvK onder nummer 33238606.

HLB Den Hartog is a member of HLB International, the global advisory and accounting network.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarrekening opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het rapport andere informatie, die bestaat uit:
- het bestuursverslag;
- de overige toelichtingen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat welke op grond van de Wet Normering Topinkomens is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de WNT-verantwoording in overeenstemming met de Wet Normering Topinkomens.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de door de organisatie gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet op pagina 11 in de toelichting van de jaarrekening. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

HLB DEN HARTOG
ACCOUNTANTS & CONSULTANTS

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Den Haag, 16 mei 2023

HLB Den Hartog
Accountants & Consultants

S.T.M. ten Hagen RA

JAARVERSLAG

ORDEJAAR 2022

BEGROTING 2024

EN

JAARREKENING 2022

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

Spui 184

's-Gravenhage

Inhoudsopgave

Pagina 2 t/m 22 **Verslag van het bestuur**

Algemeen
- Bestuur
- KNB boekt een positief resultaat
- Totaal ledenaantal stijgt, aantal notarissen neemt af
- Akte aantallen
- Strategische Agenda Notariaat 20-25
- Belangrijkste inkomsten en uitgaven
- Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat - ICT

Financieel beleid KNB
- Weerstandsvermogen
- Beleggen
- Financieel beleid - begroting komend jaar
- Wet Normering Topinkomens

Opbouw begroting algemeen

Overkoepelende diensten
- Directie
- Financiën en administratie
- Personeel en organisatie
- Automatisering

KNB Bureau

KNB Diensten
- Onderwijs en Kandidatenzaken
- ICT & Procesoptimalisatie
- Uitgeverij
- Rechtsvragen
- Public Relations
- Centraal Levenstestamentregister

Overige ondersteunende diensten

Verbonden partijen
- Stichting ECH, Stichting Voorzieningsfonds van de KNB
- Stichting Pensioenfonds Notariaat, Stichting Rechtszekerheid Digitaal
- Nobilex Automatisering B.V., Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat

Algemene reserves

Pagina 23 t/m 25 **Begroting 2024 en voorstel bijdragen**

Pagina 26 en 27 **Verslag van de Financiële Commissie 2022**

Pagina 28 t/m 42 **Jaarrekening 2022**

Balans per 31 december 2022
Rekening van baten en lasten 2022
Kasstroomoverzicht
Toelichting op de jaarrekening 2022
- Algemeen
- Waarderingsgrondslagen
- Toelichting op het kasstroomoverzicht

Toelichting op de balans per 31 december 2022
Toelichting op de rekening van baten en lasten 2022

Overige toelichtingen
- Voorstel resultaatbestemming en Gebeurtenissen na balansdatum

Overige gegevens
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlagen jaarverslag Kengetallen leden
Prijzen, tarieven en diensten KNB 2022
Verzekeringen
Weerstandsvermogen
Beleggingsstatuut
Toelichting WNT
Specificaties effecten

Verslag van het bestuur

Algemeen

De KNB en haar organisatie zijn geregeld in de Wet op het notarisambt (Wna). De KNB is bij wet ingesteld en is een publiekrechtelijke rechtspersoon (openbaar lichaam) in de zin van artikel 134 van de Grondwet. Alle in Nederland gevestigde notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen zijn lid van de KNB. De KNB heeft tot taak de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden en van hun vakbekwaamheid. Haar taak omvat mede de zorg voor de eer en aanzien van het notarisambt. Bij verordening worden beroeps- en gedragsregels van de leden vastgesteld. Tevens kunnen bij verordening regels worden gesteld betreffende de bevordering van de vakbekwaamheid van de leden en de kwaliteit van de beroepsuitoefening. Verder is de KNB verantwoordelijk voor het uitvoeren van kwaliteitstoetsen bij haar leden, die worden verricht door auditoren die zijn aangewezen door de KNB. Bij verordening worden nadere regels gesteld over het verrichten van de kwaliteitstoetsen.

De KNB heeft een bestuur, een ledenraad, een algemene ledenvergadering en ringen die samenvallen met de gerechtelijke arrondissementen. Verder heeft de KNB een bureau ter ondersteuning van de werkzaamheden van het bestuur, de ledenraad, de algemene ledenvergadering en de ringbesturen. Het bestuur geeft algemene leiding aan het bureau. De directie van het bureau is belast met de leiding van de dagelijkse gang van zaken.

Bestuur

Het bestuur van de KNB bestond op 31 december 2022 uit de volgende leden:
mr. A.M.J.M. Ploumen, voorzitter
mr. E.M.J.J. Engelen, penningmeester
mr. A.C. van der Klooster, lid
mr. I.M. Cox, lid
mr. T.P. Flokstra, lid
mr. I.C.A. Braun, lid
Ingeborg Braun is per 22 september lid van het bestuur. Zij is de opvolger van Bart Versteeg. De vacature die is ontstaan na het vertrek van mr. M. Schoonhoven per 1 december 2022 was eind december nog niet vervuld. De benoeming van haar opvolger vindt plaats in de ledenraadsvergadering van februari 2023.

De KNB boekt een positief resultaat

Het boekjaar 2022 loopt van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 en laat inclusief onttrekking aan bestemmingsreserves een positief resultaat zien van € 2.114.256 (na het saldo van onttrekking aan de bestemmingsreserves een positief resultaat van € 2.194.685). Begroot was een negatief resultaat van € 1.781.035. Vorig jaar was het resultaat inclusief dotatie aan bestemmingsreserves negatief € 551.404 (na het saldo van toevoegingen en onttrekkingen aan bestemmingsreserves negatief € 337.156).

De belangrijkste positieve effecten voor het resultaat van boekjaar 2022 ten opzichte van de begroting 2022 zijn de hogere aantallen verkopen VIS en BRP (€ 336.622 en € 131.980), meer inschrijvingen in het CTR en CLTR (€ 356.283 en € 301.736), lagere afschrijvingskosten BRN (€ 213.996), de poortwachterstoeslag (€ 1.133.327), meer ledenbijdrage congres (€ 112.325), lagere

kosten BRP (€ 122.500), latere invulling vacature manager I&P en vacatures communicatie (€ 131.954), lagere projectkosten upgrade keycloak (€ 219.174), lagere kosten informatiebeveiliging (€ 205.250), nog niet uitgegeven kosten IAM (€ 224.674), lagere kosten applicatiebeheer (€ 489.045), lagere kosten datawarehouse (€ 103.420), lagere kosten onderzoeksbudget I&P (€ 106.920), nog niet uitgegeven projectkosten notarieel portaal (€ 104.393), nog niet uitgegeven projectkosten digitale akte (€ 900.299) en lagere kosten futurepro(o)f (€ 494.464). Hiertegenover staan het negatieve koersresultaat (€ 1.230.251), de meerkosten van VIS (€ 372.040), meer inhuur P&O (€ 140.873), meerkosten BRN (€ 330.522), niet begrote kosten digitale kluis (€ 111.038), en niet begrote kosten PMO PEC (€ 106.374). Vanwege de sterke koersfluctuaties en de invloed daarvan op het resultaat per segment, wordt het financieringsresultaat vanaf boekjaar 2021 als aparte post onder de algemene reserve gepresenteerd en niet meer toegerekend aan de verschillende segmenten.

Totaal ledenaantal stijgt, aantal notarissen neemt af
De KNB telde op 31 december 2022 3.440 leden. Dat zijn er 37 meer dan een jaar eerder. Het aantal notarissen nam met 2 af naar een totaal van 1.234, waar het aantal kandidaat-notarissen met 39 toenam tot 1.979. Het aantal toegevoegd notarissen bedraagt per 31 december 2022 227. Zie bijlage "kengetallen leden". Het aantal notariskantoren is afgelopen jaar afgenomen met 11. Het totaal komt nu uit op 901. Hiervan is iets minder dan de helft (433) een eenmanskantoor.

Akteaantallen
Notarissen hebben afgelopen jaar gezamenlijk 1.912.299 akten gepasseerd. Dat zijn er bijna 90.000 minder dan in 2021, toen notarissen een recordaantal van 2 miljoen akten passeerden. Ondanks de daling is 1,9 miljoen akten nog steeds erg veel: vergeleken met 2017 is het aantal gestegen met 235.000 akten, een stijging van 14 procent.

De daling in 2022 komt voor een groot deel voor rekening van hypotheekakten en overdrachten van onroerend goed. Zo daalde het aantal hypotheken afgelopen jaar met bijna 51.000 tot 425.000, een daling van 11 procent. Het aantal overdrachtsakten nam met eenzelfde percentage af van 42.000 tot 337.500. Het aantal akten in de ondernemingsrechtpraktijk nam af met ruim 4 procent. In de familiepraktijk nam het aantal akten juist toe. Passeerden notarissen in 2021 632.00 akten die met familiezaken te maken hadden, in 2022 waren dat er 665.000: een stijging van ruim 5 procent.

Strategische Agenda Notariaat 20-25
De Strategische Agenda Notariaat 20-25 van de KNB bepaalt de hoofdlijnen van het beleid van de KNB.
Dat beleid staat voor een toekomstbestendig notariaat, met een relevante maatschappelijke functie voor de notaris. De KNB heeft daarbij het volgende doel voor ogen: in 2026 is de notaris de juridische adviseur bij uitstek in een complexe en digitale maatschappij. De notaris heeft oog voor maatschappelijke ontwikkelingen, is goed opgeleid en heeft alle gereedschappen voorhanden om deze rol uit te oefenen. Door verdergaande opleiding, soms specialisatie, en waar nodig ondersteuning door het bureau van de KNB, is de notaris wend-, en weerbaar en blijft het notariaat in alle opzichten aantrekkelijk om in te werken voor juristen en medewerkers. Om dit beeld te bewerkstelligen, ligt de focus voor de jaren 2020-2025 op de drie volgende thema's:
• Futurepro(o)f;

- Samen voor mens en maatschappij; en
- Bescherming en rechtszekerheid.

In 2021 zijn deze thema's, aangevuld met de wettelijke taken van de KNB, vertaald in negen werkprogramma's. Die negen programma's zijn:

1. Mens en maatschappij
2. Digitaal notariaat
3. Datagericht werken
4. Vernieuwing Wna
5. Future pro(o)f
6. Dienstverlening aan klanten van de notaris
7. Stakeholdermanagement
8. Dienstverlening aan leden
9. Interne organisatie

De eerste 5 programma's zijn een uitwerking van de Strategische Agenda Notariaat 20-25. De programma's 6 tot en met 9 zijn doorlopende programma's die structureel van aard zijn.

Future Pro(o)f en Digitaal Notariaat prioritaire programma's

Het bestuur heeft bij de besluitvorming over de bijgestelde begroting 2022 de programma's 'Future pro(o)f en 'Digitaal notariaat' aangeduid als prioritair. 'Futurepro(o)f' vanwege de noodzaak om het notariële vak zo aantrekkelijk mogelijk te houden, voor zowel de bestaande groep mensen die in het notariaat werkt als voor jonge mensen die nog met werken moeten beginnen en 'Digitaal notariaat' onder meer vanwege de invoering van de digitale oprichting van een besloten vennootschap (DOBV). In beide programma's heeft de KNB het afgelopen jaar al veel werk verzet. Zo verscheen in diverse media de 'trotscampagne' die laat zien hoe trots onze leden zijn op hun werk, waardoor studenten zich aangetrokken voelen om ook voor het notariaat te kiezen. In 2021 was de KNB technisch al klaar voor de digitale oprichting van een besloten vennootschap. Het Kabinet vroeg aan de Europese Commissie echter uitstel voor de juridische implementatie van de richtlijn. De invoering is waarschijnlijk januari 2024.

Jaarthema

Voor de herkenbaarheid van de samenhang van activiteiten bij haar leden werkt de KNB met een jaarthema dat als een rode draad door alle activiteiten loopt. Het jaarthema voor 2022 was *weerbaar*. Hoe blijft het notariaat bijvoorbeeld weerbaar tegen de groeiende eisen van politiek en maatschappij als het gaat om fraudepreventie, maar ook in relatie tot tucht en toezicht. En wat kunnen kantoren doen om beter weerbaar te zijn tegen de toegenomen digitale aanvallen op computersystemen. Verder denkt het bestuur van de KNB hierbij aan hoe de beroepsgroep zich weerbaarder kan maken tegen de toegenomen werkdruk. Kortom, er zijn voldoende invalshoeken om dit thema ook in 2023 op verschillende manieren tot zijn recht te laten komen in de activiteiten van de KNB.

Thema futurepro(o)f

Binnen het programma Futurepro(o)f zijn diverse met elkaar samenhangende thema's te onderscheiden. Het gaat om de modernisering van de beroepsopleiding, job branding, intervisie, beloningsbenchmark notariaat, samenwerking en opvolging en permanente educatie (PE)

Modernisering beroepsopleiding
De beroepsopleiding voor het notariaat bestaat in zijn huidige vorm alweer ruim 10 jaar. Uit een gezamenlijk onderzoek uit 2020 van de Stichting Beroepsopleiding Notariaat (SBN) en KNB, blijkt dat het belangrijk is om de praktijkomgeving van de deelnemer meer centraal te stellen. Daarvoor moet de beroepsopleiding, meer dan nu het geval is, aanhaken bij het dagelijkse werk van de kandidaat-notaris. Bijvoorbeeld door casussen te bespreken uit de eigen praktijk. Daarnaast is het van belang om de betrokkenheid van de kantoren te vergroten en meer gebruik te maken van verschillende leervormen. Tot nu toe waren vak-inhoud en praktische vaardigheden grotendeels separate onderdelen van de opleiding. Dat willen de KNB en de SBN veel meer integreren.
De modernisering van de beroepsopleiding heeft binnen het programma 'Futurepro(o)f' de hoogste prioriteit. De afgelopen twee jaar is vooral veel voorbereidend werk verricht, zodat in 2023 de vernieuwde beroepsopleiding van start kan gaan.

Doel van de modernisering is dat het eerste jaar van de opleiding voor het grootste deel bestaat uit beroepsvaardigheden en -houding (integriteit, ethiek), ondersteund door juridisch-inhoudelijke kennis. De competenties van de Futureprof uit het KNB reflectie-instrument zijn daarbij leidend. Met behulp van dit instrument krijgen leden inzicht in de talenten die ze hebben en welke er nog (meer) ontwikkeld kunnen worden. Sinds 2020 kan ieder lid van de KNB dit instrument gratis inzetten voor het bepalen van zijn/haar leerdoelen. De intentie is om dit instrument de komende jaren structureel in te zetten, zowel tijdens de beroepsopleiding als daarna voor het opstellen van een persoonlijk ontwikkelplan in het kader van de permanente educatie. De KNB zal dit instrument daarom komend jaar extra onder de aandacht brengen.
Blok 2 (jaar 2 en 3) van de beroepsopleiding bestaat grotendeels uit specialistische, verdiepende kennis op het rechtsgebied waarin de kandidaat-notaris werkt, ondersteund door de noodzakelijke vaardigheden. Volgens plan moet ieder college in het eerste opleidingsjaar plaats vinden volgens de nieuwe aanpak met ingang van de startgroepen per september 2023.

Job branding
De KNB wil de komende jaren de (zij)instroom van de juist gekwalificeerde mensen vergroten en de uitstroom beperken. Samen met een reclamebureau ontwikkelt en produceert de KNB de jaarlijks diverse campagne-activiteiten om dit te bewerkstelligen. Zo is het campagnefilmpje 'Het moment' geproduceerd en afgelopen jaar via verschillende mediakanalen gedistribueerd om de beroepstrots onder de KNB-leden te vergroten.

Om jonge mensen te interesseren voor het notariaat is het belangrijk om hen op tijd en in hun eigen omgeving te benaderen en te enthousiasmeren. Afgelopen jaar heeft de KNB daarvoor een accountmanager jong aangetrokken die onder andere de banden met de universiteiten en de notariële studentenverenigingen heeft aangetrokken. Ook is in dit verband de nieuwe website www.notarisworden.nl gebouwd waarop onder meer alle campagne-activiteiten terug te vinden zijn. Deze website wordt komende jaren verder uitgebouwd en ingezet bij campagne-activiteiten.

Intervisie
Bij intervisie bespreken deelnemers onder begeleiding van een professionele intervisiebegeleider werkervaringen en dilemma's met elkaar. De KNB organiseert intervisiebijeenkomsten voor

geïnteresseerde leden. Aanmelden voor intervisie kan in beginsel alleen per groep. Deze dient te bestaan uit minimaal 6 deelnemers. De KNB streeft naar een uiteindelijke omvang van 6 tot 9 deelnemers per intervisiegroep. Bij individuele aanmelding zal het KNB-bureau proberen potentiële deelnemers bij elkaar te brengen.

Beloningsbenchmark
Voor een aantrekkelijk werkklimaat zijn ook goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden belangrijk. Regelmatig vragen leden aan de KNB wat een gepaste beloning is voor toegevoegd en kandidaat-notarissen. Dat zijn niet alleen de toegevoegd en kandidaat-notarissen zelf die dat vragen, maar ook notarissen. De KNB heeft afgelopen jaar daarom een extern bureau gevraagd een beloningsbenchmark te ontwikkelen voor zowel primaire als secundaire arbeidsvoorwaarden. In 2023 zal dit bureau naar verwachting daarvan de eerste resultaten opleveren.

Samenwerking en opvolging
In 2022 heeft de KNB onderzoek gedaan naar samenwerkingswensen van kleine kantoren. Daaruit is gebleken dat bijna 10 procent van de respondenten op zoek is naar een associatie met een ander kantoor. De KNB zal – waar mogelijk – deze kantoren met elkaar in contact brengen om te bezien wat op dit vlak mogelijk is. Verder is er de mogelijkheid om over dit onderwerp met de KNB te sparren en kan de KNB helpen met het vinden van een coach/begeleider die de notaris/het kantoor in kwestie advies kan geven om het kantoor aantrekkelijker te maken voor een potentiële opvolger en die wellicht ook kan helpen bij het vinden van deze opvolger. Momenteel gebeurt dit op ad hoc basis. Het bestuur denkt erover om meer mensen te zoeken van verschillende disciplines, zoals – naast notarissen – bijvoorbeeld ook accountants of andere adviseurs die bereid zijn om notarissen die tegen vraagstukken rond opvolging aanlopen hulp te bieden.

Opvolging is geen zaak van de notaris alleen, maar ook van de opvolger en eventuele kantoorgenoten. Sinds begin 2020 voert het KNB-bestuur regelmatig (een aantal keer per maand) zogenoemde haardvuurgesprekken met kleine groepen leden. Centrale thema's van deze gesprekken zijn de opvolging (vooral bij kantoren met één notaris) en het tekort aan gekwalificeerd personeel. Behalve aandacht vanuit het bestuur voor individuele leden, leveren deze gesprekken waardevolle informatie en best practices op voor de ontwikkeling van beleid op dit vlak. Dat is ook van belang om zwevende protocollen zoveel mogelijk te voorkomen. Op NotarisNet heeft de KNB (achtergrond)informatie beschikbaar gesteld, zoals een procedurebeschrijving met betrekking tot defungeren voor en op 70-jarige leeftijd, aandachtspunten bij opvolging en een draaiboek praktijkoverdracht. Het is een doorlopend proces om deze informatie daar waar mogelijk te verbeteren en actueel te houden. Deze bieden in het algemeen enkele aanknopingspunten voor leden. Verder maakt de KNB notarissen in de maanden rondom hun 58e verjaardag attent op het feit dat het verstandig is om al vroegtijdig na te denken over de opvolging en in actie te komen.

Nieuw PE-systeem
In plaats van het reguliere PE-puntensysteem kunnen leden sinds 2021 ook werken met een persoonlijk ontwikkelplan om zo zelf accenten aan te brengen die passen bij de eigen situatie. Hierbij ligt het accent niet alleen op het zogenoemde traditionele, cognitieve leren, maar juist ook op het informele of ervaringsleren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van andere leervormen zoals coaching on the job, intervisie en de dilemma-app, maar ook andere vormen zijn denkbaar. Leden die een persoonlijk ontwikkelplan maken leggen dat voor aan de KNB voor de toekenning van de

PE-punten. Ook kantoren kunnen ervoor kiezen om met persoonlijke ontwikkelplannen te werken. De KNB wil het gebruik van persoonlijke ontwikkelplannen de komende jaren stimuleren. Het gaat de KNB daarbij om het vergroten van de waarde van bijscholing voor de deelnemers door de focus te wijzigen van kwantiteit naar kwaliteit.

Thema samen voor mens en maatschappij

Het notariaat moet toegankelijk zijn én blijven voor iedereen, fysiek én digitaal. Dat is een van de belangrijkste opgaven voor het notariaat en de KNB. Ook voor minder draagkrachtigen, mensen die de taal niet machtig zijn of mensen die anderszins moeilijk kunnen meekomen in de huidige maatschappij moet de notaris bereikbaar zijn. Daarnaast wordt de aansluiting tussen de juridische wereld en de individuele persoonlijke wereld steeds complexer. Samengestelde gezinnen, maar ook de platformeconomie en innovatieve samenwerking, vragen om maatregelen van het notariaat. In 2022 heeft de KNB onderzocht hoe de toegang voor deze mensen het best concreet vormgegeven kan worden. Er is een plan ontwikkeld onder de noemer 'toegang tot het recht', dat de komende jaren wordt uitgevoerd.

Permanente digitale aanwezigheid

De afgelopen jaren heeft de KNB diverse, online campagnes gevoerd. Deze campagnes waren (en zijn) gericht op het verbeteren van de kwaliteit van notariële dienstverlening aan consumenten. Naast grotere, online campagnes wil notaris.nl echter het gehele jaar aanwezig zijn onder de verschillende doelgroepen. Dit wordt ook wel 'always on campagne voeren' genoemd. Op deze manier worden klanten geworven en behouden en wordt de merkperceptie versterkt. Dit gebeurt zowel via betaalde als eigen mediakanalen. Waar het hierbij om draait is timing: op het juiste moment de juiste mensen een doordacht en vooral interessant verhaal vertellen. Structureel zo zichtbaar mogelijk zijn, met inhoud die gewaardeerd wordt.
Het rechttoe-rechtaan adresboek op notaris.nl is vervangen door een modulair systeem waarin kantoren zichzelf kunnen presenteren op een manier die zij zelf willen en ervoor kunnen kiezen om ook via notaris.nl reviews te ontvangen op hun dienstverlening. Verder sorteert het vernieuwde adresboek voor op de groeiende behoefte aan digitale dienstverlening. Zo is het mogelijk om het adresboek in te zetten bij KNB-campagnes waarbij kantoren zelf kunnen aangeven of ze daaraan willen meedoen of niet, bijvoorbeeld met een bel-me-terug-mogelijkheid. In 2022 heeft de KNB een interne wervingscampagnes gehouden om zoveel mogelijk kantoren gebruik te laten maken van het nieuwe adresboek. Ook is deze website afgelopen jaar gereed gemaakt als portaal voor de digitale oprichting van een besloten vennootschap (DOBV).

Thema bescherming en rechtszekerheid

Onder dit thema vallen de programma's 'Digitaal notariaat', 'Datagericht werken' en 'Vernieuwing Wna'. Met het programma 'Digitaal notariaat' wil de KNB het notariaat en de notaris helpen bij de adaptatie van de steeds verder digitaliserende maatschappij. Ten behoeve van de continuïteit van de rechtszekerheid is het van belang dat de rol van de notaris in de toekomst geborgd wordt en de relevantie vanzelfsprekend blijft, ook in de digitale wereld. Daarnaast moeten notarissen in praktische zin worden voorzien van alle middelen om hun diensten in een digitaliserende omgeving te kunnen blijven leveren.

Digitaal notariaat
De agenda van dit programma is ambitieus en divers. Nieuwe vormen van dienstverlening worden ontworpen en gerealiseerd, zoals de ontwikkeling van een prototype van een digitale hypotheekakte. Ook moeten door digitalisering vraagstukken worden geadresseerd die, als gevolg van het unieke karakter van het notariaat, nog nooit eerder zijn geadresseerd. Denk daarbij aan de risico's van deepfake-technologie bij online passeergesprekken. Om tijdig voorbereid te zijn op toekomstige ontwikkelingen wordt toepassingsgericht onderzoek op de korte termijn gecombineerd met verkenningen en beproevingen met een wat groter pionierskarakter voor de verdere toekomst. Het betreft onder andere de inzet van kunstmatige intelligentie om de kwaliteit van zwevende protocollen te analyseren. Ook uitbreiding van digitale identiteiten met bevoegdheden ten aanzien van een onderneming of nalatenschap valt daaronder. Vaak trekt de KNB hierin samen op met de wetenschap, overheid en ketenpartners, waarmee in samenwerkingsverbanden onderzoek wordt gedaan of wordt gewerkt aan kaders en praktische invulling van digitaliseringsmogelijkheden.

DOBV
De verwachting is dat notariële dienstverlening de komende jaren steeds meer digitaal zal plaatsvinden. Niet alleen omdat het kan, ook omdat de toekomstige klant van de notaris steeds meer zaken digitaal wil kunnen regelen. Belangrijke voorwaarde is dat de notaris dezelfde rechtszekerheid moet kunnen bieden als buiten het digitale domein. De digitale oprichting van een besloten vennootschap (DOBV) is hiervan een concreet voorbeeld. In de tweede helft van 2023 treedt naar alle waarschijnlijkheid de wetgeving in werking die de DOBV mogelijk moet maken. Oorspronkelijk zou dit al mogelijk moeten zijn met ingang van 1 augustus 2021. De Nederlandse regering heeft uitstel gekregen aangezien de wetgeving niet tijdig gereed was. De KNB is echter al wel klaar, want de techniek achter de DOBV was medio 2021 gereed. Leden hebben afgelopen anderhalf jaar in een proeftuin al ervaring opdoen met de applicatie waarmee de digitale oprichtingsakten straks gepasseerd moeten gaan worden. Ook zijn diverse presentaties gegeven op geïnteresseerde notariskantoren.

Digitaal passeren
Wat betreft de KNB blijft het niet alleen bij de DOBV. De KNB streeft ernaar om in 4 jaar tijd stapsgewijs de digitale akte breed beschikbaar te stellen binnen de notariële dienstverlening met de juiste procesondersteuning (digitaal passeren) en de digitale middelen (o.a. digitale opslag en archivering van digitale akten). In samenwerking met ketenpartners en wetgeving wordt hiermee de notaris uitgerust met de juiste middelen voor de juiste type dienstverlening. Afgelopen jaar is een begin gemaakt met de doorontwikkeling van de passeerapplicatie zoals deze is ontworpen voor de DOBV en het digitale gedeelte van het protocol van de notaris om deze geschikt maken voor het passeren van leverings- en hypotheekakten.

Digitale informatiebeveiliging
In 2021 is zonneklaar geworden dat ook het notariaat getroffen kan worden door cybercrime. In 2022 is er hard gewerkt aan een programma om alle kantoren verder te beveiligen, de kans op een aanval te verkleinen en de rol van notaris als veilige informatiehouder te verstevigen. In 2023 zal de Gedragscode Informatiebeveiliging Notariaat over alle kantoren worden uitgerold. Dit is een belangrijk onderdeel van de dienstverlenende rol van de KNB naar haar leden.

Zorgeloos Vastgoed
Het digitaal passeren van leverings- en hypotheekakten past goed bij de samenwerking die de KNB zoekt met de NvM, het Kadaster en Hypotheken Data Netwerk (HDN) voor een zorgeloze totstandkoming van de koop, financiering, overdracht en registratie van (consumenten) onroerend goed. Deze samenwerking, die beter bekend staat als 'Zorgeloos Vastgoed', wordt de komende jaren verder geïntensiveerd en uitgebouwd. In 2022 lag de focus op verbreding en verdieping van het stelsel. De KNB heeft onder andere bijgedragen aan de expertsessies die daarvoor zijn georganiseerd. Concreet is de gegevensstandaard voor de digitale koopovereenkomst van de eengezinswoning uitgebreid met het appartementsrecht voor bestaande bouw. De intensivering van de contacten met het ministerie van BZK hebben ertoe geleid dat Zorgeloos Vastgoed is opgenomen in de werkagenda van de staatssecretaris van Digitalisering, ten behoeve van het BZK-programma Regie op gegevens. In 2022 is ook intensief gewerkt aan de voorbereiding van de oprichting van de Stichting Zorgeloos Vastgoed. De governance structuur bestaat uit een Raad van Toezicht en een bestuur waarin 4 ketengroepen, waaronder de KNB, zijn vertegenwoordigd. De feitelijke oprichting zal in 2023 plaatsvinden.

Andere samenwerkingsverbanden waar de KNB aan is verbonden betreffen Techruption en het Nationaal Innovatiecentrum Privacy Enhancing Technologies (NICPET). Binnen het samenwerkingsverband Techruption werden in 2022 diverse onderzoeksvoorstellen gelanceerd. Eén daarvan bleek interessant voor het notariaat. Omdat het werven van voldoende andere deelnemers traag verloopt is dit onderzoeksvoorstel (Verify-the-Verifier) verschoven naar 2023.

Verkenningen en beproevingen
De Radboud Universiteit is gevraagd een verkenning uit te voeren naar de mogelijkheden risico's en juridische voorwaarden van de ontwikkeling en het gebruik van kunstmatige intelligentie in het notariaat. Dit onderzoek is in 2021 gestart en werd eind 2022 opgeleverd. In 2023 zal een publicatie in het WPNR verschijnen en krijgt dit onderzoek een nog nader te specificeren vervolg. Met het Centre for Actionable Research of Open Universiteit (CAROU) is een project opgezet om AI-technologie voor emotieherkenning bij digitale Belehrung te beproeven, ten eerste om de emotie "verwarring" te herkennen. Dit traject loopt door in 2023. Gestart in 2021 en doorlopend in 2022 werd door Schluss, KNB, RvIG, de Volksbank, DELA en Davinci samengewerkt aan een proefopstelling voor het gebruik van een kluisconcept dat volledig onder regie van de burger staat. Voor een deel daarvan heeft project heeft het ministerie van BZK subsidie beschikbaar gemaakt. Onder de vlag "DIgitaal Afwikkelen NAlatenschap" (DIANA) is als casus de "Digitale verklaring van Executele" ingebracht. De gedachte is om het afhandelen van de formaliteiten na een overlijden te vereenvoudigen. Het project is met succes afgerond. Er is een werkende proefopstelling opgeleverd en gedemonstreerd. Het eindrapport is aan de betrokken organisaties en aan de subsidiegever ter beschikking gesteld en er zijn presentaties aan belangstellenden verzorgd. In 2023 krijgt DIANA een vervolg waarbij gekeken wordt welke elementen uit de eerdere proefopstelling direct toepasbaar zijn in de praktijk.

Ondernemingspaspoort
In 2021 werd vanuit de Dutch Blockchain Coalition het idee van een ondernemingspaspoort onderzocht. Het betreft een concept voor het oprichten van een onderneming middels een digitale wallet met relevante attributen. De resultaten waren dusdanig veelbelovend dat voor 2022 een programma is opgetuigd om dit concept verder uit te werken. Gedurende 2022 hebben de KNB en

de andere deelnemende partijen (KvK, Belastingdienst, PWC en ABN Amro) een gezamenlijke onderzoeksagenda opgesteld, waarin de huidige én toekomstige wet- en regelgeving als belangrijk onderwerp is opgenomen. Het programma loopt door in 2023. Dan worden alle benodigde afspraken, protocollen, technische standaarden en dergelijke uitgewerkt en indien mogelijk wordt ook een proof of concept (POC) gerealiseerd. Het papieren ondernemingspaspoort dat door het Nederlandse notariaat in CNUE verband is uitgewerkt wordt hierbij gebruikt als inhoudelijke basis.

Digitaal werken
In het programma 'Datagericht Werken' richt de KNB zich op het verzamelen, inzichtelijk maken en toepassen van data die binnen het notariaat beschikbaar zijn. Het verzamelen van en sturen op deze data is van groot belang, wil het notariaat haar aansluiting behouden op de verdere digitalisering van de maatschappij en daarmee haar huidige rol en positie binnen het maatschappelijke economisch verkeer bestendigen en verstevigen. Een bijkomend voordeel is dat het programma bijdraagt aan een verdere verbetering van de kwaliteit binnen het notariaat (procesverbeteringen) en het beperken van onnodige kosten (efficiency).

Kwaliteit en Toezicht Notariaat
Een van de projecten binnen het programma 'Datagericht werken' is Kwaliteit en Toezicht. In 2022 is binnen dit project verder gewerkt aan de realisatie van het geïntegreerd kwaliteits- en toezichtmodel. Uitgangspunt van dit model is dat de kwaliteits- en toezichtgegevens centraal worden opgeslagen in een database (een zogeheten 'lakehouse') en dat de betrokkenen (toezichthouder en auditor) op deze wijze snel en eenvoudig bij de opgeslagen gegevens kunnen. Deze gegevens worden in eerste instantie uit notariële bronsystemen zoals PEC of BRN gehaald. In de toekomst worden bijvoorbeeld ook CBS en/of CPB-gegevens uitgewisseld en opgeslagen. Het principe van dit model is dat de gegevens van de bron worden verkregen en dat iedere gebruiker (auditor en toezichthouder) met dezelfde (bron)gegevens werkt.
Afgelopen jaar is verder gewerkt aan de bouw van het informatieplatform. Dit platform heeft de naam "Informatie Platform Notariaat" (IPN) gekregen. Dit platform is nu gereed om de eerste brongegevens te ontvangen. Aansluitend wordt een eerste dashboard binnen IPN gebouwd met als doel de factsheets notariaat te ontsluiten.
Naast de hierboven beschreven activiteiten zijn ook diverse - voor het notariaat - nieuwe documenten ontwikkeld en in gebruik genomen zoals een assessmentdocument rondom de privacy (DPIA), een gegevensleveringsovereenkomst (GLO) en nog andere noodzakelijke documenten om de uitwisseling van de gegevens juridisch te borgen. Daarmee is de weg vrijgemaakt om het platform IPN in 2023 in gebruik te nemen en de eerste gegevens met bronsystemen uit te wisselen, te tonen via dashboards en/of rapportages en te bewerken voor diverse analyses.

Inzicht in tucht
In 2021 heeft de KNB een applicatie ontwikkeld dat inzicht geeft in tuchtuitspraken. Ook is het mogelijk hierin te zoeken en ontwikkelingen te zien. Dit kan (kandidaat-)notarissen helpen bij hun beroepsuitoefening en als zij worden geconfronteerd met een klacht. De KNB krijgt geregeld te horen van leden dat tuchtuitspraken niet altijd eenduidig zouden zijn. De beroepsgroep heeft daarom behoefte aan oriëntatiepunten voor het tuchtrecht. Wat kan een lid van de beroepsorganisatie verwachten als hij of zij wordt geconfronteerd met een tuchtklacht op basis van de jurisprudentie? De KNB heeft daarom – met inachtneming van de onafhankelijkheid van de tuchtrechter – alle beschikbare tuchtuitspraken geautomatiseerd geanalyseerd op taalkundige

patronen en woorden. Dit heet textmining. Deze analyse is afgelopen jaar toegankelijk gemaakt verschillende groepen leden binnen het notariaat en de leden van de kamers voor het notariaat.

Vernieuwing Wna
In het programma 'Vernieuwing Wna' spelen digitaal passeren, de poortwachtersrol van het notariaat, fraudepreventie en de toegankelijkheid van het notariaat een centrale rol. Het zijn speerpunten met een enorme maatschappelijke, technische en juridische impact. Dit programma heeft dan ook een nauwe relatie met de programma's 'Mens en Maatschappij' en 'Digitaal Notariaat'. De afgelopen jaren heeft het bestuur van de KNB tijdens regiobijeenkomsten en diverse vergaderingen van de ledenraad uitgebreid met leden gediscussieerd over hun wensen ten aanzien van veranderingen in de Wna, onder meer aan de hand van de discussienota 'Hoe versterkt het notariaat zijn maatschappelijke bijdrage?'. Daarmee heeft zij een belangrijke basis gelegd voor het ministerie van Justitie & Veiligheid dat de wetswijziging in gang moet zetten. Voordat het ministerie van Justitie & Veiligheid kan overgaan tot daadwerkelijke (ingrijpende) wetswijzigingen is het van belang dat ook onderzoek gedaan wordt onder externe partijen. Wat verwacht de maatschappij van het notariaat? De minister voor Rechtsbescherming heeft daarom besloten onderzoek te doen naar 'De Staat van het notariaat'. Dit onderzoek vindt naar verwachting in 2023 plaats.

Poortwachtersrol en fraudepreventie
In 2022 heeft de focus bij fraudepreventie gelegen op het versterken van de contacten tussen de Regionale Informatie en Expertice Centra (RIEC's) en de ringen van de KNB. Dit is nodig om kennis te delen en elkaar te informeren over (voorkoming van) fraude, witwassen en ondermijning. Met deze RIEC's, wat samenwerkingsverbanden zijn op arrondissementsniveau van onder meer de Belastingdienst, OM, FIOD en Politie zijn de afgelopen jaren in provinciaal georganiseerde bijeenkomsten reeds contacten gelegd. De KNB heeft daarbij een initiërende, verbindende en coördinerende rol. Ook zal de KNB samen met deze partijen, maar ook met het BFT, diverse (fysieke of digitale) bijeenkomsten organiseren voor het notariaat over weerbaarheid, ondermijning en fraudepreventie. Verder besteedt de KNB in het programma 'Digitaal Notariaat' aandacht aan technologieën die gericht zijn op het signaleren van mogelijke fraude.

Wetgeving
In het programma 'Digitaal Notariaat' staat beschreven wat de KNB op technisch vlak doet om het digitaal passeren van akten en alles wat daarmee samenhangt mogelijk te maken. In het programma 'Vernieuwing Wna' ligt het accent op de juridische aspecten van digitaal passeren. Zo is de KNB nauw betrokken bij de totstandkoming van de nationale wetgeving die nodig is om de Europese verordening die de DOBV voorschrijft te vertalen naar de Nederlandse praktijk. Ook volgt de KNB andere nationale en Europese wetgevingstrajecten die in dit verband relevant zijn, zoals de wijziging van de eIDAS-verordening. In deze verordening staan eisen voor elektronische handtekeningen en elektronische identificatie. Nederlandse notariskantoren en hun klanten krijgen onder andere met eIDAS te maken bij de DOBV.

Wettelijke taken en reguliere werkzaamheden
Behalve bovenstaande – meer strategische – thema's heeft de KNB een aantal wettelijke taken, die zich vertalen in min of meer reguliere werkzaamheden die belegd zijn bij het bureau van de KNB in Den Haag. Daaronder vallen onder andere de werkzaamheden voor het Centraal

Testamentenregister, klachtenbemiddeling, de NotarisTelefoon en de organisatie van de intercollegiale toetsing.

Internationaal
Internationaal timmert de KNB flink aan de weg. Op Europees niveau worden besluiten genomen die nationaal worden ingevoerd en gedetailleerd. De KNB vindt het belangrijk om mee te praten bij de besluitvorming om zo haar invloed te doen gelden. Zo nemen diverse leden deel aan werkgroepen van de Europese notariële koepelorganisatie CNUE. Bestuursleden van de KNB (waaronder de voorzitter) onderhouden op bestuurlijk niveau contacten in Europa, zowel in CNUE-verband als individueel met notariële beroepsorganisaties uit andere lidstaten, zoals België, Duitsland en Frankrijk. In 2023 heeft de KNB in de persoon van de voorzitter zitting in het dagelijks bestuur van de KNB. Mondiaal vindt uitwisseling van kennis en ervaring plaats via de Union Internationale du Notariat (UINL), waar de KNB ook lid van is.

Mediacontacten
De KNB wordt regelmatig benaderd door journalisten. Vragen van journalisten variëren van puur informatieve over de werking van bepaalde (notariële) wet- en regelgeving tot heel specifieke casusgeoriënteerde van incidenten die plaatsvinden bij individuele notarissen. Omdat de KNB een publiekrechtelijke organisatie is worden deze contacten zorgvuldig gereguleerd en geregisseerd.

Dienstverlening aan leden
De leden van de KNB kunnen elke werkdag telefonisch en digitaal terecht bij diverse medewerkers van de KNB met vragen over notariële wet- en regelgeving, ICT-gerelateerde thema's, de registers die de KNB houdt, media-issues en de talloze bijeenkomsten die de KNB organiseert.

Klachtenbemiddeling
Als (kandidaat-)notarissen te maken krijgen met een klacht van een cliënt die niet via een open gesprek opgelost kan worden, dan kan klachtenbemiddeling door de KNB uitkomst bieden. Deze bemiddeling verloopt via een schriftelijke uitwisseling van standpunten en wordt door de afdeling Praktijkzaken van de KNB begeleid. De klager kan zich zowel schriftelijk als per digitaal formulier tot de KNB wenden. Op de website notaris.nl kunnen cliënten meer informatie vinden over het indienen van klachten. In veel gevallen blijkt de klachtenbemiddeling door de KNB een succesvolle wijze om het conflict langs informele weg op te lossen. Lukt dat niet, dan kan de cliënt een (formele) klacht indienen bij de kamer voor het notariaat. De afgelopen jaren bemiddelde de KNB gemiddeld bij 250 klachten.

Belangrijkste inkomsten en uitgaven
De belangrijkste inkomsten voor de KNB komen voort uit de verplichte algemene bijdrage van de leden en het ICT-platform dat de kantoren ondersteunt. De KNB betaalt uit haar inkomsten de salarissen van de medewerkers, de ICT-applicaties en -netwerken, communicatie en huisvesting.

Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat – ICT
Dienstverlening speelt zich steeds vaker af in digitale portalen. Deze veranderingen dienen te worden vertaald naar de wijze waarop het notariaat haar diensten kan aanbieden en naar een flexibele, toekomstbestendige infrastructuur waarin portalen een belangrijke rol spelen. De KNB werkt aan een business architectuur waarin het centrale platform met haar registers en de toegang

daartoe het uitgangspunt is. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste ICT-investeringen ten behoeve van het notariaat.

Platform Elektronische Communicatie
Vanzelfsprekend is er continu aandacht voor het doorvoeren van de noodzakelijke aanpassingen in het Platform Elektronische Communicatie (PEC). De registers die de KNB daarop beheert zijn van belang voor zowel ketenpartners als burgers. De KNB zet in op uitbreiding daarvan en verdere flexibilisering van onze daaruit voortkomende diensten. Dat kan door overname van relevante registers die nu in beheer zijn bij derden en door ontwikkeling van nieuwe registers.
Middels de aanstaande Wet Digitale Overheid (tranche 1; voorziene ingangsdatum 1 juli 2023) moet het mogelijk zijn om met private middelen in te loggen op overheidsdiensten. In de volgende tranche wordt ook het zogenaamde 'regie op gegevens', waarmee overheidsgegevens toegankelijker worden gemaakt voor burgers, geregeld. In 2021 heeft de Europese Commissie ook een herziening van de eIDAS-verordening voorgesteld, waarin iedere burger een digitaal identificatiemiddel krijgt voorzien van een soort digitale portemonnee waarmee hij toegang krijgt tot gegevens, deze kan bewaren en verstrekken.

BRN
De modernisering van de ledenadministratie (BRN) is afgerond. Het nieuwe BRN is zoveel mogelijk teruggegaan naar de wettelijke basis van notariële ledenadministratie. De daaraan gerelateerde functionaliteit zoals facturatie, audit en cursussen & congressen zijn hiervan op een logische manier gescheiden. De vastlegging van niet-leden en overige relationele gegevens wordt ondergebracht in een CRM-voorziening waarvoor in 2023 een project zal starten. Dit maakt BRN gereed voor de toekomstige eisen die eraan worden gesteld door zowel de notariële softwareleveranciers als door de ketenpartners.

CDR
Deze modernisering van het CDR is in de loop van 2020 gestart en is in 2022 afgerond. Technisch was dit onderhoud noodzakelijk om ervoor te zorgen dat het CDR ook in de toekomst veilig en stabiel blijft functioneren. Daarnaast is het project uitgebreid met de gevolgen van het aannemen van de Wet Differentiatie overdrachtsbelasting. De overheid heeft de eisen aan de aangifte overdrachtsbelasting aangescherpt om de controle hierop (deels) geautomatiseerd te laten plaatsvinden. Hiervoor is het noodzakelijk de nodige aanpassingen aan de CDR-functionaliteit te doen. Het nieuwe CDR is succesvol in gebruik genomen.

PEC-platform
Eind 2022 is een programma gestart om de komende jaren het PEC-platform stapsgewijs te vernieuwen. KNB kiest hierin voor een modulaire aanpak. We implementeren nieuwe functionaliteiten en de hoogste veiligheidsstandaarden op een robuuste en toekomst vaste technische laag waarmee we het platform gereedmaken voor de toekomst. Technisch en functioneel onderhoud en het toevoegen van nieuwe functionaliteiten worden hiermee in de toekomst makkelijker.

BRP Modernisering
In 2022 is de technische vernieuwing van de BRP-applicatie opgeleverd. Naast het vernieuwen van de software zijn de BRP en de TMV (TerugMeldVoorziening) als twee afzonderlijke webapplicaties in

het notarisportaal ondergebracht. Het notarisportaal is de webapplicatie waar nu al de CTR en VIS webapplicaties te vinden zijn en waar de CDR-webapplicatie aan is toegevoegd.

Professionalisering rollen en werkwijzen
Ook in 2022 is het professionaliseringstraject verder doorgevoerd samen met de informatiseringspartners. Voor de KNB betekent dit steeds meer regie, overzicht en grip op processen, informatie en resultaten door een eerste onderzoek naar een Agile manier van werken op te starten.

Financieel beleid KNB

Het financiële beleid van de KNB is gebaseerd op een meerjarenbegroting. De financiële rapportages worden maandelijks opgesteld, zodat budgethouders (afdelingshoofden) structureel meer grip op hun begroting krijgen. Er is een jaarlijkse risicoanalyse uitgevoerd, waarvan de uitkomsten zijn gepresenteerd aan het bestuur.

Weerstandsvermogen
Het eigen vermogen (algemene reserves) van de KNB is van groot belang voor de continuïteit. Per kwartaal worden de risico's gevolgd (zie ook bijlage "weerstandsvermogen"). Het weerstandsvermogen (eigen vermogen minus vaste activa) neemt ten opzichte van vorig jaar toe. Dit komt met name door de nog niet uitgegeven kosten van het programma digitaal passeren, project IAM, notarieel portaal, CRM, informatiebeveiliging en future pro(o)f.

Beleggen
De effecten zijn in beheer bij de ABN-AMRO. Het beleid met betrekking tot het liquiditeitsbeheer en het beleggen van gelden is vastgelegd in een beleggingsstatuut. Een nieuw beleggingsstatuut is in januari 2017 opgesteld en tijdens de bestuursvergadering van 2 augustus 2017 vastgesteld. In de bijlage "beleggingsstatuut" zijn de cijfers en een nadere uitleg opgenomen.

Financieel beleid – begroting komend jaar
Door voortschrijdend inzicht is de begroting voor komend jaar (2023) bijgesteld. De meest opvallende bijgestelde posten zijn: het ontwikkelen van de digitale akte, activiteiten in het kader van futurepro(o)f en het beheer van PEC systemen. Daarnaast is rekening gehouden met het aantrekken van een hoofdredacteur, redacteur, ondersteuning bij de lobby en twee juristen, hogere afschrijvingskosten van het nieuwe BRN en hogere kosten voor IAM.

Wet Normering Topinkomens (WNT)
In de bijlage toelichting WNT is uitvoering gegeven aan de WNT. Alle bestuursleden, de directeur en de leden van de ledenraad worden vermeld voor de bezoldiging en onkostenvergoeding, omdat zij worden geclassificeerd als topfunctionaris.

Opbouw begroting algemeen

De begroting van de KNB heeft – technisch gesproken – elf segmenten: KNB Bureau, Onderwijs en Kandidatenzaken, Kwaliteitstoetsing, ICT & Procesoptimalisatie, Uitgeverij, Rechtsvragen, CTR, Public Relations, Centraal Levenstestamentregister, Onderzoek en Ontwikkelingsfonds en Ondersteuningsfonds – met verschillende deelbegrotingen. De begroting is om twee redenen op deze manier ingericht. Ten eerste om te laten zien dat middelen worden besteed waar ze voor

bedoeld zijn. Ten tweede vanwege de verschillende btw-tarieven. Met ingang van 1 oktober 2016 valt de KNB onder de vennootschapsbelasting. Met de belastingdienst zijn gesprekken geweest om vast te stellen welke segmenten en/of activiteiten van de KNB belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft een voorlopig standpunt ingenomen en de KNB heeft op grond hiervan de aangiften voor boekjaar 2016/2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 ingediend. De belastingdienst heeft de ingediende aangiften ongewijzigd overgenomen.

De KNB heft een algemene bijdrage (volgens artikel 87 van de Wna) om de kosten te dekken die samenhangen met de uitoefening van haar ordetaken ten behoeve van alle leden. Deze bijdrage wordt ingezet voor het KNB Bureau. De KNB levert ook diensten aan leden, kantoren of derden. Deze diensten en producten genereren hun eigen inkomsten door middel van abonnementen of een tarief per afgenomen product of dienst. Een overzicht van alle actuele prijzen en tarieven staat in de bijlage.

Overkoepelende diensten

In de begroting zijn de overkoepelende diensten terug te vinden onder 'overige bedrijfskosten'. Zij bestaan ter ondersteuning van alle activiteiten van de KNB. Hiertoe worden de afdelingen directie, financiën en administratie, personeel en organisatie en ICT gerekend. Deze afdelingen verrichten overkoepelende werkzaamheden ten behoeve van het hele notariaat en de hele KNB. De kosten worden op basis van het aantal medewerkers per afdeling of dienst toegerekend. De rente opbrengsten worden tot en met boekjaar 2020 – op basis van de hoogte van de reserves aan het begin van het boekjaar – toegerekend aan de segmenten. Vanaf het boekjaar 2021 wordt het financieringsresultaat niet meer toegerekend aan de segmenten, maar als aparte post onder de algemene reserve gepresenteerd. De resultaten van de segmenten worden hiermee niet meer sterk beïnvloed door de sterke fluctuaties in het financieringsresultaat en zijn beter vergelijkbaar in de tijd.

Directie
De directie van de KNB is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het beleid door het KNB bureau en geeft daar leiding aan. Zij onderhoudt daarbij externe relaties, geeft invulling aan belangenbehartiging en vertegenwoordigt de KNB en het notariaat bij externe stakeholders. De directie maakt afspraken inzake verzekeringen (waaronder beroepsaansprakelijkheid), de Stichting Voorzieningsfonds van de KNB, de Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat en onderhoudt relaties met banken ten behoeve van het hele notariaat. Onder de directie valt tevens de verenigingsmanager. De verenigingsmanager is aangesteld als linking pin tussen de besturen van de specialistenverenigingen en het bestuur en uitvoerende afdelingen van de KNB. Doel is gezamenlijk optrekken als notariaat en naar buiten toe waar mogelijk één stem laten horen. De specialistenverenigingen betalen een vergoeding voor de werkzaamheden die KNB-medewerkers voor de verenigingen verrichten.

Financiën en administratie
De afdeling financiën zet het financiële beleid behorend bij de gekozen koers uit en administreert alle financiële stromen van de KNB. Zij volgt rentetarieven op deposito's en andere renterekeningen en brengt maandelijkse financiële rapportages uit. De verkoopfacturen worden digitaal verstuurd, de administratie wordt in Exact Online bijgehouden en de inkoopfacturen

worden via Basecone goedgekeurd en digitaal aangeleverd. De afdeling verzorgt tevens de financiële administraties van de Stichting ECH, de Stichting Voorzieningsfonds van de KNB, De Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat, de commissie Toegang Notariaat, Stichting Digitale Rechtszekerheid, het Centraal Digitaal Repertorium en aanvullende projecten en verschillende specialistenverenigingen. Vanaf 2020 is hier de Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat en de Stichting Nobilex bij gekomen.

Personeel en organisatie
Onder deze afdeling vallen alle zaken aangaande personeel, huisvesting, facilitaire dienst en inventaris. Loket wordt gebruikt voor de personeels- en salarisadministratie en de salarisadministratie ondergebracht bij Grant Thornton. Het secretariaat heeft de kennismakingsbijeenkomsten voor nieuwe notariële leden georganiseerd.

Automatisering
Deze afdeling is verantwoordelijk voor de interne ict en de telefonie.

KNB Bureau

Op de begroting van het KNB Bureau vindt u posten, zoals het bestuur, de ledenraad, het ordesecretariaat, de algemene ledenvergadering (ALV) en het jaarcongres, vertegenwoordiging in het buitenland en alle commissies, kandidatenzaken, declaratiegeschillen, klachtenafhandeling en praktijkondersteuning, de Notaristelefoon en corporate communicatie.

Het resultaat van het KNB Bureau over boekjaar 2022 is positief € 164.617. De begroting ging uit van een negatief resultaat van € 306.502. Het resultaat is gunstig beïnvloed door de hogere inkomsten uit de algemene bijdrage en het congres, lagere niet verrekenbare btw, lagere kosten bestuursorganen, lagere kosten onderzoeken en lagere salariskosten. Daar tegenover staan de hogere kosten van buitenland en hogere overhead kosten. Onder de kosten van de afdeling communicatie vallen onder andere de kosten van de Notaristelefoon; deze bedragen voor 2022 € 65.284.

KNB Diensten

Onderwijs en opleiding *(O&K in de begroting)*
Cursussen en congressen
Alle leden van de KNB hebben een permanente educatieverplichting. In ieder tijdvak, dat bestaat uit twee kalenderjaren, moeten leden veertig opleidingspunten halen. Het team Cursussen & Congressen voert de PE-administratie voor de leden en ontwikkelt en organiseert cursussen, congressen en bijeenkomsten, gericht op notariële thema's.

Online
Vanwege corona organiseert de KNB sinds 2020 ook onlinebijeenkomsten; niet alleen voor cursussen, maar ook voor grotere bijeenkomsten zoals de ALV en het jaarcongres. Vooral voor bijeenkomsten waar kennisoverdracht centraal staat zijn onlinebijeenkomsten niet meer weg te denken uit het aanbod. Leden geven aan die bijeenkomsten steeds vaker de voorkeur.

Specialistenverenigingen
Het team Cursussen & Congressen organiseert daarnaast ook bijeenkomsten voor de Vereniging voor Notariële Registergoederen Specialisten (NRS), de Vereniging van Mediators in het Notariaat (VMN), de Vereniging Ondernemingsrechtspecialisten Notariaat (VON) en de Vereniging IT-Notaris. Ook het verenigingsmanagement van deze notariële specialistenverenigingen is in handen van het KNB-bureau.

Permanente educatie
Voor de vaardigheidscursussen is de KNB eind 2015 een samenwerking aangegaan met het opleidingsbureau Dialogue. Zij bieden sinds begin 2016 onder de noemer Notaris 2.0 Academy deze trainingen aan. Dit aanbod is in 2021 aangepast als gevolg van het futurepro(o)f-traject. Het jaarritme van het team cursussen en congressen hangt sterk samen met de tweejaarlijkse PE-verplichting. In het eerste jaar van de verplichting wordt minder gebruik gemaakt van de opleidingsmogelijkheden; in het tweede jaar wordt een inhaalslag gemaakt. Dit betekent dat het financiële resultaat het tweede jaar doorgaans beter is. Het jaar 2022 was het eerste jaar van de PE-verplichting. O&K sluit het boekjaar 2022 af met een negatief resultaat van € 87.506.

ICT & Procesoptimalisatie (I&P)
Onder de kop "Thema bescherming en rechtszekerheid" en de kop "Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat- ICT" zijn de activiteiten van deze afdeling beschreven. Het segment I&P heeft de grootste inkomsten en uitgaven binnen KNB. In het boekjaar 2022 heeft I&P meer inkomsten ontvangen uit de hogere aantallen VIS en BRP, de poortwachterstoeslag, latere invulling vacature manager I&P, lagere kosten BRP, lagere kosten informatiebeveiliging, nog niet uitgegeven kosten IAM, lagere projectkosten key cloak, lagere kosten datawarehouse, lagere kosten onderzoek I&P, lagere kosten applicatiebeheer, nog niet uitgegeven kosten notarieel portaal, nog niet uitgegeven kosten digitale akte en lagere kosten futurepro(o)f. Hiertegenover staan de meerkosten van VIS, niet begrote kosten PMO PEC en niet begrote kosten voor de digitale kluis.
Per saldo heeft I&P een positief resultaat van € 2.912.038 behaald. Begroot was een positief resultaat van € 1.056.133.
De poortwachterstoeslag wordt vanaf augustus 2019 in rekening gebracht bij elke inlichting VIS en BRP. Deze toeslag is bedoeld voor het vormgeven van de poortwachtersfunctie van het notariaat en het faciliteren van NotarisID. DOBV wordt gezien als de digitale poort naar Europa. De inkomsten uit deze toeslag zijn in 2022 aangewend om de nota's van Identiteitsvoorzieningen & Digitalisering Notariaat Holding B.V. (IDNH) te voldoen en de kosten voor de ontwikkeling van DOBV. IDNH zorgt vanaf oktober 2019 voor de uitvoering van het vormgeven van de poortwachtersfunctie en het faciliteren van NotarisID.

Uitgeverij
Onder het segment uitgeverij vallen publicaties zoals WPNR, aandeelhoudersregisters en de brochures. Door hogere ledenbijdrage is het segment uitgeverij positiever uitgekomen dan begroot.

Rechtsvragen
De afdeling rechtsvragen heeft als kerntaak het beantwoorden van algemene rechtsvragen die het notariaat aangaan. Door de hogere advieskosten met hiertegenover de hogere ledenbijdrage is het resultaat van de afdeling negatiever uitgekomen dan begroot.

Public Relations en lobby

Stakeholdermanagement

Een belangrijke, reguliere taak van de KNB is stakeholdermanagement (en lobby). Deze worden veelal gefinancierd uit het PR-budget, waar ook de algemene reclamecampagnes worden betaald. Met de belangrijkste ketenpartners zoals de ministeries van Justitie & Veiligheid, Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties, Financiën en uitvoeringsorganisaties zoals de Belastingdienst, KvK en het Kadaster vindt frequent overleg en afstemming plaats zowel op bestuurlijk niveau, als op tactisch en vakinhoudelijk niveau. Binnen de KNB zelf wordt deze afstemming op gestructureerde wijze voorbereid middels accountoverleggen, zodat alle relevante onderwerpen op de juiste plek worden besproken. Duidelijk is dat een aantal onderwerpen bij alle ketenpartners op tafel ligt. In 2023 zullen stappen worden gezet om meer zicht te krijgen op de toekomstvisie van ketenpartners.

Met de notariële softwareleveranciers (NSL's) is ook in 2022 op regelmatige basis overleg geweest. Daarin kwamen onderwerpen aan de orde die als gevolg van wijzigende wet- en regelgeving van belang zijn voor de NSL's alsmede de projecten van zowel de ketenpartners als de KNB. Specifiek is veel aandacht gegaan naar problemen rond de implementatie van Syvas, een project van het Kadaster dat de digitale aanlevering van stukken vanuit het notariaat behelst.

Politiek

Behalve met deze stakeholders vindt ook op politiek-bestuurlijk niveau veelvuldig overleg plaats. Zo sprak de KNB-voorzitter afgelopen jaar een aantal keer met minister Weerwind voor Rechtszekerheid (over onder meer de door het notariaat gewenste 'grijze lijst' en andere instrumenten voor de notariële poortwachtersrol), met minister De Jonge voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (over de Omgevingswet en het digitale biedboek), staatssecretaris Van Huffelen van Koninkrijksrelaties en Digitalisering (over eID-middelen en de bezetting van het notariaat op Bonaire, Saba en Sint Eustatius) en met staatssecretaris Van Rij van Fiscaliteit en Belastingdienst (over fiscaal verschoningsrecht). Daarnaast had zij ook diverse gesprekken met de woordvoerders notariaat van de verschillende Tweede Kamerfracties.

Juridische Poort

Speciaal voor contacten met de Haagse politiek organiseert de KNB een à twee keer per jaar een zogeheten Juridische Poort in Perscentrum Nieuwspoort, dat gevestigd is in de Tweede Kamer. In november was het onderwerp van deze politieke bijeenkomst 'Toegang tot het recht', waarover beleidsmakers, politici en mensen uit de praktijk met elkaar in discussie gingen.

Dit thema kwam een maand later nogmaals aan de orde in Nieuwspoort tijdens een gezamenlijk symposium van de KNB, de Orde van advocaten en de beroepsorganisaties van accountants, belastingadviseurs en gerechtsdeurwaarders, waarmee dit thema nog hoger op de Haagse agenda is geplaatst.

SP-Kamerlid Van Nispen diende eind november een initiatiefnota in bij de Tweede Kamer over een sociaal notariaat. Volgens Van Nispen is de notaris om verschillende redenen niet toegankelijk voor een groot deel van de Nederlandse bevolking. Zo weten sommige mensen niet wat de notaris voor hen kan betekenen. Of ze hebben een taalachterstand, een verstandelijke beperking of een gebrek aan financiële middelen. Terwijl het voor deze mensen, net als voor iedereen, wel belangrijk is om zaken goed vast te leggen of juridisch advies te krijgen.

Centraal Levenstestamentregister (CLTR)
Het CLTR is met ingang van 1 mei 2011 van start gegaan. Het register is opgezet door de KNB en valt daarmee onder de algemene reserve. In mei 2013 is het register gedigitaliseerd. Het aantal inschrijvingen ten opzichte van vorig jaar is met bijna 12% gestegen. Er zijn in dit boekjaar 220.583 inschrijvingen geweest. Het tarief van een inschrijving is per 1 januari 2016 verlaagd naar € 6,50 per inschrijving. Ten opzichte van de begroting heeft het CLTR meer inkomsten vanwege het aantal inschrijvingen. Per saldo heeft het CLTR een positief resultaat van € 401.515 behaald.

Overige ondersteunende diensten

Centraal Testamentenregister (CTR)
Sinds 1 januari 2007 wordt het beheer en de exploitatie van het CTR uitgevoerd door de KNB. Hiervoor is een convenant gesloten tussen het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de KNB. Eerder lag de uitvoering van het CTR bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Doel van deze overgang is om te komen tot een substantiële kostenbesparing en een kwaliteitsverbetering. Een deel van de bestemmingsreserve van het CTR (€ 500.000) is bestemd voor het bouwen van het portaal voor Hammerstein. Hiervoor is een aparte bestemmingsreserve "Hammerstein portaal" aangemaakt. Deze reserve zal, gelijk met de afschrijvingstermijn van 8,5 jaar voor het Hammerstein portaal, worden afgebouwd naar nul. Het CTR is sinds mei 2012 aangesloten op het Europese netwerk van testamentenregisters. Door deze aansluiting kunnen notarissen in andere Europese landen digitaal inlichtingenverzoeken doen bij het CTR en vice versa. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft besloten per 1 januari 2017 het tarief van het CTR te verlagen naar € 5,50. Het CTR teert hiermee geleidelijk in op haar reserve. Door hogere inschrijvingen, minder inhuur en het nog niet hangen in het Centraal Verwijs Register is het negatief resultaat lager dan begroot.

Onderzoek- en ontwikkelingsfonds
De bestemmingsreserve is bedoeld om kosten die samenhangen met de ontwikkeling van (nieuwe) notariële diensten te financieren. Dit jaar zijn er geen onderzoeken geweest.

Ondersteuningsfonds
In 2022 is er geen beroep gedaan op het ondersteuningsfonds.

Hammerstein portaal
De bestemmingsreserve Hammerstein portaal bestaat uit de bijdrage van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor toekomstige afschrijvingslasten voor het Hammerstein portaal. De reserve wordt gelijktijdig met de afschrijvingen van het portaal uitgeput en loopt tot en met 2021.

Verzekeringen – beroepsaansprakelijkheid – nut en noodzaak
Vanaf oktober 2016 is elke notaris weer verplicht verzekerd, omdat niet iedere notaris verzekerbaar bleek te zijn. Een specificatie van de verzekeringsbijdragen voor het boekjaar 2022 is opgenomen in de bijlage "collectieve verzekeringen". Door het hogere aantal notarissen is het resultaat € 80.429 positief. De bestemmingsreserve verzekeringen komt uit op € 1.138.404.

Verzekeringen – arbeidsongeschiktheid en zorg – en schadeverzekeringen
Om inkoopkortingen voor de arbeidsongeschiktheidsverzekering en de zorg- en schadeverzekeringen te bedingen, heeft de KNB mantelovereenkomsten afgesloten met Movir,

OHRA en De Goudse. De leden en de kantoormedewerkers kunnen hierdoor korting krijgen op deze verzekeringen.

Verbonden partijen

Stichting ECH (zeggenschap 50% KNB, 25% Rabobank en 25% Raad van Advies)
Het bestuur van Stichting ECH wordt in 2022 gevormd door 4 bestuurders, waarvan 2 door KNB benoemd, één door Rabobank Nederland en één door Nationale Nederlanden.

Stichting ECH maakt gebruik van PEC en inzet van medewerkers van de KNB. Hiervoor zijn zakelijke prijsafspraken gemaakt.

Stichting Voorzieningsfonds van de KNB
Het bestuur van Stichting Voorzieningsfonds van de KNB bestaat uit de 3 bestuursleden die geleverd worden door de KNB; de voorzitter, de penningmeester en een lid.

Stichting Pensioenfonds Notariaat
Op grond van de statuten van Stichting Pensioenfonds Notariaat (SPN) worden de bestuursleden als volgt benoemd: 3 leden op basis van voordracht door de KNB, 2 leden op basis van voordracht door de Bond van Medewerkers in het Notariaat, 1 lid vanuit de gepensioneerden en 2 leden op voordracht door het bestuur van het SPN. Per 1 juli 2014 is de pensioenraad omgevormd naar de PensioenKamer. Over en weer is er geen sprake van aansprakelijkheden en/of afgegeven garanties.

Stichting Rechtszekerheid Digitaal
Het bestuur van de Stichting Rechtszekerheid Digitaal (SRD) wordt gevormd door een aantal leden van de KNB en een extern lid. De stichting opereert onafhankelijk van de KNB en schept de randvoorwaarden waaraan digitale initiatieven zouden moeten voldoen.

Stichting Nobilex
Het bestuur van Stichting Nobilex wordt benoemd door de KNB en bestaat uit drie of vijf natuurlijke personen. Stichting Nobilex houdt zich bezig met een doelmatige en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening door juridische dienstverleners. Nobilex Automatisering B.V. ontwikkelt kantoorautomatisering voor en door notariskantoren. Om de financiering rond te krijgen heeft de KNB zich voor Nobilex Automatisering B.V. op 11 april 2018 borg gesteld tot een maximum van € 4,7 miljoen aan hoofdsommen. De KNB ontvangt over dit bedrag een borgstellingsprovisie van 3,8%. In 2020 is de borgstelling verhoogd naar € 6.130.000.

De KNB staat mede borg voor een ABN AMRO lening aan Nobilex ter grootte van € 8.600.000. Deze borgstelling is hoofdelijk en indien – in theorie – de mede borg van de KNB niet haar verplichtingen zou nakomen als Nobilex niet langer aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen, is de kans aanwezig dat de KNB voor het gehele bedrag door de ABN AMRO kan worden aangesproken.

In de afgelopen maanden hebben stakeholders van Nobilex, waaronder de KNB, onderzocht of en op welke wijze Nobilex onder voorwaarden kon worden blijven gesteund teneinde met Nobilex voor het notariaat een strategische innovatieve notariële softwareleverancier in de markt te houden. Op verzoek van de stakeholders heeft Nobilex haar businessplan herijkt met als doel om voor de komende drie tot vijf jaar stabiliteit voor Nobilex te creëren zodat Nobilex zich kan blijven ontwikkelen en innoveren in het belang van het notariaat. Om die doelstellingen te kunnen bereiken moet Nobilex (financieel) worden geherstructureerd.

Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek en de herijking van het business plan van Nobilex, hebben het bestuur van de KNB en het bestuur van Stichting Voorzieningsfonds van de KNB beslist om Nobilex onder voorwaarden te blijven steunen.
Om Nobilex tot een succes te maken is het noodzakelijk dat het vertrouwen in Nobilex binnen het notariaat blijft groeien en het aantal gebruikers de komende drie tot vijf jaar substantieel toeneemt. Ieder jaar zal worden bekeken of aan de doelstellingen als genoemd in de vorige zin, en met name de noodzakelijke toename van gebruikers, wordt voldaan.

Als onderdeel van de implementatie van de (financiële) herstructurering van Nobilex die in 2023 zal plaatsvinden, is de KNB voornemens de ABN AMRO lening (met de daarbij behorende gevestigde zekerheden en borgstelling door derden) ter grootte van € 8.600.000 over te nemen. De overname van de ABN AMRO lening door de KNB vindt plaats in het kader van de genoemde (financiële) herstructurering omdat (i) Nobilex vanaf juli 2023 de ABN AMRO lening in delen moet gaan terugbetalen en daartoe zelfstandig niet in staat is, (ii) de oplopende rente tot onnodige hoge (rente) lasten leidt bij Nobilex, (iii) de hoofdelijkheid van een borgstelling door de KNB ertoe leidt dat *de facto* het uiteindelijke financiële risico van de KNB de volledige € 8.600.000 kan bedragen en (iv) de huidige voorwaarden van de ABN AMRO lening een implementatie van een (financiële) herstructurering van Nobilex bemoeilijken. Voor de overname van de ABN AMRO lening zal de KNB het bedrag van de door de KNB gestelde borg, zijnde € 6.130.000, gebruiken aangevuld met een extra bedrag ter grootte van € 2.470.000 (het resterende bedrag van het krediet). De ABN AMRO lening wordt overgenomen met de bestaande zekerheden en een borgstelling ter grootte van € 2.470.000 van de huidige mede borg van de KNB.
Dit betekent dat het werkkapitaal in 2023 met € 8.600.000 zal dalen.

De commissie van advies van de ledenraad en de ledenraad in brede zin zijn op de hoogte gehouden en geïnformeerd rondom de herijking van het business-plan van Nobilex, de geplande verdere ondersteuning en het voornemen om Nobilex (financieel) te herstructureren.

Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat
Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat is op 11 oktober 2019 opgericht. Het bestuur wordt benoemd door de KNB en bestaat uit drie of meer bestuursleden. De Stichting heeft ten doel het direct of indirect houden van aandelen in vennootschappen die zich bezighouden met het beheer en onderhoud van een centrale infrastructuur waarbinnen WID-scanners functioneren en het ter beschikking stellen van WID-scanners aan notariskantoren. Daarnaast de verdere ontwikkeling van identificatiemiddelen en het verkrijgen en behouden van relevante certificering en andere activiteiten met het oog op de rol van de notaris met betrekking tot identificatie, ondertekening en de wettelijke poortwachtersfunctie van de notaris.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
Het bestuur van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaat uit vijf tot zeven leden en is nu een personele unie met KNB bestuurders. Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is op 13 juni 2018 opgericht. De activiteiten van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaan voornamelijk uit de instandhouding van een fonds als bedoeld in artikel 88a Wet op de notarisambt teneinde de continuïteit van de goede notariële dienstverlening te garanderen en te bevorderen, en voorts het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.

De inkomsten in 2022 zijn hoger dan begroot vanwege het grote aantal gepasseerde akten in het notariaat.
Het onderzoek naar de verdeelsleutel van de kosten van toezicht heeft in 2021 plaats gevonden. Het ministerie van J&V heeft een keuze gemaakt voor de nieuwe verdeelsleutel en deze gehanteerd bij de doorbelasting van de kosten van toezicht voor 2021. De KNB kan zich vinden in de nieuwe verdeelsleutel en de toepassing ervan. De heffing van de akte in 2023 blijft gelijk aan de heffing in 2018.

Algemene reserves

De reserve ICT & Procesoptimalisatie wordt gebruikt voor het financieren van projecten inzake het opzetten of overnemen van registers en/of het uitvoeren in het kader van nieuwe wetgeving. Daarnaast is de reserve bedoeld om toekomstige investeringen in de PEC-diensten te financieren en om verkennend onderzoek naar relevante innovaties te faciliteren. In het boekjaar 2022 is deze reserve toegenomen met name vanwege het niet kunnen uitvoeren van enkele projecten door laat ingevulde vacatures en het uitlopen van een ander project. De kosten voor deze projecten verschuiven naar volgende jaren. Zoals uit de gesegmenteerde begroting op pagina 23 blijkt, wordt er komende jaren fors geïnvesteerd in ICT & Procesoptimalisatie. De reserve Public Relations zal worden gebruikt om campagnes te voeren. De reserve kwaliteitstoetsing valt vrij, daar de kosten van de peer reviews vanaf 2020 door Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat worden gedragen. Vanaf 2022 zal deze reserve worden gebruikt voor de kwaliteitsverbetering van het notariaat. De reserve CLTR wordt gebruikt om eventuele calamiteiten in het digitaal register op te vangen en aansluitingen te bouwen voor externe partijen. De uitgeverij zal de reserve nodig hebben wanneer in de toekomst de brochures digitaal beschikbaar worden gesteld.
Vanwege de omvangrijke ICT-systemen is een groot weerstandsvermogen noodzakelijk, zodat eventuele problemen met de systemen, waar de KNB en haar leden dagelijks afhankelijk van zijn, kunnen worden verholpen.

Den Haag, 16 mei 2023

Het bestuur bestaande uit:
mr. I.C.A. Braun
mr. I.M. Cox
mr. E.M.J.J. Engelen (penningmeester)
mr. T.P. Flokstra
mr. A.H.I. Hoogendam
mr. A.C. van der Klooster
mr. A.M.J.M. Ploumen (voorzitter)

Begroting 2024 en voorstel bijdrage

	werkelijk 2022	werkelijk 2021	begroting 2022	aangepaste begroting 2023	begroting 2024
Baten	23.392.633	18.489.791	20.958.071	21.095.363	26.627.603
Directe kosten	11.736.133	12.803.712	14.078.042	13.669.826	14.641.172
Bruto marge	11.656.500	5.686.079	6.880.029	7.425.537	11.986.431
Personeelskosten	4.784.769	4.389.819	4.961.429	6.548.017	5.958.745
Afschrijvingskosten	713.494	448.890	735.667	911.975	879.663
Overige bedrijfskosten	2.726.340	2.259.359	3.012.518	3.686.477	3.693.194
Totaal overige kosten	8.224.603	7.098.069	8.709.614	11.146.469	10.531.602
Financiële baten en lasten	-1.204.193	860.586	48.550	0	0
Bijzondere bate	0	0			
Exploitatiesaldo voor belasting	2.227.704	-551.404	-1.781.035	-3.720.932	1.454.829
Vennootschapsbelasting	(113.448)	0	0	0	0
Exploitatiesaldo na belasting	2.114.256	(551.404)	(1.781.035)	(3.720.932)	1.454.829

In verband met de economische omstandigheden en voortschrijdend inzicht is de begroting 2023 in december 2022 aangepast. Dit betreft met name de kosten van personeel en ict projecten.

Op de volgende bladzijde treft u de gesegmenteerde begrotingen aan en daarna een overzicht voorstel bijdragen januari tot en met december 2023.

Een begroting is een zo goed mogelijke meetlat voor de toekomst, maar hoe verder de toekomst hoe onzuiverder de cijfers. De begroting geeft een beeld waar de KNB naar toe gaat.

Begroting 2023 en begroting 2024

aangepaste begroting 2023	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Totaal
Baten	4.362.662	338.141	11.729.107	569.328	538.521	2.007.500		532.604	1.017.500			21.095.363
Directe kosten		90.981	10.158.629	174.464	151.000	1.987.879		138.909	967.964	0	0	13.669.826
Bruto marge	4.362.662	247.160	1.570.478	394.864	387.521	19.621	0	393.695	49.536	0	0	7.425.537
Personeelskosten	2.129.248	289.047	1.991.470	278.633	443.372	345.167		243.422	73.198			5.793.557
Toegerekende perskst	208.790	44.156	308.712	42.252	42.633	67.567		30.833	9.517			754.460
Afschrijvingskosten		14.193	95.994			170.268			83.935			364.390
Toegerekende afschrkst	151.545	32.040	224.081	30.653	30.917	49.018		22.395	6.936			547.585
Overige bedrijfskosten	2.955.748	72.751	274.857	68.979	103.645	124.169		70.680	15.648			3.686.477
Totaal overige kosten	5.445.331	452.187	2.895.114	420.517	620.567	756.189	0	367.330	189.234	0	0	11.146.469
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0
Exploitatiesaldo voor vpb	-1.082.669	-205.027	-1.324.636	-25.653	-233.046	-736.568	0	26.365	-139.698	0	0	-3.720.932
vpb												PM

begroting 2024	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Totaal
Baten	4.443.288	332.906	17.162.901	574.316	549.292	2.007.500		539.900	1.017.500			26.627.603
Directe kosten		92.790	10.768.707	174.292	151.000	2.348.037		143.987	962.359	0	0	14.641.172
Bruto marge	4.443.288	240.116	6.394.194	400.024	398.292	-340.537	0	395.913	55.141	0	0	11.986.431
Personeelskosten	1.900.985	294.709	1.743.191	284.112	378.872	351.919		248.198	52.234			5.254.220
Toegerekende perskst	194.971	41.233	288.280	39.455	39.811	63.095		28.793	8.887			704.525
Afschrijvingskosten		14.193	108.494			126.285			83.935			332.907
Toegerekende afschrkst	151.316	31.991	223.742	30.606	30.870	48.944		22.361	6.926			546.756
Overige bedrijfskosten	2.891.912	78.736	311.969	74.694	110.099	133.586		75.261	16.937			3.693.194
Totaal overige kosten	5.139.184	460.862	2.675.676	428.867	559.652	723.829	0	374.613	168.919	0	0	10.531.602
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0
Exploitatiesaldo voor vpb	-695.896	-220.746	3.718.518	-28.843	-161.360	-1.064.366	0	21.300	-113.778	0	0	1.454.829
vpb												PM

Overzicht voorstel bijdragen 2024

In de ALV van 2023 is het voorstel van de ledenraad overgenomen om de bijdragen vanaf 2023 jaarlijks te indexeren met CPI van oktober 2022. De hoogte van de bijdragen van 2024 volgen eind november 2023. De bijdrage bestuursorganen is bedoeld voor de forfaitaire vergoeding voor ringbestuurders.

Onderstaand volgt een specificatie van de bijdragen per bijdragecategorie.

	2024 CPI indexatie voorstel	2023 vastgesteld
A. Notarissen		
Algemene bijdrage (excl. BTW)	PM	2.543,23
Bijdrage public relations (excl. BTW)	PM	292,33
Bijdrage bestuursorganen	PM	122,78
Bijdrage I&P	PM	841,90
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	PM	75
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	3.875,23
AA. Toegevoegd notarissen		
Algemene bijdrage (excl. BTW)	PM	2.543,23
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	PM	75
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	2.618,23
B. Kandidaat-notarissen in de maatschap*		
Algemene bijdrage (excl. BTW)	PM	2.543,23
Bijdrage public relations (excl. BTW)	PM	292,33
Bijdrage bestuursorganen	PM	122,78
Bijdrage I&P	PM	841,90
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	PM	75
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	3.875,23
C. Kandidaat-notarissen (> 6 jr.)	PM	905,04
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	PM	75
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	980,04
D. Kandidaat-notarissen (> 3 jr.)	PM	351,96
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	PM	75
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	426,96
E. Kandidaat-notarissen (< 3 jr.)	PM	215,15
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	PM	75
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	290,15

*c.q. kandidaat-notarissen die ondernemingsrisico lopen

Verslag van de financiële commissie van de Commissie van Advies (onderdeel van de ledenraad KNB)

Aanwezigen:	mevrouw M.A. van Wensveen, hoofd financiën en administratie KNB
	de heer mr. E.M.J.J. Engelen, bestuurslid KNB (penningmeester)
	de heer J. Nobel, lid ledenraad en Commissie van Advies
	de heer R. Voncken, lid ledenraad en Commissie van Advies
Overige:	mevrouw J. K. Roos, secretaris ledenraad & Commissie van Advies
Datum:	Dinsdag 24 april 2023
Locatie:	digitale vergadering via Teams

Op uitnodiging van het bestuur van de KNB is de financiële commissie van de Commissie van Advies bijeengekomen om toelichting te krijgen op de volgende conceptstukken. Ten behoeve de Ledenraad rapporteert de Commissie van Advies als volgt:

1. Financieel jaarverslag en jaarrekening KNB ordejaar 2022 en toelichting

Tijdens de vergadering is door mevrouw Van Wensveen het financieel verslag en de jaarrekening van de KNB uitgebreid toegelicht. De leden van de Commissie van Advies werden uitgenodigd hun vragen te stellen.

Er kan worden geconcludeerd dat de stukken een goed inzicht geven in de baten en lasten van de KNB over het boekjaar 2022 en het vermogen van de KNB. Ook werden de toekomstige ontwikkeling van het vermogen en de te verwachten baten en lasten voor boekjaar 2023 toegelicht.

Gedurende de bespreking zijn veel onderwerpen aan de orde geweest die de commissie graag wil delen met de ledenraad, zoals onder andere:

a. Het boekjaar 2022 laat inclusief onttrekking aan bestemmingsreserves een positief resultaat zien van € 2.114.256 (na het saldo van onttrekking aan de bestemmingsreserves een positief resultaat van € 2.194.685). Begroot was een negatief resultaat van € 1.781.035.
b. De algemene reserve is gegroeid naar € 15 miljoen, maar vanwege het doorschuiven van enkele grote kostenposten, zal deze in 2023 vermoedelijk dalen.
c. Het financieringsresultaat is net zoals in 2021 niet meer toegekend aan de onderliggende segmenten, maar heeft een eigen balanspost als onderdeel van de algemene reserve. In 2022 bedroeg het beleggingsresultaat een verlies van € 1,2 miljoen. De winst die in 2021 op het financieringsresultaat is behaald is daarmee verdampt. Voor het grootste deel betreft dit ongerealiseerde verliezen, omdat de beleggingen nog in bezit zijn en niet zijn verkocht.
d. ICT & Procesoptimalisatie (I&P) heeft een positief resultaat van € 2.912.038 behaald. Dit is fors meer dan het begrote resultaat. Er zijn meer inkomsten gegenereerd door onder andere hogere aantallen verkopen VIS en BRP en daarmee ook een groei van de poortwachterstoeslag. Daar tegenover staan minder uitgaven door onder andere lagere kosten van de BRP omdat de aankoopstaffel naar beneden is bijgesteld. Tevens is een aantal uitgaven uitgesteld naar 2023. Dit betreft onder andere de digitale akte en de afschrijvingskosten voor BRN, die vanwege latere oplevering doorschuiven. Deze kosten zullen dus in 2023 alsnog moeten worden voldaan. De opbrengsten zijn voor 2023 defensief begroot, maar de gerealiseerde opbrengsten zijn tot en met maart 2023 lager dan begroot. Een bijstelling van de begroting is nog niet nodig.

e. Het verhogen van de poortwachterstoeslag was in 2022 noodzakelijk, omdat voor een aantal projecten grote uitgaven was te verwachten. Echter door het uitstellen van deze uitgaven van I&P, is het saldo van de poortwachterstoeslag meer gestegen dan voorzien. In 2023 wordt hierop naar verwachting weer ingeteerd, door de uitvoering van de uitgestelde projecten.
f. Het CLTR is opgenomen in het Centraal Verwijs Register. Uiteindelijk wordt het CTR hier ook in opgenomen, maar vanwege een grotere prioriteit voor onder meer digitaal passeren is dit uitgesteld.
g. Met betrekking tot het CTR is met het Ministerie van Justitie en Veiligheid afgesproken dat wordt teruggelopen in de reserve. De reserve wordt onder meer aangewend voor het ontwikkelen van de digitale akte.
h. Met betrekking tot de reserves van de CTR en de CLTR merkt de financiële commissie op dat een onderbouwing van de hoogte van de buffers is gewenst. Een toelichting op de verwachte incidentele kosten en het beleid om de reserves te laten slinken kunnen dit verduidelijken. Tevens kan worden aangegeven dat het tarief van het CLTR is verlaagd per 1 januari 2023, hetgeen leidt tot afname van de reserve. In de komende jaren worden mogelijk externe partijen aangesloten op de CLTR. Dit wordt bekostigd vanuit de reserves. Het eventueel resterende overschot kan terugvallen in de algemene reserves.
i. Er is opgemerkt dat het verslag van het bestuur iets meer kan worden geactualiseerd. Er wordt regelmatig geschreven op een wijze dat het lijkt alsof 2022 nog niet is afgerond. De paragraaf over de bestemmingreserve Hammersteinportaal zou bijvoorbeeld kunnen worden verwijderd uit de lopende tekst en worden toegevoegd als toelichting, omdat dit in 2021 is uitgeput.
j. In het jaarverslag lijkt het alsof de debiteurenstand flink is gestegen ten opzichte van eerdere jaren. Dit heeft echter te maken met de datum van factureren van de tikken van de maand december, deze lag dit jaar voor het afronden van het boekjaar.
k. Met betrekking tot de CDR-kosten van de belastingdienst, wordt nagevraagd tot welk bedrag de reserve voor automatiseringsontwikkelingen dient te groeien en of de 10% calamiteitenopslag nog in rekening gebracht dient te worden. De reserve is in de afgelopen twee jaar niet aangesproken voor het financieren van projecten. Tevens wordt gekeken of voor het onderhoud van het PEC-platform een abonnement kan worden afgesloten waardoor de projectkosten minder fluctueren. Hierdoor stijgt het jaarbedrag vermoedelijk wel.
l. Er wordt aangegeven dat ECH voor 2023 defensief was begroot, maar dat de stand van zaken op 1 april 2023 zorgwekkend zijn. Er zijn diverse maatregelen getroffen en aanvullende maatregelen zijn te verwachten.

Het voorstel is om het resultaat van 2022 als volgt te verdelen:

a. € 2.291.751 toevoegen aan de algemene reserves
b. € 177.497 onttrekken aan de bestemmingsreserve CTR.

Begin mei 2023 vindt een gesprek met de accountant plaats. Naar verwachting geeft deze een goedkeurende verklaring af. Er wordt nog nagevraagd of de ontwikkelingen inzake Nobilex Automatisering B.V. opgenomen dient te worden onder de paragraaf 'belangrijke ontwikkelingen na balansdatum'. De vennootschapsbelasting is tot en met 2021 vastgesteld.

De Commissie van Advies van de ledenraad is tevreden met de duidelijke toelichtingen. De commissie kan zich vinden in het verslag en de jaarrekening over het boekjaar 2022 inclusief de begroting en adviseert de ledenraad deze met een positief advies aan de algemene vergadering voor te leggen en de ALV te adviseren in te stemmen met het voorstel omtrent de reserves.

De commissie dankt mevrouw Van Wensveen alsmede de penningmeester voor hun inzet en inspanningen.

J A A R R E K E N I N G

2022

Balans per 31 december 2022
(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

	2022		2021	
I Vaste activa				
Immateriële vaste activa	7.280.696		6.140.772	
Materiële vaste activa	101.821		161.096	
		7.382.517		**6.301.868**
II Vlottende activa				
Voorraden	86.023		69.611	
Vorderingen en overlopende activa	7.876.591		6.154.221	
Effecten	7.431.741		7.712.831	
Liquide middelen	6.106.872		6.140.883	
	21.501.227		**20.077.547**	
III Kortlopende schulden en overlopende passiva	**7.084.879**		**6.775.235**	
Werkkapitaal		**14.416.348**		**13.302.312**
		21.798.865		**19.604.180**
IV Eigen Vermogen				
Algemene reserves	**15.057.677**		**12.765.926**	
Bestemmingsreserves	**6.741.188**		**6.838.254**	
Eigen vermogen		**21.798.865**		**19.604.180**
Eigen vermogen		**21.798.865**		**19.604.180**
		0		

Rekening van baten en lasten

		werkelijk 2022	werkelijk 2021	begroting 2022
2	**Baten**	23.392.633	18.489.791	20.958.071
3	**Directe kosten**	11.736.133	12.803.712	14.078.042
	Bruto marge	11.656.500	5.686.079	6.880.029
4	**Personeelskosten**	4.784.769	4.389.819	4.961.429
5	**Afschrijvingskosten**	713.494	448.890	735.667
6	**Overige bedrijfskosten**	2.726.340	2.259.359	3.012.518
	Totaal overige kosten	8.224.603	7.098.069	8.709.614
7	**Financiële baten en lasten**	-1.204.193	860.586	48.550
	Bijzondere bate	0	0	
	Exploitatiesaldo voor belasting	2.227.704	(551.404)	(1.781.035)
8	**Vennootschapsbelasting**	(113.448)	0	0
	Exploitatiesaldo na belasting	2.114.256	(551.404)	(1.781.035)

Kasstroomoverzicht

Kasstroom uit operationele activiteiten			2022			2021
Bedrijfsresultaat		3.431.897			-1.411.990	
Resultaat bestemmingsreserve verzekeringen		80.429			131.003	
Aanpassingen voor:						
- afschrijvingen exclusief verzekeringen en svf		787.076			493.514	
- veranderingen in werkkapitaal						
. Mutatie debiteuren	-1.955.772			133.975		
. Mutatie te ontvangen rente	-7.912			-3.345		
. Mutatie overlopende passiva	-405.313			394.687		
. Mutatie voorzieningen	0			0		
. Mutatie aan- en verkopen effecten	-949.162			390.855		
. Mutatie voorraden	-16.412			-6.089		
. Mutatie crediteuren	-236.866			1.102.676		
. Mutatie overige vorderingen	-655.407			-110.619		
. Mutatie overlopende activa	104.763			-385.801		
. Mutatie overige schulden	730.235			-337.532		
. Mutatie belastingen en sociale premies	1.013.547			-509.084		
		-2.378.300			669.722	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.921.102			-117.751	
Betaalde respectievelijk ontvangen interest	26.059			23.976		
Vennootschapsbelasting	-113.448			0		
		-87.389			23.976	
Kasstroom uit operationele activiteiten			1.833.713			-93.775
Kasstroom uit investeringsactiviteiten						
Investeringen in immateriële vaste activa		-1.850.793			-3.248.937	
Investeringen in materiële vaste activa		-16.932			-33.217	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			-1.867.725			-3.282.155
Netto kasstroom			-34.012			-3.375.929
Mutatie geldmiddelen			-34.012			-3.375.929
Verschil			0			0
Liquide middelen 31.12.2020					9.516.812	
Liquide middelen 31.12.2021		6.140.883			6.140.883	
Liquide middelen 31.12.2022		6.106.872				
Mutatie geldmiddelen			-34.011			-3.375.929

Toelichting op de jaarrekening

Algemeen
De KNB en haar organisatie zijn geregeld in de Wet op het notarisambt (Wna). De KNB is bij wet ingesteld en is een publiekrechtelijke rechtspersoon. Alle in Nederland gevestigde notarissen en werkzame toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen zijn lid van de KNB. De KNB heeft tot taak de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden en van hun vakbekwaamheid. Haar taak omvat mede de zorg voor de eer en het aanzien van het notarisambt. Bij verordening worden beroeps- en gedragsregels van de leden van de KNB vastgesteld. Tevens kunnen bij verordening regels worden gesteld betreffende de bevordering van de vakbekwaamheid van de leden en de kwaliteit van de beroepsuitoefening. Verder is de KNB verantwoordelijk voor het uitvoeren van kwaliteitstoetsen bij haar leden, die worden verricht door deskundigen die zijn aangewezen door de KNB. De jaarrekening is opgesteld op basis van eigen grondslagen. KNB is gevestigd te Den Haag en ingeschreven in de KvK onder nummer 50179705.

Waarderingsgrondslagen
Alle activa en passiva zijn nominaal gewaardeerd, tenzij anders vermeld. De immateriële en materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen historische kostprijzen, verminderd met afschrijvingen die tijdsevenredig berekend worden op basis van de geschatte levensduur van de desbetreffende activa.
Aanschaffingen voor een lager bedrag dan € 2.500 per project worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht. De effecten worden gewaardeerd tegen de actuele waarde aan het einde van het boekjaar. De actuele waarde is bepaald op basis van marktwaarde.
Waarderingsverschillen als gevolg van koersfluctuaties van effecten worden verantwoord onder de financiële baten en lasten van de rekening van baten en lasten. Bij verkoop van effecten gerealiseerde koersverschillen worden eveneens verantwoord onder de financiële baten en lasten van de rekening van baten en lasten. Vanwege de sterke koersfluctuaties wordt het financieringsresultaat vanaf boekjaar 2021 als aparte post onder de algemene reserve gepresenteerd en niet meer toegerekend aan de verschillende segmenten.
De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van nodig geachte voorzieningen voor dubieuze vorderingen.
Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
De jaarlijks verschuldigde bijdragen voor de pensioenregelingen (middelloon en beschikbare premieregeling) worden rechtstreeks in de rekening van baten en lasten verwerkt. De nog te betalen en terug te ontvangen bijdragen worden opgenomen onder de kortlopende schulden respectievelijk vorderingen. De overrente wordt geboekt op basis van het kasstelsel.
Jubileumuitkeringen worden ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht in het jaar van uitkering.
De premies voor de collectieve verzekeringen worden omgeslagen over de notarisleden en tekorten of overschotten worden rechtstreeks via de balans onttrokken c.q. toegevoegd aan de bestemmingsreserve verzekeringen.
De baten en lasten worden tot uitdrukking gebracht in het jaar waarop zij betrekking hebben, met dien verstande dat mogelijke verliezen worden genomen zodra zij voorzienbaar zijn.
Met ingang van 1 oktober 2016 valt de KNB onder de vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft een voorlopig standpunt ingenomen en de KNB heeft op basis hiervan de aangiften ingediend. De belastingdienst heeft de aangiften ongewijzigd overgenomen.

Beperking verspreidingskring
De jaarrekening van de KNB is uitsluitend bedoeld voor een specifieke gebruikersgroep, zijnde de leden van KNB. Hierdoor is de jaarrekening niet geschikt voor andere doeleinden.

Toelichting op het kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode en draagt, in samenhang met de balans en rekening van baten en lasten, bij aan het inzicht in de financiering van de activiteiten van de beroepsorganisatie, alsmede in de liquiditeit, de solvabiliteit en de kwaliteit van het behaalde resultaat.
Het bedrijfsresultaat wordt aangepast voor:

1) Posten van de rekening van baten en lasten die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in dezelfde periode.
2) Mutaties in voorzieningen, overlopende posten, voorraden, handelsdebiteuren en handelscrediteuren.
3) Posten van de rekening van baten en lasten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet beschouwd worden als behorend tot de operationele activiteiten.
4) De effecten worden niet beschouwd als zeer liquide activa en zijn daarom niet meegenomen in het saldo geldmiddelen.

Toelichting op de balans

I Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa (software) was als volgt:

	2022	2021
Boekwaarde aanvang boekjaar	6.140.772	3.254.370
Investeringen in software	1.850.793	3.248.937
	7.991.566	6.503.308
Afschrijvingen	-710.870	-362.536
Boekwaarde ultimo boekjaar	**7.280.696**	**6.140.772**

De afschrijving per jaar varieert van 10% tot 33 1/3% van de historische kostprijs.

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa was als volgt:

	2022	2021
Boekwaarde aanvang boekjaar	161.096	258.857
Investeringen in computers	16.932	33.217
	178.027	292.074
Afschrijvingen	-76.206	-130.979
Boekwaarde ultimo boekjaar	**101.821**	**161.096**

De afschrijving per jaar varieert van 10% tot 33 1/3% van de historische kostprijs.

II Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

Onder deze post zijn begrepen:

	2022	2021
Debiteuren	2.254.984	299.211
Te ontvangen rente	25.250	17.338
Belastingen en sociale premies	14.079	806.037
Overige vorderingen	5.109.453	4.454.046
Overlopende activa	472.825	577.588
	7.876.591	**6.154.220**

Effecten

	Verkrijgings-waarde 31-12-2021	Koers-waarde 31-12-2021	Aan-verkopen verkrijgings-waarde	Aan-verkopen tegen beurs-waarde	koersresultaten door verkoop	koersresultaten door waardering	Verkrijgings-waarde 31-12-2022	Koers-waarde 31-12-2022
Obligaties	3.732.425	3.689.320	1.169.254	1.346.931	-177.677	-430.826	4.901.679	4.427.748
Aandelen	2.294.277	4.023.511	227.528	-398.976	259.068	-879.610	2.521.805	3.003.993
Totaal boekjaar 2022	6.026.702	7.712.831	1.396.782	947.955	81.391	-1.310.436	7.423.484	7.431.741
Totaal boekjaar 2021	6.114.234	7.267.076	-87.532	-389.207	301.973	532.989	6.026.702	7.712.831

De effecten liggen in open bewaargeving bij ABN-AMRO Effectenbewaarbedrijf N.V. te 's-Gravenhage. De effectenportefeuille is verpand aan ABN-AMRO Bank NV als zekerheid voor de afgegeven borg.

Liquide middelen

	2022	2021
Kas-, bank- en girosaldi	6.106.872	6.140.883
	6.106.872	**6.140.883**

De rentevergoeding op de spaarrekening bedraagt tussen 0% en - 0,50% en op de vermogensspaarrekening 0,00%. Een bedrag van € 1.000.000 staat op deposito's. Jaarlijks per 29 augustus, per 13 december en per 9 maart vervalt € 100.000. De vervaldata liggen tussen 9 maart 2023 en 29 augustus 2025.

III Kortlopende schulden en overlopende passiva

Onder deze post zijn begrepen:	2022	2021
Crediteuren	4.673.985	4.910.851
Belastingen en sociale premies	461.351	239.762
Overige schulden en te betalen kosten	1.941.574	1.211.339
Overlopende passiva	7.970	413.283
	7.084.879	**6.775.235**

Met de belastingdienst zijn gesprekken geweest om vast te stellen welke segmenten en/of activiteiten van de KNB belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft een voorlopig standpunt ingenomen en de KNB heeft op grond hiervan de aangiften voor boekjaar 2016/2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 ingediend. De belastingdienst heeft de ingediende aangiften ongewijzigd overgenomen.

V Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	2022	2021
Meerjarige financiële verplichtingen		
De verplichtingen uit hoofde van huurcontracten bedragen	529.090	774.607
Deze verplichtingen hebben een resterende looptijd van 1 jaar en 6 maanden.		
KNB is verplichtingen aangegaan met Avisi en Davinci voor hosting en beheer van het PEC platform.	2.954.916	3.144.459
KNB heeft de verplichting vanuit de poortwachterstoeslag IDNH in 2022 maandelijks € 600.000 te betalen. Van januari 2023 tot september 2023 heeft de KNB een verplichting van € 5.640.000 en de mogelijkheid bestaat dat de financiering langer doorloopt.	5.640.000	7.200.000

Voorwaardelijke financiële verplichting

KNB heeft zich borg gesteld jegens Nobilex Automatisering B.V. tot een maximum van € 6.130.000.

IV Eigen Vermogen

Algemene reserves	2021 saldo 31-12-20	2021 res bestemming	2021 directe mutatie	2022 saldo 31-12-21	2022 res bestemming	2022 directe mutatie	2022 saldo 31-12-22
KNB bureau	4.817.643	435.965		5.253.608	164.617		5.418.225
Onderwijs en Kandidatenzaken	55.674	18.994		74.667	-87.506		-12.839
Kwaliteitstoetsing	735.767	0		735.767	0		735.767
ICT & Procesoptimalisatie	3.370.253	-2.308.302		1.061.951	2.912.038		3.973.989
Uitgeverij	655.549	22.931		678.480	20.234		698.714
Rechtsvragen	195.858	-6.457		189.400	-36.011		153.389
Public Relations	444.808	129.631		574.439	121.057		695.496
CLTR	2.827.531	509.497		3.337.028	401.515		3.738.544
Subtotaal Algemene reserves	**13.103.082**	**-1.197.741**	**0**	**11.905.341**	**3.495.944**	**0**	**15.401.284**
Financieringsresultaat		**860.586**		**860.586**	**-1.204.193**		-343.607
Totaal Algemene reserves		**-337.156**		**12.765.926**	**2.291.751**	**0**	**15.057.677**

Bestemmingsreserves	2021 saldo 31-12-20	2021 res bestemming	2021 directe mutatie	2022 saldo 31-12-21	2022 res bestemming	2022 directe mutatie	2022 saldo 31-12-22
CTR	5.400.986	-199.543		5.201.443	-177.495		5.023.949
Hammerstein portaal	14.706	-14.706		0	0		0
Verzekeringen	926.972		131.003	1.057.976		80.429	1.138.404
Onderzoek- en Ontwikkelingsfonds	262.876	0		262.876	0		262.876
Ondersteuningsfonds	315.960	0		315.960	0		315.960
Totaal Bestemmingsreserves	**6.921.500**	**-214.249**	**131.003**	**6.838.254**	**-177.495**	**80.429**	**6.741.188**
Totaal Eigen vermogen	**20.024.581**	**-551.404**	**131.003**	**19.604.180**	**2.114.256**	**80.429**	**21.798.865**

De bestemmingsreserve CTR is bedoeld om toekomstige investeringen samenhangend met CTR te financieren.
De bestemmingsreserve Hammerstein portaal bestaat uit de bijdrage van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor toekomstige afschrijvingslasten voor het Hammerstein portaal.
De bestemmingsreserve Verzekeringen is bedoeld om een wisselend premieverloop te neutraliseren en om een basis te vormen, die nodig kan zijn als andere verzekeringsvormen hun intrede doen.
De bestemmingsreserve Onderzoek- en Ontwikkelingsfonds is bedoeld om de toekomstige kosten samenhangend met de ontwikkeling van notariële diensten te financieren.
De bestemmingsreserve ondersteuningsfonds is in eerste instantie bedoeld om uitkeringen te kunnen verstrekken aan weduwen die o.a. wegens onvoldoende nabestaandenpensioen niet voldoende middelen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien. Daarnaast is het in bredere zin bedoeld om een uitkering te kunnen doen in gevallen waarin geen financieel of sociaal vangnet aanwezig is. De uit te keren bedragen worden jaarlijks vastgesteld door het bestuur van de KNB. De uitkeringen houden geen vaste toezegging in voor de toekomst.

Verloop bestemmingsreserve Verzekeringen in het boekjaar:		2022		2021
Stand per aanvang boekjaar		1.057.976		926.972
Mutaties in het boekjaar				
Bij: bijdragen verzekeringspremies	6.976.849		5.972.526	
Af: betaalde verzekeringspremies	-6.856.695		-5.805.504	
Bij: rente	0		0	
Af: aandeel overhead	-39.725		-36.018	
		80.429		131.003
Saldo ultimo boekjaar		**1.138.404**		**1.057.976**

Toelichting op de rekening van baten en lasten

1. Gesegmenteerde rekening van baten en lasten

gerealiseeerd 2022	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Fin. Res.	Totaal
Baten	3.704.611	316.567	14.087.744	525.258	475.277	2.363.784		480.155	1.439.237	0			23.392.633
Directe kosten		86.759	8.455.677	171.944	138.865	1.839.134		107.456	936.298	0	0		11.736.133
Bruto marge	3.704.611	229.808	5.632.067	353.314	336.412	524.650		372.700	502.938	0	0		11.656.500
Personeelskosten	1.136.443	180.191	1.657.248	209.794	248.040	232.910		161.703	45.778				3.872.106
Toegerekende perskst	252.582	53.401	373.477	51.089	51.529	81.698		37.326	11.561				912.663
Afschrijvingskosten	0	8.313	48.705			272.097	0		27.897				357.012
Toegerekende afschrkst	98.657	20.858	145.879	19.955	20.127	31.911		14.579	4.516				356.482
Overige bedrijfskosten	2.052.313	54.552	381.272	52.242	52.727	83.528		38.035	11.671				2.726.340
Totaal overige kosten	3.539.994	317.314	2.606.581	333.080	372.423	702.144	0	251.643	101.423	0	0		8.224.603
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	-1.204.193	-1.204.193
Exploitatiesaldo voor vpb	164.617	-87.506	3.025.486	20.234	-36.011	-177.495	0	121.057	401.515	0	0	-1.204.193	2.227.704
vbp		0	-113.448	0					0				-113.448
Exploitatiesaldo na vpb	164.617	-87.506	2.912.038	20.234	-36.011	-177.495	0	121.057	401.515	0	0	-1.204.193	2.114.256

gerealiseeerd 2021	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.		Totaal
Baten	3.674.960	368.852	9.343.725	525.992	467.286	2.344.847		479.307	1.284.823	0			18.489.791
Directe kosten		81.331	9.618.134	178.469	191.621	1.895.279		123.660	715.218	0	0		12.803.712
Bruto marge	3.674.960	287.522	-274.408	347.523	275.664	449.568	0	355.647	569.605	0	0		5.686.079
Personeelskosten	1.077.751	169.027	1.538.563	225.977	193.276	240.394		159.390	37.899				3.642.277
Toegerekende perskst	196.345	53.270	265.419	52.805	47.599	84.506		35.699	11.900				747.542
Afschrijvingskosten	0		0			251.019	14.706		0				265.725
Toegerekende afschrkst	48.109	13.052	65.034	12.938	11.663	20.706		8.747	2.916				183.166
Overige bedrijfskosten	1.916.790	33.179	164.877	32.872	29.584	52.485		22.179	7.393				2.259.359
Totaal overige kosten	3.238.994	268.528	2.033.893	324.592	282.122	649.110	14.706	226.016	60.108	0	0		7.098.070
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	860.586	860.586
Exploitatiesaldo voor vpb	435.966	18.994	-2.308.302	22.931	-6.457	-199.543	-14.706	129.631	509.497	0	0		-551.404
vbp		0		0					0				0
Exploitatiesaldo na vpb	435.966	18.994	-2.308.302	22.931	-6.457	-199.543	-14.706	129.631	509.497	0	0		-551.405

begroting 2022	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Totaal
Baten	3.620.000	398.900	12.379.571	498.614	455.975	2.007.500		460.011	1.137.500			20.958.071
Directe kosten		154.000	10.819.957	149.600	81.000	1.816.312		112.216	944.957	0	0	14.078.042
Bruto marge	3.620.000	244.900	1.559.614	349.014	374.975	191.188	0	347.795	192.543	0	0	6.880.029
Personeelskosten	1.303.645	179.766	1.763.589	230.763	245.348	283.928		176.442	41.715			4.225.196
Toegerekende perskst	191.507	51.997	258.822	50.367	53.543	80.540		39.702	9.755			736.233
Afschrijvingskosten		13.750	52.500			312.569			40.000			418.819
Toegerekende afschrkst	83.221	22.578	112.498	22.381	20.175	35.818		15.131	5.044			316.848
Overige bedrijfskosten	2.362.260	41.030	436.916	37.873	37.900	60.536		25.890	10.115			3.012.518
Totaal overige kosten	3.940.633	309.121	2.624.325	341.384	356.966	773.391	0	257.165	106.629	0	0	8.709.614
Financiële baten en lasten	14.131	140	8.578	1.667	496	13.744		1.130	7.195	667	802	48.550
Exploitatiesaldo	-306.502	-64.081	-1.056.133	9.297	18.505	-568.459	0	91.760	93.109	667	802	-1.781.035

Toelichting op de rekening van baten en lasten

2. Baten	2022	in %	2021	in %
Algemene bijdrage notarissen	2.541.730	11%	2.535.567	14%
Algemene bijdrage kandidaat-notarissen	866.276	4%	841.913	5%
Bijdrage aangeslotenen	20.088	0%	21.269	0%
Bijdrage bestuursorganen	139.658	1%	138.155	1%
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	136.860	1%	138.056	1%
Omzet cursussen	155.904	1%	171.894	1%
Omzet dossieradministratie	160.664	1%	196.958	1%
Abonnement KOS	2.448.097	10%	2.385.476	13%
Omzet VIS	1.696.622	7%	1.654.621	9%
Omzet BRP	1.231.980	5%	1.271.145	7%
Omzet platform ECH	809.000	3%	802.500	4%
Omzet diversen Elektronische media	282.496	1%	374.592	2%
Omzet webclient ECH	-	0%	-	0%
Omzet poortwachterstoeslag saldo	6.670.648	29%	1.909.792	8%
Omzet brochures	108.806	0%	112.644	1%
Omzet Fikkert's Jaarboek	-	0%	-	0%
Omzet WPNR	416.452	2%	413.348	2%
Omzet Notariaat Magazine	149.343	1%	149.870	1%
Abonnement advisering	475.277	2%	467.286	3%
Omzet CTR	2.363.784	10%	2.344.847	13%
Omzet CLTR	1.439.237	6%	1.284.823	7%
Bijdrage public relations	330.812	1%	329.437	2%
Bijdrage I&P	948.900	4%	945.600	5%
	23.392.633	100%	**18.489.791**	100%

3. Directe kosten	2022	in %	2021	in %
Onderwijs en Kandidatenzaken	86.759	1%	81.331	1%
I&P	8.455.677	72%	9.618.134	75%
Uitgeverij	171.944	1%	178.469	1%
Rechtsvragen	138.865	1%	191.621	2%
CTR	1.839.134	16%	1.895.279	15%
CLTR	936.298	8%	715.218	6%
Public Relations	107.456	1%	123.660	1%
Onderzoek en ontwikkeling	0	0%	-	0%
Ondersteuningsfonds	0	0%	0	0%
	11.736.133	100%	**12.803.712**	100%

4. Personeelskosten

De totale personeelskosten hebben bedragen:	2022	in %	2021	in %
Bruto salarissen	2.982.627	62%	2.743.734	63%
Pensioenlasten	605.801	13%	570.936	13%
Sociale lasten	411.701	9%	367.690	8%
Uitzendkrachten en freelancers	820.231	17%	587.953	13%
Ontvangen ziekengeld	(53.589)	-1%	(44.853)	-1%
Overige personeelskosten	197.989	4%	346.481	8%
Minus doorberekende personeelskosten verzekeringen, svf, ech, ctn, skn en cdr	(179.989)	-4%	(182.121)	-4%
	4.784.769	100%	**4.389.820**	100%

Het gemiddeld aantal werknemers (fte) bedroeg in het boekjaar	48	47
De bezoldiging van het bestuur bedroeg in het boekjaar	383.374	375.132

5. **Afschrijvingen**	2022	in %	2021	in %
Afschrijvingen software	710.870	100%	362.535	81%
Afschrijvingen inventaris	76.206	11%	130.979	29%
Minus doorberekende afschrijvingskosten verzekeringen, svf, ech, ctn, skn en cdr	(73.582)	-10%	(44.624)	-10%
Totaal afschrijvingskosten	713.494	100%	448.890	100%

6. **Overige bedrijfskosten**	2022	in %	2021	in %
Automatiseringskosten	209.884	8%	(267.384)	-12%
Huisvestingskosten	461.298	17%	438.551	19%
Inventariskosten	0	0%	344-	0%
Administratie- en kantoorkosten	298.210	11%	250.012	11%
Advieskosten	51.251	2%	106.700	5%
Abonnementen en lidmaatschappen	93.326	3%	86.565	4%
Abonnementen KNB bureau	3.427	0%	3.322	0%
Algemene ledenvergadering en congres	192.808	7%	319.969	14%
Bestuur	508.341	19%	472.780	21%
Ledenraad en regiobijeenkomst	218.725	8%	164.358	7%
Vertegenwoordiging buitenland	269.596	10%	194.190	9%
Commissies	42.094	2%	26.414	1%
Bestuursorganen	200.302	7%	273.126	12%
Communicatie	359.699	13%	340.578	15%
Minus doorberekende overige bedrijfskosten verzekeringen, svf, ech, ctn, skn en cdr	(182.623)	-7%	(149.480)	-7%
	2.726.340	100%	2.259.359	100%

7. **Financiële baten en lasten**	2022	in %	2021	in %
Bankrente:				
Depositorente	19.235	-2%	32.374	4%
Lopende rekeningen	-48.720	4%	-51.528	-6%
	-29.485	2%	-19.154	-2%
Rente obligaties en dividenden, netto	55.543	-5%	43.130	5%
Koersresultaten op effecten en deelnemingen	-1.230.252	102%	836.610	97%
Minus doorberekende rente verzekeringen	0	0%	0	0%
	-1.174.708		879.740	
Totaal	-1.204.193	100%	860.586	100%

8. **Vennootschapsbelasting**	2022	2021
Vanaf boekjaar 2016/2017 valt KNB onder de vennootschapsbelasting.		
I&P	-113.448	0
Uitgeverij	0	0
CLTR	0	0
	-113.448	0

Overige toelichtingen

Voorstel resultaatbestemming en vermogensbestemming

Het voorstel is om het resultaat 2022 als volgt te verdelen:
- Toevoegen aan de algemene reserves € 2.291.751;
- Onttrekken aan de bestemmingsreserve CTR € 177.495.

Bovenstaande voorstellen zijn reeds verwerkt in de balans en de toelichting op het eigen vermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum

De KNB staat voor een bedrag ter grootte van € 6.130.000 mede borg voor een ABN AMRO lening aan Nobilex ter grootte van € 8.600.000. De mede borg staat borg voor het restant te weten € 2.470.000. De KNB is voornemens de ABN AMRO lening over te nemen en daarvoor zal de KNB het bedrag van de door de KNB gestelde borg, zijnde € 6.130.000, gebruiken aangevuld met een extra bedrag ter grootte van € 2.470.000. De ABN AMRO lening wordt overgenomen met de bestaande zekerheden en een borgstelling ter grootte van € 2.470.000 van de huidige mede borg van de KNB. Vanwege de hoofdelijkheid van de borg blijft het financiële risico voor de KNB door de overname gelijk. Deze voorgenomen overname van de lening betekent dat het werkkapitaal in 2023 met € 8.600.000 zal dalen.

Den Haag, 16 mei 2023

Het bestuur bestaande uit:

Mr. I.C.A. Braun
Mr. I.M. Cox
Mr. E.M.J.J. Engelen (penningmeester)
Mr. T.P. Flokstra
Mr. A.H.I. Hoogendam
Mr. A.C. van der Klooster
Mr. A.M.J.M. Ploumen (voorzitter)

Overige gegevens

HLB DEN HARTOG
ACCOUNTANTS & CONSULTANTS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de algemene ledenvergadering en het bestuur van Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel
Wij hebben de in dit jaarverslag, op bladzijde 28 tot en met bladzijde 41, opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2022 van Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2022 van Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door de organisatie gekozen en beschreven waarderingsgrondslagen, zoals uiteengezet op pagina 32 en 33 in de toelichting op de jaarrekening en in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2022;
2. de rekening van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring
Wij vestigen de aandacht op pagina 32 en 33 in de toelichting van de jaarrekening waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor een specifieke gebruikersgroep, zijnde het bestuur en de algemene ledenvergadering, met als doel Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie in staat te stellen verantwoording af te leggen. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het bestuur en de algemene ledenvergadering en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door derden. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Laan van Nieuw Oost-Indië 133E, 2593 BM Den Haag, Postbus 93039, 2509 AA Den Haag

T +31 (0)70 351 42 21 **www.hlb-denhartog.nl**

HLB Den Hartog Accountants & Consultants is gevestigd te Rotterdam en staat ingeschreven in het Handelsregister bij de KvK onder nummer 24444102. Uitsluitend HLB Den Hartog Accountants & Consultants geldt als opdrachtnemer. Op haar dienstverlening zijn de Algemene Voorwaarden van HLB Nederland Accountants & Consultants B.V. van toepassing, waarin onder meer een beperking van de aansprakelijkheid en een aanwijzing van de bevoegde rechter zijn opgenomen. Deze Algemene Voorwaarden zijn te raadplegen via www.hlb-denhartog.nl en zijn gedeponeerd bij de KvK onder nummer 33238606.

HLB Den Hartog is a member of HLB International, the global advisory and accounting network.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarrekening opgenomen andere informatie
Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het rapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat welke op grond van de Wet Normering Topinkomens is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de WNT-verantwoording in overeenstemming met de Wet Normering Topinkomens.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de door de organisatie gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet op pagina 32 en 33 in de toelichting van de jaarrekening en in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische

beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Den Haag, 16 mei 2023

HLB Den Hartog
Accountants & Consultants

S.T.M. ten Hagen RA

Bijlage kengetallen leden

		2018	2019	2020	2021	begroting 2022	begroting 2023
A.Notarissen							
ultimo boekjaar		**1.252**	**1.255**	**1.253**	**1.236**	**1.234**	**1.230**
bij	benoemingen	58	44	51	44	46	
af	gedefungeerd	64-	40-	48-	58-	48-	
af	overige mutaties	2	1-	5-	3-		
AA. Toegevoegd notarissen							
ultimo boekjaar		**147**	**183**	**216**	**219**	**227**	**230**
bij	van kandidaat-notaris groep C of	56	66	63	55	43	
af	overige mutaties	28-	30-	30-	52-	35-	
B.Kand.nots.maatschap							
ultimo boekjaar		**51**	**44**	**47**	**52**	**66**	**50**
bij	diverse mutaties	20	10	25	5	22	
af	benoemd tot notaris	25-	17-	22-	-	8-	
C.Kand. nots. ≥ 6 jr							
ultimo boekjaar		**1.164**	**1.117**	**1.126**	**1.167**	**1.152**	**1.100**
bij	van kandidaat-notaris groep D	73	58	101	118	98	
af	benoemd tot notaris	31-	22-	27-	21-	18-	
af	benoemd tot toegevoegd notaris	46-	54-	58-	45-	42-	
af	overige mutaties	1-	29-	7-	11-	53-	
D.Kand. nots.≤3jr <6 jr							
ultimo boekjaar		**299**	**351**	**353**	**343**	**340**	**325**
bij	van kandidaat-notaris groep E	135	121	113	130	107	
af	naar kandidaat-notaris groep C	73-	58-	101-	118-	98-	
af	overige mutaties	3-	11-	10-	22-	12-	
E.Kand. nots.< 3jr							
ultimo boekjaar		**390**	**364**	**375**	**386**	**421**	**350**
bij	nieuwe leden	146	130	147	160	163	
af	naar kandidaat-notaris groep D	135-	121-	113-	130-	103-	
af	overige mutaties	15-	35-	23-	19-	25-	
Totaal kand.nots							
ultimo boekjaar		**1.904**	**1.876**	**1.901**	**1.948**	**1.979**	**1.825**
Totaal leden							
ultimo boekjaar		**3.303**	**3.314**	**3.370**	**3.403**	**3.440**	**3.285**
Aangeslotenen							
ultimo boekjaar		**616**	**598**	**630**	**540**	**506**	**550**

Bijlage prijzen, tarieven en diensten KNB 2022

Wettelijke bijdragen leden per 12 maanden

	1A	1AA	1B	1C	1D	1E	1F	1G
Algemene bijdrage (btw onbelast)	1.720,00	1.720,00	1.720,00	624,00	151,00	34,00		1.720,00
Algemene bijdrage (btw 9%)	150,00	150,00	150,00	150,00	150,00	150,00		150,00
Algemene bijdrage (btw 21%)	305,00	305,00	305,00					305,00
Public relations (btw 21%)	250,00		250,00				250,00	
Bijdrage I&P	720,00		720,00				720,00	
Namens bestuursorganen (btw onbelast)	105,00		105,00				105,00	
Opdrachtgeverschap pensioenfonds (btw (	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	
Totaal exclusief btw	3.290,00	2.215,00	3.290,00	814,00	341,00	224,00	1.115,00	2.175,00
btw	281,25	77,55	281,25	13,50	13,50	13,50	203,70	77,55
Totaal inclusief btw	3.571,25	2.292,55	3.571,25	827,50	354,50	237,50	1.318,70	2.252,55

legenda

1A	notaris
1AA	toegevoegd notaris
1B	kandidaat-notaris in de maatschap
1C	kandidaat-notaris met 6 of meer ervaringsjaren
1D	kandidaat-notaris met 3, 4 of 5 ervaringsjaren
1E	kandidaat-notaris met minder dan 3 ervaringsjaren
1F	kandidaat-notaris waarnemer in plaats van nota 1C
1G	kandidaat-notaris waarnemer in plaats van nota 1C

Tarieven en diensten KNB

abonnement KNB Online Service	per maand op basis van het aantal notarissen per vestiging	
	190,00	1 notaris per vestiging
	285,00	2 notarissen per vestiging
	380,00	3 notarissen per vestiging
	380,00	4 notarissen per vestiging
	475,00	5 of meer notarissen per vestiging
bevraging VIS	0,34	per bevraging
poortwachterstoeslag VIS	1,40	per bevraging, vanaf 1 augustus 2019
inlichting BRP	0,20	per inlichting
poortwachterstoeslag BRP	1,40	per inlichting, vanaf 1 augustus 2019
inschrijving CTR	5,50	
internationale inlichting testament	5,00	per inlichting
inschrijving CLTR	6,50	per inschrijving
passeren ECH	8,50	per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
korting passeerbevestiging	0,85	per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
aflossen ECH	1,50	per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
webclient ECH	1,90	per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
akten kwaliteitsfonds	8,22	per akte, zijn inkomsten Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
bijdrage aangeslotene met 2 magazines	401,00	
bijdrage aangeslotene met Notariaat maga	139,00	
bijdrage aangeslotene met WPNR	262,00	
oefendossier peer review	50,00	per dossier
brochures	varieert	drukprijs en bijdrage overhead
Vademecum	gratis	voor leden digitaal beschikbaar
Preadvies	gratis	voor leden

De notaris heeft zelf de keuze om kosten, waaronder leges, toeslagen en heffingen, al dan niet (gedeeltelijk) door te berekenen aan de cliënt.

Bijlage verzekeringen

Een specificatie van de verzekeringen in de mantelovereenkomst voor het jaar 2022 is hieronder weergegeven.

Mantelovereenkomst verzekeringen

Onder de mantelovereenkomst verzekeringen vallen:
Beroepsaansprakelijkheidsverzekering (BAV)* 1e excedent, BAV* 2e excedent, BAV* 3e excedent, Vangnetverzekering, Excedent geldswaardeverzekering en Betaalfoutenverzekering.
De premie die de KNB hiervoor in rekening brengt en afdraagt aan de verzekeringsmakelaar bedraagt € 5.488 per notaris of kandidaat-notaris waarnemer voor de periode 1 januari 2022 tot en met december 2022.

De premiestelling 2022 is verhoogd, omdat met name de premie van de eerste twee excedenten is gestegen, hetgeen onder meer samenhangt met de omzetstijging in het notariaat.

De Excedent Beroepsaansprakelijkheidsverzekering kent de volgende opbouw:

- Het *1e collectieve excedent* (van EUR 1.000.000 tot EUR 4.000.000 euro) biedt per notaris dekking voor een bedrag van EUR 3.000.000 euro per aanspraak, met een maximum van EUR 6.000.000 per verzekeringsjaar per notaris. Een eigen risico is niet van toepassing. Dit 1e collectieve excedent sluit aan op de primaire beroepsaansprakelijkheidsverzekering van de notaris.
- Het *2e collectieve excedent* (van EUR 4.000.000 tot EUR 10.000.000 euro) biedt dekking per notaris voor een bedrag van EUR 6.000.000 euro per aanspraak met een maximum van EUR 12.000.000 euro voor alle aanspraken per jaar, per notaris. Dit 2e excedent sluit aan op de primaire polis en de 1e excedentverzekering.
- Het *3e collectieve excedent* (van EUR 10.000.000 tot EUR 25.000.000 euro) biedt per notaris dekking voor een bedrag van EUR 15.000.000 euro per aanspraak, zonder jaarlimitering.
- Zou een notaris in enig jaar de limiet van de 1e, 2e en 3e collectieve excedent geheel of gedeeltelijk hebben uitgeput, dan kan onder omstandigheden nog aanspraak gemaakt worden op de collectieve vangnet dekking die de KNB heeft afgesloten.

De Excedent geldswaardeverzekering dekt vermogensschade voor fraude door werknemer, beroving, vervalsing, creditcard- en computerfraude etc. door derden. Het verzekerd bedrag bedraagt € 5.000.000 en het eigen risico bedraagt € 100.000 per schade.

De Betaalfoutenverzekering dekt administratieve betaalfouten van notarissen. Het verzekerd bedrag bedraagt € 500.000 als maximum per gebeurtenis en € 2.500.000 voor alle in enig verzekeringsjaar ontdekte gebeurtenissen tezamen. Het eigen risico bedraagt 10% van de schade met een minimum van € 12.500 en een maximum van € 25.000 per gebeurtenis.

Bijlage weerstandsvermogen

Het aanhouden van weerstandsvermogen is bedoeld voor het kunnen financieren, investeren en het opvangen van eventuele tekorten. Door aandacht voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat een financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden. Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als de algemene reserves minus de vaste activa. De baten van het CTR worden niet meegenomen, daar dit een bestemmingsreserve betreft. Om een beter inzicht te krijgen in de ratio weerstandsvermogen worden de activa en baten gecorrigeerd voor alle bestemmingsreserves.

Weerstandsvermogen	2022	2021
algemene reserves	15.057.677	12.765.926
minus vaste activa	6.808.085	5.976.809
Weerstandsvermogen	8.249.592	6.789.117
Baten	21.028.849	16.144.944
Percentage	39,23%	42,05%

Om het risicomanagement een structurele plaats in het beleid te geven, zal er nog een aantal dingen moeten gebeuren.

1. In notities en voorstellen zal, indien van toepassing, een paragraaf risico's opgenomen moeten worden, zodat deze tijdig herkend worden. Voor de paragraaf risico's moeten bij elk advies aan het bestuur, waar financiële risico's aan te pas komen, drie stappen worden doorlopen;
a. identificatie van risico's;
b. analyse en beoordeling van risico's;
c. beheersing van risico's.

2. De verplichte paragraaf weerstandsvermogen in de begroting, de tussentijdse rapportages en de jaarrekening zal de notitie weerstandsvermogen als ijkpunt hebben. De tussentijdse rapportages en jaarrekening zullen tevens momenten moeten zijn voor evaluatie. Hoe heeft een risico zich nu daadwerkelijk ontwikkeld ten opzichte van wat ingeschat was?

3. Tenslotte moet de notitie weerstandsvermogen en risicomanagement elke vier jaar geactualiseerd worden. Dit gebeurt onder andere op basis van de wijzigingen die in de verschillende paragrafen weerstandsvermogen gedurende de tussenliggende vier jaar zijn aangegeven. Daarnaast zullen nieuwe ontwikkelingen op het gebied van weerstandsvermogen en risicomanagement op de voet worden gevolgd om ze mee te kunnen nemen bij de actualisering.

Bijlage beleggingsstatuut

Het beleid met betrekking tot het liquiditeitenbeheer en het beleggen van gelden is vastgelegd in dit beleggingsstatuut. Dit beleggingsstatuut is 2 augustus 2017 vastgesteld door het bestuur. Hieronder is een uittreksel van het beleggingsstatuut opgenomen.

Belegd vermogen
Van het eigen vermogen moet per balansdatum minimaal 60% als belegd vermogen worden aangehouden in de vorm van liquiditeiten en effecten.

Belegd vermogen	2022	2021
totaal eigen vermogen	21.798.865	19.604.180
liquide middelen	6.106.872	6.140.883
effecten	7.431.741	7.712.831
belegd vermogen	13.538.613	13.853.714
percentage belegd/ev	62,11	70,67

Instandhouding van het vermogen
De KNB streeft ernaar om het vermogen, rekening houdend met inflatie in stand te houden.
Het doel daarvan is om de continuïteit en onafhankelijkheid van de organisatie te waarborgen.
Jaarlijks kan het bestuur vaststellen welk bedrag daarvoor noodzakelijk is en welk bedrag belegbaar is. Deze afweging wordt gemaakt op basis van de jaarlijkse risico-inventarisatie die de KNB maakt. Per 31 december 2022 bedraagt het belegde vermogen € 13.538.613. Hiervan is € 700.000 uitgezet aan deposito's, wordt een deel aangehouden als liquide middelen en is, gezien de omvang van de totale reserves, per 1-1-2017 een bedrag van € 7.000.000 in beheer gegeven aan ABN-AMRO. ABN-AMRO duidt dit bedrag aan als stamvermogen. Het stamvermogen wordt jaarlijks verhoogd met de gepubliceerde CBS kerninflatie. Minimaal 10% van het stamvermogen is afgesplitst als buffer om enerzijds bij aanvang extra te kunnen investeren en anderzijds om bij tegenvallende beleggingsresultaten continuïteit te kunnen bieden voor de organisaties en projecten die door de KNB worden ondersteund.

	Per 1 jan 2023	Per 1 jan 2022
Stamvermogen	8.472.287	7.702.079
Waarvan buffer	847.229	749.959

Vermogensverdeling
De onderstaande strategische verdeling en bandbreedtes zijn afgesproken.

Vermogenscategorieën	Bandbreedte	Strategisch
Aandelen	10-50%	30%
Obligaties	20-70%	55%
Alternatieve beleggingen	0-20%	10%
Liquiditeiten	0-70%	5%

De KNB streeft er naar om niet meer dan 30% in aandelen te beleggen. De gehanteerde bandbreedtes hebben tot doel om daarvan af te wijken indien dit als gevolg van markt ontwikkelingen wenselijk of noodzakelijk is om het lange termijn doel te realiseren.

Vermogensverdeling	2022	2021
belegd vermogen	13.538.614	13.853.714
liquide middelen	6.106.872	6.140.883
percentage liquide mid	45,11	44,33
Obligaties	4.427.748	3.689.320
Aandelen	3.003.993	4.023.511
percentage obligaties	32,70	26,63
percentage aandelen	22,19	29,04

Benchmarks
Om de resultaten van de portefeuille goed te kunnen beoordelen worden deze vergeleken met het marktresultaat (benchmark). Het bestuur heeft daartoe gekozen voor de volgende benchmarks:
Aandelen: 50% MSCI Europe / 40 MCSI World ex Europe en 10 % MSCI Em Markt euro.
Obligaties: Boa merrill lynch emu direct government bonds 1-10y (eur).
Alternatives: geen benchmark.
Liquiditeiten: 1 maands euribor.

Benchmarks	portefeuille	benchmark
Aandelen	-16,49%	-11,46%
Obligaties	-13,75%	-12,58%
Alternatieve beleggingen	4,78%	0,00%
Liquiditeiten	-3,74%	0,09%

Deze benchmarks hebben betrekking op de periode 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

Beleggingscommissie
Het bestuur heeft een beleggingscommissie aangesteld. Deze commissie bestaat uit de penningmeester, de directeur en het hoofd financiën en administratie. De beleggingscommissie adviseert het bestuur bij de keuze van de vorm van beleggen, invulling en de partij waaraan het beheer wordt uitbesteed. De beleggingscommissie heeft minimaal twee keer per jaar een gesprek met de vermogensbeheerder waarbij de volgende punten besproken worden:
-het resultaat in relatie tot de gehanteerde benchmark
-de risico aspecten
-de vooruitzichten

Duurzaamheid
Het bestuur heeft als maatschappelijke organisatie een voorkeur voor duurzaam beleggen.
Uit principe wordt niet belegd in bedrijven of organisaties die zich niet hebben gecommitteerd aan de Global Compact Principles van de VN. Gezien de aard van het bedrijf streeft het bestuur ernaar om beleggingen die tegenstrijdig zijn met de doelstelling van de KNB te voorkomen.
Beleggingen in grondstoffen en hedgefunds zijn door het bestuur uitgesloten.

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens over Toezichthoudende Topfunctionarissen

Gegevens 2022

Functie-gegevens	Naam Topfunc-tionaris	Functie	Aanvang en einde functiever-vulling	Norm bezoldiging	Bezoldiging	Individueel toepasselijke bezoldigings-norm	-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugont-vangen bedrag	**Bezoldiging**	Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling
	mr. J.J.M. Trouw	Vaste 2e afgevaardigde	2022	€ 21.600,00	€686,-		N.v.t.	€686,-	N.v.t.	N.v.t.
	mr. A.E. Arts-Zetteler	Plaatsvervangend 2e afgevaardigde	2022	€ 21.600,00	€ 706,20		N.v.t.	€ 706,20	N.v.t.	N.v.t.
	mr. H.J. van Dortmont-Stu	Plaatsvervangend 2e afgevaardigde	2022	€ 21.600,00	€ 948,16		N.v.t.	€ 948,16	N.v.t.	N.v.t.
	mr. M.M.J.M. Wijnhoven	Kandidaat-notaris	2022	€ 21.600,00	€ 1.029,50		N.v.t.	€ 1.029,50	N.v.t.	N.v.t.
	mr. S.J. Kolk	Kandidaat-notaris	2022	€ 21.600,00	€ 2.879,72		N.v.t.	€ 2.879,72	N.v.t.	N.v.t.
	mr. B.L.W.P. Versteeg	Notaris	2022	€ 21.600,00	€ 3.443,24		N.v.t.	€ 3.443,24	N.v.t.	N.v.t.
	mr. N.P.E. Bonnier	Notaris	2022	€ 21.600,00	€ 3.443,24		N.v.t.	€ 3.443,24	N.v.t.	N.v.t.
	mr. D.A. Verbaan	Toegevoegd Notaris	2022	€ 21.600,00	€ 3.532,72		N.v.t.	€ 3.532,72	N.v.t.	N.v.t.
	mr. M.A.W. Rombouts	Notaris	2022	€ 21.600,00	€ 3.731,76		N.v.t.	€ 3.731,76	N.v.t.	N.v.t.
	mr. G.T. van Wingerden	Kandidaat-notaris	2022	€ 21.600,00	€ 3.837,95		N.v.t.	€ 3.837,95	N.v.t.	N.v.t.
	mr. C.J.C.M. van Haperen	notaris	2022	€ 21.600,00	€ 4.022,12		N.v.t.	€ 4.022,12	N.v.t.	N.v.t.
	mr. R.H.T.F. Voncken	Kandidaat-notaris	2022	€ 21.600,00	€ 4.411,47		N.v.t.	€ 4.411,47	N.v.t.	N.v.t.
	mr. B.M. van Kampen	Notaris	2022	€ 21.600,00	€ 5.811,44		N.v.t.	€ 5.811,44	N.v.t.	N.v.t.
	mr. I.C.A. Braun	Notaris	2022	€ 21.600,00	€ 7.171,16		N.v.t.	€ 7.171,16	N.v.t.	N.v.t.
	mr. E.M. Verhagen	Notaris	2022	€ 21.600,00	€ 686,00		N.v.t.	€ 686,00	N.v.t.	N.v.t.
	mr. J.A.C.M. Geurts	Kandidaat-notaris	2022	€ 21.600,00	€ 686,00		N.v.t.	€ 686,00	N.v.t.	N.v.t.
	mr. J.J.C.A. Leemrijse	**Fungerend Voorzitter**	2022	€ 21.600,00	€ 1.515,01		N.v.t.	€ 1.515,01	N.v.t.	N.v.t.

mr. H.J.N. Bakker	mr. J.J.M. Trouw	mr. E.M. Verhagen	mr. A.A. van Rhee	mr. M.M. Robbers	mr. H.R.P. Dumatubun	mr. I.M. Steijaerts	mr. J.A.M. Jansens	mr. J.H.F. Wilmink	mr. T.A. Dantuma	mr. G.H.M. van Kan	mr. M.S. ten Brinke
mr. G.T. Tjadens	mr. M.J.J. Procee-Geehoed	mr. J. Nobel	mr. J.P. van Loon	mr. N.M. Romijn-Hekkema	mr. B.M. Voslamber	mr. A.N. Ruuls	mr. M.H. Kempes	mr. A.M. Lopez-Breagertenbach	mr. M. Rib	mr. M.E.M. Heemskers	mr. J. de Vries
mr. K.B. van den Berg	mr. M.H.L. Kuijpers	mr. C.H. van Dijk	mr. B. Leenders	mr. M.J.J. Bolt							

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens over Toezichthoudende Topfunctionarissen

Gegevens 2021

Functie-gegevens	Naam Topfunc-tionaris	Functie	Aanvang en einde functiever-vulling	Norm bezoldiging	Bezoldiging	Individueel toepasselijke bezoldigings-norm	-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugont-vangen bedrag	**Bezoldiging**	Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling
	J.J.M. Trouw	Plaatsvervangend 2de afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 3.316,50		N.v.t.	€ 3.316,50	N.v.t.	N.v.t.
	M.M. Robbers	Afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 2.835,73		N.v.t.	€ 2.835,73	N.v.t.	N.v.t.
	M.J.J. Procee-Geelhoud	Afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 4.019,70		N.v.t.	€ 4.019,70	N.v.t.	N.v.t.
	C.J.C.M. van Haperen	Afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 3.331,96		N.v.t.	€ 3.331,96	N.v.t.	N.v.t.
	D.A. Verbaan	Vaste 2e afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 3.979,80		N.v.t.	€ 3.979,80	N.v.t.	N.v.t.
	S.J. Kolk	Vaste 2e afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 3.976,70		N.v.t.	€ 3.976,70	N.v.t.	N.v.t.
	E.M. Verhagen	Afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 2.653,20		N.v.t.	€ 2.653,20	N.v.t.	N.v.t.
	G.T. van Wingerden	Vaste 2e afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 3.979,80		N.v.t.	€ 3.979,80	N.v.t.	N.v.t.
	R.H.T.F. Voncken	Vaste 2e afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 2.781,20		N.v.t.	€ 2.781,20	N.v.t.	N.v.t.
	N.M. Romijn-Hekkema	Plaatsvervangend 2de afgevaardigde	2021	€ 20.900,00	€ 1.326,60		N.v.t.	€ 1.326,60	N.v.t.	N.v.t.
	J.J.C.A. Leemrijse	**Fungerend Voorzitter**	2021	€ 20.900,00	€ 9.091,00		N.v.t.	€ 9.091,00	N.v.t.	N.v.t.

H.J. van Dortmont-Stubbe	B.M. van Kampen	H.J.N. Bakker	A.A. van Rhee	J.H.F. Wilmink	T.A. Datuma	J.G.R.C. Prinsen	J. de Vries	J.A.C.M. Geurts	M.Rib	A.N. Ruuls	B.M. Voslamber
G.H.M. van Kan	I.C.A. Braun	J.A.M. Janssens	J.Nobel	B.M. Kampen							

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens

Verantwoording Wet Normering Topinkomens over 2022 Leidinggevende Topfunctionarissen

Functiegegevens:																								
Naam Topfunctionaris		I.M. Cox		A. Barkey Wolf		E.M.J.J. Engelen		A.C. van der Klooster		B.L.W.P. Versteeg		M. Schoonhoven		H.P. Kuijpers		A.M.J.M. Ploumen		I.C.A. Braun		T.P. Flokstra
Functie		bestuurslid		bestuurslid		bestuurslid		bestuurslid		bestuurslid ICT		bestuurslid		directie		voorzitter		bestuurslid		bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling		01.01 - 31.12		01.01 - 13.04		01.01 - 31.12		01.01 - 31.12		01.01 - 21-09		01.01 - 30.11		01.01 - 31.12		01.01 - 31.12		22.09 - 31.12		13.04 - 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,30		0,30		0,40		0,30		0,34		0,30		0,70		0,6		0,30		0,30
Dienstbetrekking		Nee		Nee		Nee		Nee		Nee		Nee		Ja		Nee		Nee		Nee
Bezoldiging:																								
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	43.026	€	12.310	€	63.622	€	43.783	€	34.372	€	40.619	€	108.281	€	110.476	€	12.153	€	30.238
Beloningen betaalbaar op termijn													€	32.060						
Subtotaal bezoldiging	€	43.026	€	12.310	€	63.622	€	43.783	€	34.372	€	40.619	€	140.341	€	110.476	€	12.153	€	30.238
Individueel toepasselijke bezoldigingsnorm	€	64.800	€	18.692	€	86.400	€	64.800	€	53.668	€	59.400	€	151.200	€	129.600	€	18.692	€	46.108
terugontvangen bedrag		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.				
Totaal bezoldiging	**€**	**43.026**	**€**	**12.310**	**€**	**63.622**	**€**	**43.783**	**€**	**34.372**	**€**	**40.619**	**€**	**140.341**	**€**	**110.476**	**€**	**12.153**	**€**	**30.238**

Verantwoording Wet Normering Topinkomens over 2021 Leidinggevende Topfunctionarissen

Functiegegevens:																				
Naam Topfunctionaris		I.M. Cox		A. Barkey Wolf		E.M.J.J. Engelen		A.C. van der Klooster		B.L.W.P. Versteeg		M. Schoonhoven		H.P. Kuijpers		A.M.J.M. Ploumen
Functie		bestuurslid		bestuurslid		bestuurslid		bestuurslid		bestuurslid ICT		bestuurslid		directie		voorzitter
Aanvang en einde functievervulling		01.01 - 31.12		01.01 - 31.12		01.01 - 31.12		01.01 - 31.12		01.01 - 31-12		01.01 - 31.12		01.01 - 31.12		01.01 - 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,30		0,30		0,40		0,30		0,34		0,30		1,00		0,6
Dienstbetrekking		Nee		Nee		Nee		Nee		Nee		Nee		Ja		Nee
Bezoldiging:																
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	42.339	€	41.660	€	57.102	€	42.519	€	49.463	€	42.563	€	153.956	€	105.007
Beloningen betaalbaar op termijn													€	44.786		
Subtotaal bezoldiging	€	42.339	€	41.660	€	57.102	€	42.519	€	49.463	€	42.563	€	198.742	€	105.007
Individueel toepasselijke bezoldigingsnorm	€	62.700	€	62.700	€	83.600	€	62.700	€	71.060	€	62.700	€	209.000	€	125.400
terugontvangen bedrag		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.
Totaal bezoldiging	**€**	**42.339**	**€**	**41.660**	**€**	**57.102**	**€**	**42.519**	**€**	**49.463**	**€**	**42.563**	**€**	**198.742**	**€**	**105.007**

Overzicht aandelen naar sector

	Aantal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Marktwaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
AANDELEN TOTAAL					**2.154.168**	**458.431**	**2.612.598**	**33,8%**	**100%**
Basismaterialen					**76.257**	**67.611**	**143.868**	**1,9%**	**5,5%**
Ecolab	206	USD	107,30	145,56	19.573	8.538	28.110	0,4%	1,1%
Koninklijke dsm	261	EUR	95,25	114,30	24.862	4.971	29.832	0,4%	1,1%
Linde am not	281	USD	123,02	326,18	31.823	54.102	85.925	1,1%	3,3%
Industrie					**275.308**	**59.348**	**334.656**	**4,3%**	**12,8%**
Assa abloy b	2.482	SEK	164,90	223,70	42.983	6.886	49.870	0,6%	1,9%
Legrand s.a. actions au port. eo 4	923	EUR	56,81	74,82	52.572	16.487	69.059	0,9%	2,6%
Schneider electric	323	EUR	131,43	130,72	42.579	-356	42.223	0,5%	1,6%
Trane technologies am not	477	USD	125,91	168,09	50.898	24.267	75.165	1,0%	2,9%
Wolters kluwer	304	EUR	106,67	97,76	32.427	-2.708	29.719	0,4%	1,1%
Xylem	662	USD	88,13	110,57	53.849	14.772	68.620	0,9%	2,6%
Luxe goederen en diensten					**171.480**	**3.060**	**174.540**	**2,3%**	**6,7%**
Ebay	1.140	USD	48,83	41,47	48.771	-4.451	44.320	0,6%	1,7%
Essilorluxottica	425	EUR	132,75	169,20	56.590	15.320	71.910	0,9%	2,8%
Michelin	2.244	EUR	29,38	25,99	66.119	-7.808	58.310	0,8%	2,2%
Consumptiegoederen					**235.380**	**30.135**	**265.515**	**3,4%**	**10,2%**
Ahold delhaize	2.933	EUR	17,42	26,84	51.106	27.616	78.722	1,0%	3,0%
Costco wholesale corp	109	USD	485,34	456,50	51.794	-5.147	46.647	0,6%	1,8%
L oreal	208	EUR	364,70	333,60	76.086	-6.697	69.389	0,9%	2,7%
Procter and gamble co	498	USD	119,02	151,56	56.394	14.363	70.757	0,9%	2,7%
Gezondheidszorg					**274.431**	**163.348**	**437.779**	**5,7%**	**16,8%**
Astrazeneca	535	GBP	83,45	112,18	49.241	18.536	67.777	0,9%	2,6%
Coloplast	441	DKK	413,18	812,00	24.460	23.703	48.163	0,6%	1,8%
Humana	99	USD	532,74	512,19	52.862	-5.326	47.536	0,6%	1,8%
Merck and co	550	USD	91,97	110,95	49.546	7.660	57.207	0,7%	2,2%
Novo nordisk b	662	DKK	287,14	938,00	25.548	57.970	83.518	1,1%	3,2%
Unitedhealth group	135	USD	140,61	530,18	17.298	49.800	67.099	0,9%	2,6%
Winstbew roche holding	225	CHF	266,17	290,50	55.475	11.005	66.479	0,9%	2,5%
Financiële instellingen					**326.119**	**-1.343**	**324.776**	**4,2%**	**12,4%**
Axa	2.446	EUR	22,46	26,06	55.105	8.625	63.731	0,8%	2,4%
Bank of america corp	1.445	USD	30,83	33,12	38.724	6.142	44.866	0,6%	1,7%

Overzicht aandelen naar sector

	Aantal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Marktwaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
Citizens fin grp	1.791	USD	52,83	39,37	82.892	-16.789	66.103	0,9%	2,5%
First republic bank	396	USD	177,04	121,89	57.384	-12.134	45.250	0,6%	1,7%
Metlife	453	USD	70,50	72,37	31.873	-1.140	30.734	0,4%	1,2%
Nn group	1.234	EUR	22,89	38,16	28.252	18.837	47.089	0,6%	1,8%
S and p global	86	USD	434,94	334,94	31.889	-4.885	27.004	0,3%	1,0%
Informatie technologie					**214.433**	**88.398**	**302.831**	**3,9%**	**11,6%**
Accenture a am not	130	USD	158,55	266,84	18.307	14.213	32.520	0,4%	1,2%
Asml holding	105	EUR	173,04	503,80	18.170	34.729	52.899	0,7%	2,0%
Microsoft	223	USD	98,97	239,82	18.906	31.230	50.136	0,6%	1,9%
Sap	730	EUR	90,71	96,39	66.215	4.150	70.365	0,9%	2,7%
Stmicroelectronics fr not	1.243	EUR	29,51	33,00	36.680	4.333	41.013	0,5%	1,6%
Visa a	287	USD	210,93	207,76	56.156	-257	55.899	0,7%	2,1%
Communicatiediensten					**85.893**	**1.830**	**87.723**	**1,1%**	**3,4%**
Deutsche telekom	2.915	EUR	12,98	18,64	37.828	16.502	54.330	0,7%	2,1%
Walt disney co	410	USD	131,30	86,88	48.065	-14.671	33.393	0,4%	1,3%
Nutsbedrijven					**70.259**	**3.760**	**74.019**	**1,0%**	**2,8%**
Orsted	597	DKK	604,41	631,30	48.297	2.394	50.691	0,7%	1,9%
Veolia environnement	972	EUR	22,53	24,00	21.962	1.366	23.328	0,3%	0,9%
Onroerend goed					**20.351**	**17.108**	**37.458**	**0,5%**	**1,4%**
Equinix reit	61	USD	382,82	655,03	20.351	17.108	37.458	0,5%	1,4%
Overige					**175.993**	**9.266**	**185.258**	**2,4%**	**7,1%**
Aa aegon global impact equities	404,7828	EUR	100,24	108,77	40.576	3.452	44.028	0,6%	1,7%
Aa global esg eq e acc	615,7838	EUR	219,91	229,35	135.417	5.813	141.230	1,8%	5,4%
Opkomende markten					**228.265**	**15.910**	**244.175**	**3,2%**	**9,3%**
Celsius esg emerging market acc	1.524	EUR	149,78	160,22	228.265	15.910	244.175	3,2%	9,3%

Overzicht obligaties

	Aantal / nominaal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Opgelopen rente	Marktwaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
OBLIGATIES TOTAAL					**4.901.679**	**-473.932**	**7.068**	**4.427.748**	**57,3%**	**100%**
Overheden					**3.021.905**	**-270.338**	**7.068**	**2.751.567**	**35,6%**	**62,1%**
0 % Duitsland 21/31	97.651	EUR	82,99	80,91	81.041	-2.036		79.005	1,0%	1,8%
0.5% Nederland 19/40	150.233	EUR	70,15	68,63	105.388	-1.571	720	103.818	1,3%	2,3%
1 % Duitsland 14/24	127.698	EUR	98,47	97,58	125.738	-642	483	125.096	1,6%	2,8%
1 % Frankrijk 14/25	360.558	EUR	101,43	95,41	365.728	-21.382	356	344.346	4,5%	7,8%
1.4% Spanje 18/28	75.000	EUR	112,53	91,33	84.397	-15.196	705	69.200	0,9%	1,6%
1.5% Frankrijk 15/31	74.758	EUR	102,93	89,81	76.947	-9.131	676	67.816	0,9%	1,5%
1.75% Frankrijk 16/39	150.233	EUR	83,68	81,33	125.715	-2.169	1.361	123.546	1,6%	2,8%
1/2% Frankrijk 16/26	565.659	EUR	96,36	92,71	545.069	-18.942	1.705	526.127	6,8%	11,9%
2.35% Spanje 17/33	96.000	EUR	123,53	88,99	118.589	-32.211	952	86.377	1,1%	2,0%
3/4% Frankrijk 17/28	149.516	EUR	98,88	88,45	147.847	-15.490	111	132.358	1,7%	3,0%
Aa blackrock euro gov esg bd acc	3.194	EUR	104,09	92,89	332.463	-35.773		296.691	3,8%	6,7%
Aa robeco quant duration global bond	3.376,8805	EUR	100,38	82,83	338.984	-59.277		279.707	3,6%	6,3%
Ishares italy government bond etf	1.981	EUR	165,78	139,02	328.405	-53.006		275.399	3,6%	6,2%
Xtracker iboxx eurz gov bd yld 1 3 etf	1.770	EUR	138,75	136,77	245.594	-3.511		242.083	3,1%	5,5%
Bedrijven					**1.136.878**	**-94.418**		**1.042.459**	**13,5%**	**23,5%**
Aa bluebay euro aggregate esg bd acc	2.186	EUR	96,52	90,24	210.993	-13.728		197.265	2,6%	4,5%
Aa insight euro esg corp bd acc	6.243	EUR	105,77	97,60	660.297	-50.980		609.317	7,9%	13,8%
Aa schroder euro corp esg bd acc	1.982	EUR	134,00	119,01	265.588	-29.710		235.878	3,1%	5,3%
High yield					**268.379**	**-27.158**		**241.221**	**3,1%**	**5,4%**
Aa cand glb esg high yield bd dis	2.428,7274	EUR	110,50	99,32	268.379	-27.158		241.221	3,1%	5,4%
Opkomende markten					**474.518**	**-82.018**		**392.500**	**5,1%**	**8,9%**
Aa cand emerging market esg bd dis	4.894,6207	EUR	96,95	80,19	474.518	-82.018		392.500	5,1%	8,9%

Overzicht alternatieve beleggingen

	Aantal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Marktwaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
ALTERNATIEVE BELEGGINGEN TOTAAL					**367.637**	**23.758**	**391.395**	**5,1%**	**100%**
Overige					**367.637**	**23.758**	**391.395**	**5,1%**	**100%**
Privium sustainable impact	3.418	EUR	107,56	114,51(*)	367.637	23.758	391.395	5,1%	100%

(*) De slotkoers is ouder dan 7 dagen

Overzicht liquiditeiten

	Aantal / nominaal / saldo	Valuta	Wissel-koers	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Opgelopen rente EUR	Marktwaarde EUR	Rente-datum	Weging portefeuille	Weging categorie
LIQUIDITEITEN TOTAAL								**289.474**		**3,7%**	**100%**
GELDMARKTREKENINGEN TOTAAL								**289.474**		**3,7%**	**100%**
Vermogensbeheer rekening	289.473,9400	EUR			289.474			289.474		3,7%	100%

Toelichting jaarverslag KNB 2022

KNB sorteert voor op de toekomst
Het boekjaar 2022 loopt van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 en laat inclusief onttrekking aan bestemmingsreserves een positief resultaat zien van € 2.114.256 (na het saldo van onttrekking aan de bestemmingsreserves een positief resultaat van € 2.194.685). Begroot was een negatief resultaat van € 1.781.035.

De belangrijkste positieve effecten voor het resultaat van boekjaar 2022 ten opzichte van de begroting 2022 zijn:

- de hogere aantallen verkopen VIS en BRP (€ 336.622 en € 131.980)
- meer inschrijvingen in het CTR en CLTR (€ 356.283 en € 301.736)
- lagere afschrijvingskosten BRN (€ 213.996)
- de poortwachterstoeslag (€ 1.133.327)
- meer ledenbijdrage congres (€ 112.325)
- lagere kosten BRP (€ 122.500)
- latere invulling vacature manager I&P en vacatures communicatie (€ 131.954)
- lagere projectkosten upgrade keycloak (€ 219.174)
- lagere kosten informatiebeveiliging (€ 205.250)
- nog niet uitgegeven kosten IAM (€ 224.674)
- lagere kosten applicatiebeheer (€ 489.045)
- lagere kosten datawarehouse (€ 103.420)
- lagere kosten onderzoeksbudget I&P (€ 106.920)
- nog niet uitgegeven projectkosten notarieel portaal (€ 104.393)
- nog niet uitgegeven projectkosten digitale akte (€ 900.299)
- en lagere kosten futurepro(o)f (€ 494.464).

Hiertegenover staan:

- het negatieve koersresultaat (€ 1.230.251)
- de meerkosten van VIS (€ 372.040)
- meer inhuur P&O (€ 140.873)
- meerkosten BRN (€ 330.522)
- niet begrote kosten digitale kluis (€ 111.038)
- en niet begrote kosten PMO PEC (€ 106.374)

Vanwege de sterke koersfluctuaties en de invloed daarvan op het resultaat per segment, wordt het financieringsresultaat vanaf boekjaar 2021 als aparte post onder de algemene reserve gepresenteerd en niet meer toegerekend aan de verschillende segmenten.

Totaal ledenaantal stijgt, aantal notarissen neemt af
De KNB telde op 31 december 2022 3.440 leden. Dat zijn er 37 meer dan een jaar eerder. Het aantal notarissen nam met 2 af naar een totaal van 1.234, waar het aantal kandidaat-notarissen met 39 toenam tot 1.979. Het aantal toegevoegd notarissen bedraagt per 31 december 2022 227. Zie bijlage "kengetallen leden".

Financieel beleid KNB

Financieel beleid – begroting komend jaar
Door voortschrijdend inzicht is de begroting voor komend jaar (2023) bijgesteld. De meest opvallende bijgestelde posten zijn: het ontwikkelen van de digitale akte, activiteiten in het kader van futurepro(o)f en het beheer van PEC systemen. Daarnaast is rekening gehouden met het aantrekken van een hoofdredacteur, redacteur, ondersteuning bij de lobby en twee juristen, hogere afschrijvingskosten van het nieuwe BRN en hogere kosten voor IAM.

Opbouw begroting algemeen

De begroting van de KNB heeft – technisch gesproken – **elf segmenten: KNB Bureau, Onderwijs en Kandidatenzaken, Kwaliteitstoetsing, ICT & Procesoptimalisatie, Uitgeverij, Rechtsvragen, CTR, Public Relations, Centraal Levenstestamentregister, Onderzoek en Ontwikkelingsfonds en Ondersteuningsfonds** – met verschillende deelbegrotingen. De begroting is om twee redenen op deze manier ingericht. Ten eerste om te laten zien dat middelen worden besteed waar ze voor bedoeld zijn. Ten tweede vanwege de verschillende BTW tarieven.

Met ingang van 1 oktober 2016 valt de KNB onder de vennootschapsbelasting. Met de belastingdienst zijn gesprekken geweest om vast te stellen welke segmenten en/of activiteiten van de KNB belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft een voorlopig standpunt ingenomen en de KNB heeft op grond hiervan de aangiften voor boekjaar 2016/2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 ingediend. De belastingdienst heeft de ingediende aangiften ongewijzigd overgenomen.

KNB Bureau

Het resultaat van het KNB Bureau over boekjaar 2022 is positief € 164.617. De begroting ging uit van een negatief resultaat van € 306.502. Het resultaat is gunstig beïnvloed door de hogere inkomsten uit de algemene bijdrage en het congres, lagere niet verrekenbare btw, lagere kosten bestuursorganen, lagere kosten onderzoeken en lagere salariskosten. Daar tegenover staan de hogere kosten van buitenland en hogere overhead kosten. Onder de kosten van de afdeling communicatie vallen onder andere de kosten van de Notaristelefoon; deze bedragen voor 2022 € 65.284.

KNB Diensten

Onderwijs en opleiding *(O&K in de begroting)*
Het jaarritme van het team cursussen en congressen hangt sterk samen met de tweejaarlijkse PE-verplichting. In het eerste jaar van de verplichting wordt minder gebruik gemaakt van de opleidingsmogelijkheden; in het tweede jaar wordt een inhaalslag gemaakt. Dit betekent dat het financiële resultaat het tweede jaar doorgaans beter is. Het jaar 2022 was het eerste jaar van de PE-verplichting. O&K sluit het boekjaar 2022 af met een negatief resultaat van € 87.506.

ICT & Procesoptimalisatie (I&P)
Onder de kop "Thema bescherming en rechtszekerheid" en de kop "Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat- ICT" zijn de activiteiten van deze afdeling beschreven. Het segment I&P heeft de grootste inkomsten en uitgaven binnen KNB. In het boekjaar 2022 heeft I&P meer inkomsten ontvangen uit de hogere aantallen VIS en BRP, de poortwachterstoeslag, latere invulling vacature manager I&P, lagere kosten BRP, lagere kosten informatiebeveiliging, nog niet uitgegeven

kosten IAM, lagere projectkosten key cloak, lagere kosten datawarehouse, lagere kosten onderzoek I&P, lagere kosten applicatiebeheer, nog niet uitgegeven kosten notarieel portaal, nog niet uitgegeven kosten digitale akte en lagere kosten futurepro(o)f. Hiertegenover staan de meerkosten van VIS, niet begrote kosten PMO PEC en niet begrote kosten voor de digitale kluis.

Per saldo heeft I&P een positief resultaat van € 2.912.038 behaald. Begroot was een positief resultaat van € 1.056.133.

De poortwachterstoeslag wordt vanaf augustus 2019 in rekening gebracht bij elke inlichting VIS en BRP. Deze toeslag is bedoeld voor het vormgeven van de poortwachtersfunctie van het notariaat en het faciliteren van NotarisID. DOBV wordt gezien als de digitale poort naar Europa. De inkomsten uit deze toeslag zijn in 2022 aangewend om de nota's van Identiteitsvoorzieningen & Digitalisering Notariaat Holding B.V. (IDNH) te voldoen en de kosten voor de ontwikkeling van DOBV. IDNH zorgt vanaf oktober 2019 voor de uitvoering van het vormgeven van de poortwachtersfunctie en het faciliteren van NotarisID.

Centraal Levenstestamentregister (CLTR)
Het CLTR is met ingang van 1 mei 2011 van start gegaan. Het register is opgezet door de KNB en valt daarmee onder de algemene reserve. In mei 2013 is het register gedigitaliseerd. Het aantal inschrijvingen ten opzichte van vorig jaar is met bijna 12% gestegen. Er zijn in dit boekjaar 220.583 inschrijvingen geweest. Het tarief van een inschrijving is per 1 januari 2016 verlaagd naar € 6,50 per inschrijving. Ten opzichte van de begroting heeft het CLTR meer inkomsten vanwege het aantal inschrijvingen. Per saldo heeft het CLTR een positief resultaat van € 401.515 behaald.

Verzekeringen – beroepsaansprakelijkheid – nut en noodzaak
Vanaf oktober 2016 is elke notaris weer verplicht verzekerd, omdat niet iedere notaris verzekerbaar bleek te zijn. Een specificatie van de verzekeringsbijdragen voor het boekjaar 2022 is opgenomen in de bijlage "collectieve verzekeringen". Door het hogere aantal notarissen is het resultaat € 80.429 positief. De bestemmingsreserve verzekeringen komt uit op € 1.138.404.

Verbonden partijen

Stichting ECH
Het bestuur van Stichting ECH wordt in 2022 gevormd door 4 bestuurders, waarvan 2 door KNB benoemd, één door Rabobank Nederland en één door Nationale Nederlanden.

Stichting ECH maakt gebruik van PEC en inzet van medewerkers van de KNB. Hiervoor zijn zakelijke prijsafspraken gemaakt.

Stichting Voorzieningsfonds van de KNB
Het bestuur van Stichting Voorzieningsfonds van de KNB bestaat uit de 3 bestuursleden die geleverd worden door de KNB; de voorzitter, de penningmeester en een lid.

Stichting Pensioenfonds Notariaat
Op grond van de statuten van Stichting Pensioenfonds Notariaat (SPN) worden de bestuursleden als volgt benoemd: drie leden op basis van voordracht door de KNB, twee leden op basis van voordracht door de Bond van Medewerkers in het Notariaat, één lid vanuit de gepensioneerden en twee leden op voordracht door het bestuur van het SPN. Per 1 juli 2014 is de pensioenraad omgevormd naar de PensioenKamer. Over en weer is er geen sprake van aansprakelijkheden en/of afgegeven garanties.

Stichting Rechtszekerheid Digitaal
Het bestuur van de Stichting Rechtszekerheid Digitaal (SRD) wordt gevormd door een aantal leden van de KNB en een extern lid. De stichting opereert onafhankelijk van de KNB en schept de randvoorwaarden waaraan digitale initiatieven zouden moeten voldoen.

Stichting Nobilex
Het bestuur van Stichting Nobilex wordt benoemd door de KNB en bestaat uit drie of vijf natuurlijke personen. Stichting Nobilex houdt zich bezig met een doelmatige en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening door juridische dienstverleners. Nobilex Automatisering B.V. ontwikkelt kantoorautomatisering voor en door notariskantoren. Om de financiering rond te krijgen heeft de KNB zich voor Nobilex Automatisering B.V. op 11 april 2018 borg gesteld tot een maximum van € 4,7 miljoen aan hoofdsommen. De KNB ontvangt over dit bedrag een borgstellingsprovisie van 3,8%. In 2020 is de borgstelling verhoogd naar € 6.130.000.

De KNB staat mede borg voor een ABN AMRO lening aan Nobilex ter grootte van € 8.600.000. Deze borgstelling is hoofdelijk en indien – in theorie – de mede borg van de KNB niet haar verplichtingen zou nakomen als Nobilex niet langer aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen, is de kans aanwezig dat de KNB voor het gehele bedrag door de ABN AMRO kan worden aangesproken.

In de afgelopen maanden hebben stakeholders van Nobilex, waaronder de KNB, onderzocht of en op welke wijze Nobilex onder voorwaarden kon worden blijven gesteund teneinde met Nobilex voor het notariaat een strategische innovatieve notariële softwareleverancier in de markt te houden. Op verzoek van de stakeholders heeft Nobilex haar businessplan herijkt met als doel om voor de komende drie tot vijf jaar stabiliteit voor Nobilex te creëren zodat Nobilex zich kan blijven ontwikkelen en innoveren in het belang van het notariaat. Om die doelstellingen te kunnen bereiken moet Nobilex (financieel) worden geherstructureerd.

Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek en de herijking van het business plan van Nobilex, hebben het bestuur van de KNB en het bestuur van Stichting Voorzieningsfonds van de KNB beslist om Nobilex onder voorwaarden te blijven steunen.
Om Nobilex tot een succes te maken is het noodzakelijk dat het vertrouwen in Nobilex binnen het notariaat blijft groeien en het aantal gebruikers de komende drie tot vijf jaar substantieel toeneemt. Ieder jaar zal worden bekeken of aan de doelstellingen als genoemd in de vorige zin, en met name de noodzakelijke toename van gebruikers, wordt voldaan.

Als onderdeel van de implementatie van de (financiële) herstructurering van Nobilex die in 2023 zal plaatsvinden, is de KNB voornemens de ABN AMRO lening (met de daarbij behorende gevestigde zekerheden en borgstelling door derden) ter grootte van € 8.600.000 over te nemen. De overname van de ABN AMRO lening door de KNB vindt plaats in het kader van de genoemde (financiële) herstructurering omdat (i) Nobilex vanaf juli 2023 de ABN AMRO lening in delen moet gaan terugbetalen en daartoe zelfstandig niet in staat is, (ii) de oplopende rente tot onnodige hoge (rente) lasten leidt bij Nobilex, (iii) de hoofdelijkheid van een borgstelling door de KNB ertoe leidt dat *de facto* het uiteindelijke financiële risico van de KNB de volledige € 8.600.000 kan bedragen en (iv) de huidige voorwaarden van de ABN AMRO lening een implementatie van een (financiële) herstructurering van Nobilex bemoeilijken. Voor de overname van de ABN AMRO lening zal de KNB het bedrag van de door de KNB gestelde borg, zijnde € 6.130.000, gebruiken aangevuld met een extra bedrag ter grootte van € 2.470.000 (het resterende bedrag van het krediet). De ABN AMRO

lening wordt overgenomen met de bestaande zekerheden en een borgstelling ter grootte van € 2.470.000 van de huidige mede borg van de KNB.
Dit betekent dat het werkkapitaal in 2023 met € 8.600.000 zal dalen.

De commissie van advies van de ledenraad en de ledenraad in brede zin zijn op de hoogte gehouden en geïnformeerd rondom de herijking van het business-plan van Nobilex, de geplande verdere ondersteuning en het voornemen om Nobilex (financieel) te herstructureren.

Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat
Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat is op 11 oktober 2019 opgericht. Het bestuur wordt benoemd door de KNB en bestaat uit drie of meer bestuursleden. De Stichting heeft ten doel het direct of indirect houden van aandelen in vennootschappen die zich bezighouden met het beheer en onderhoud van een centrale infrastructuur waarbinnen WID-scanners functioneren en het ter beschikking stellen van WID-scanners aan notariskantoren. Daarnaast de verdere ontwikkeling van identificatiemiddelen en het verkrijgen en behouden van relevante certificering en andere activiteiten met het oog op de rol van de notaris met betrekking tot identificatie, ondertekening en de wettelijke poortwachtersfunctie van de notaris.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
Het bestuur van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaat uit vijf tot zeven leden en is nu een personele unie met KNB bestuurders. Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is op 13 juni 2018 opgericht. De activiteiten van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaan voornamelijk uit de instandhouding van een fonds als bedoeld in artikel 88a Wet op de notarisambt teneinde de continuïteit van de goede notariële dienstverlening te garanderen en te bevorderen, en voorts het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.
De inkomsten in 2022 zijn hoger dan begroot vanwege het grote aantal gepasseerde akten in het notariaat.
Het onderzoek naar de verdeelsleutel van de kosten van toezicht heeft in 2021 plaats gevonden. Het ministerie van J&V heeft een keuze gemaakt voor de nieuwe verdeelsleutel en deze gehanteerd bij de doorbelasting van de kosten van toezicht voor 2021. De KNB kan zich vinden in de nieuwe verdeelsleutel en de toepassing ervan. De heffing van de akte in 2023 blijft gelijk aan de heffing in 2018.

Algemene reserves

De reserve ICT & Procesoptimalisatie wordt gebruikt voor het financieren van projecten inzake het opzetten of overnemen van registers en/of het uitvoeren in het kader van nieuwe wetgeving. Daarnaast is de reserve bedoeld om toekomstige investeringen in de PEC-diensten te financieren en om verkennend onderzoek naar relevante innovaties te faciliteren. In het boekjaar 2022 is deze reserve toegenomen met name vanwege het niet kunnen uitvoeren van enkele projecten door laat ingevulde vacatures en het uitlopen van een ander project. De kosten voor deze projecten verschuiven naar volgende jaren.

Zoals uit de gesegmenteerde begroting op pagina 23 blijkt, wordt er komende jaren fors geïnvesteerd in ICT & Procesoptimalisatie.

De reserve Public Relations zal worden gebruikt om campagnes te voeren.

De reserve kwaliteitstoetsing valt vrij, daar de kosten van de peer reviews vanaf 2020 door Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat worden gedragen. Vanaf 2022 zal deze reserve worden gebruikt voor de kwaliteitsverbetering van het notariaat.

De reserve CLTR wordt gebruikt om eventuele calamiteiten in het digitaal register op te vangen en aansluitingen te bouwen voor externe partijen.

De uitgeverij zal de reserve nodig hebben wanneer in de toekomst de brochures digitaal beschikbaar worden gesteld.

Vanwege de omvangrijke ICT-systemen is een groot weerstandsvermogen noodzakelijk, zodat eventuele problemen met de systemen, waar de KNB en haar leden dagelijks afhankelijk van zijn, kunnen worden verholpen.

Jaarverslag inclusief jaarrekening 2022

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
Spui 184
2511 BW Den Haag

Inhoud

Bestuursverslag 2
Begroting 5

Jaarrekening 6
Balans 7
Staat van Baten 9
Kasstroom 10
Grondslagen 11
Toelichting balans 12
Toelichting staat van baten 14
Overige toelichtingen 15

Bijlage WNT-verantwoording

Verslag Financiële Commissie

Controleverklaring onafhankelijke accountant

Bestuursverslag

Oprichting
De Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is op 13 juni 2018 opgericht op basis van een wijziging van de Wet op het notarisambt.

Doel (artikel 2 statuten)
De activiteiten van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat, statutair gevestigd aan het Spui 184 2511 BW te Den Haag, bestaan voornamelijk uit de instandhouding van een fonds als bedoeld in artikel 88a Wet op het notarisambt (Wna) teneinde (de continuïteit van) de goede notariële dienstverlening te garanderen en te bevorderen, en voorts het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevordelijk kan zijn.
Uit voormeld fonds kunnen onder meer worden vergoed:

a. de kosten die de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) aan de Staat der Nederlanden is verschuldigd ter zake van toezicht en tuchtrecht:
b. de kosten die verband houden met een overname van een protocol als bedoeld in artikel 15 Wna of waarneming als bedoeld in artikel 29a Wna, waaronder de kosten die:
    i. in redelijkheid niet ten laste behoren te komen van de notaris of de waarnemer die het protocol toegewezen heeft gekregen;
    ii. noodzakelijk zijn voor een goede ambtsuitoefening met betrekking tot het protocol, en
    iii. niet onmiddellijk verhaald kunnen worden op de gewezen notaris onderscheidenlijk waargenomen notaris;
c. tekorten op bijzondere rekeningen als bedoeld in artikel 25 Wna.

Toelichting boekjaar 2022
Het positief resultaat van € 2.863.122 ligt in lijn met het begrote resultaat van € 2.793.168. De grootste positieve afwijkingen zijn de hogere akten inkomsten (€ 2.557.357), lagere kosten tucht en toezicht (€ 320.983) en lagere kosten due dilligence ML6 (€ 297.057). Hiertegenover staan de negatieve koersresultaten van de effecten (€ 2.592.816), hogere kosten dossiers (€ 167.846) en de doorontwikkeling van datamanagement gericht op betrokkenheid van de leden (€ 283.510).
In 2022 zijn bedragen uitgekeerd in reeds lopende dossiers (zie ook het geanonimiseerde overzicht onder "vorderingen op opgenomen gelden" op de toelichting op de balans per 31 december 2022). Er zijn zeven nieuwe claims binnen gekomen voor een totaal van € 67.116.

Verwachtingen boekjaar 2023
De verwachting is dat de onroerend goed markt sterk zal inzakken. De begroting voor 2023 is defensief opgesteld en de akte aantallen zijn gelijk gebleven. De negatieve rente is op nul gezet en bij de kosten van tucht en toezicht is rekening gehouden met betaalde boetes. De uitgaven voor het programma kwaliteit en toezicht zijn verhoogd evenals de kosten voor datamanagement voor de verdere verdieping van de tuchtrechtapplicatie op basis van de ontvangen input. Een nieuwe post is de Commissie Toegang Notariaat; het exploitatietekort zal vanaf 2023 worden geboekt bij Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat.
In 2023 zal het ministerie een onderzoek laten uitvoeren om de wet doorberekening van de kosten van tucht en toezicht te evalueren.

Vermogen (artikel 4 statuten)
Het vermogen van de stichting wordt onder meer gevormd door:

a. bijdragen van de leden van de KNB, die – al dan niet na inning door de KNB – aan de stichting ter beschikking worden gesteld;
b. subsidies en giften;
c. andere baten.

Vanaf 1 augustus 2018 brengt Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat de – met het kwaliteitsfonds gepaard gaande- kosten in rekening bij notarissen, gebaseerd op het aantal akten dat zij passeren. De heffing per akte bedraagt € 8,22. De incasso vindt plaats door de KNB.

Bestuur
De stichting heeft een bestuur, bestaande uit een aantal natuurlijke personen dat gelijk is aan het aantal bestuurders van de KNB. De stichting heeft een bureau ter voorbereiding en ter uitvoering van de besluiten van het bestuur. De leiding van het bureau is opgedragen aan de directeur van de KNB. Bij oprichting is het bestuur van de KNB ook als bestuur van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat benoemd.

Begroting (artikel 18 statuten)
Het bestuur stelt jaarlijks voor 1 september een ontwerp-begroting op voor het komende boekjaar. De ontwerp-begroting omvat in elk geval:

a. activiteitenplan;
b. een prognose van uitgaven ten laste van het fonds;
c. de bijdragen van de leden van de KNB zoals vastgesteld door het bestuur van de KNB;
d. verwachte uitgaven voor tucht en toezicht gebaseerd op de begroting van het Ministerie van Justitie en Veiligheid;
e. de beloningen en (onkosten)vergoedingen;
f. een voortschrijdend meerjarenplan.

Uiterlijk voor het einde van het boekjaar stelt het bestuur de begroting van de stichting vast voor het komende boekjaar. Alvorens het bestuur overgaat tot vaststelling van de begroting, wordt het ontwerp ter informatie voorgelegd aan de ledenraad van de KNB.

De begroting voor 2023 en 2024 volgt op pagina 5. De begroting voor 2023 is in november 2022 bijgesteld in verband met voortschrijdend inzicht.

Toelichting financiën
De inkomsten bestaan dit jaar uit de heffing op de akten van januari 2022 tot en met december 2022. De uitgaven bestaan uit de kosten van tucht en toezicht van januari tot en met december 2022 en de gemaakte kosten voor de probleemprotocollen. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor het inhuren van personeel van de KNB, advies- en accountantskosten, kosten voor datamanagement en het programma kwaliteit en toezicht. Vanaf 2020 worden de kosten van de peer reviews, geschillencommissie en vergoedingen voor notariële leden van de kamers van toezicht betaald door Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat. Voor de peer reviews is een een nieuw systeem gebouwd en in gebruik genomen.
Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat heeft in 2022 een verzekering afgesloten voor claims boven de € 20 miljoen met een dekking tot € 30 miljoen. Deze loopt tot 31 maart 2023.
In 2021 is Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat begonnen met het beleggen van haar gelden om haar vermogen in stand te houden. Hiervoor is een beleggingsstatuut opgesteld en twee vermogensbeheerders, te weten ABN AMRO Mees Pierson en ING Private Banking, voeren dit beleid uit. In 2022 heeft dit geresulteerd in een negatief koersverlies van respectievelijk € 1.226.586 en € 1.366.733.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is niet btw plichtig en brengt geen btw in rekening bij de heffing op de akte. De notaris is wel btw plichtig en brengt in geval van doorbelasting de heffing op de akte aan de cliënt wel btw in rekening bij de cliënt. De heffing van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat valt niet onder de assurantieplicht.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is in overleg met de belastingdienst vrijgesteld van VPB. Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat wordt gekwalificeerd als overheidslichaam en kan derhalve gebruik maken van de vrijstelling van 8e en/of 8f Wet op de VPB. Bij eventuele ontbinding van de Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat komt het overschot bij vereffening toe aan de KNB.

Er zijn vier vorderingen boven € 1 miljoen (zie ook het geanonimiseerde overzicht onder "Vorderingen inzake lopende dossiers" op de Toelichting op de balans per 31 december 2022). Van twee afgesloten dossiers is nog geld ontvangen.
De doorberekening van de kosten van tucht en toezicht, mogelijke vorderingen vanwege door cliënten van notarissen geleden schade en de zwevende protocollen zijn aanleiding geweest om Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat op te richten.

De continuïteit van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is gewaarborgd door het positieve resultaat, de verwachte groei van de reserve en de afgesloten verzekering voor posten boven de € 20 miljoen. Op grond van deze verwachtingen is het bestuur van mening dat de continuïteit is gewaarborgd. Op basis hiervan zijn in de jaarrekening de grondslagen van waardering van de balans en de staat van baten en lasten gebaseerd op continuïteit.

Den Haag, 16 mei 2023

Het bestuur bestaande uit:
mr. I.C.A. Braun
mr. I.M. Cox
mr. E.M.J.J. Engelen (penningmeester)
mr. T.P. Flokstra
mr. A.H.I. Hoogendam
mr. A.C. van der Klooster
mr. A.M.J.M. Ploumen (voorzitter)

Begroting

	2024	bijgesteld 2023	2022
Baten			
Akten kwaliteitsfonds	13.152.000	13.152.000	13.152.000
	13.152.000	**13.152.000**	**13.152.000**
Directe kosten			
Baten en lasten voorzieningen	1.547.381	1.517.040	1.400.000
Kosten tucht en toezicht	5.690.827	5.579.243	5.629.380
	7.238.208	**7.096.283**	**7.029.380**
Overige bedrijfskosten			
Begeleidingskosten KNB	884.912	867.652	693.684
Advieskosten	20.400	20.000	20.000
Accountantskosten	13.484	13.220	12.200
Bankkosten	1.020	1.000	1.000
Diverse lasten	2.040	2.000	2.000
Werkzaamheden Davinci	7.648	7.498	6.940
Bestuurskosten	12.240	12.000	12.000
Datamanagement	205.581	201.550	0
Verzekeringen	371.570	364.285	277.719
Geschillencommissie	122.400	120.000	120.000
Peer reviews	733.053	709.072	619.000
Afschrijving audit software	7.685	7.685	10.000
Intervisie	77.369	75.852	100.000
Commissie Toegang Notariaat	51.000	50.000	
Vergoeding notariële leden kamers van toezicht	121.482	119.100	99.600
Due diligence ML6	400.000	400.000	400.000
Programma kwaliteit en toezicht	250.000	1.478.558	935.051
Beheerskosten progamma kwaliteit en toezicht	263.719	221.784	140.258
	3.545.603	**4.671.256**	**3.449.452**
Financiële baten en lasten			
Opbrengst effecten	250.000	210.000	160.000
Betaalde rente	0	0	40.000
	250.000	**210.000**	**120.000**
Resultaat voor belastingen	**2.618.189**	**1.594.461**	**2.793.168**
Overige reserve 31 december 2022			23.688.883
Reserve cumulatief	**27.901.533**	**25.283.344**	

Jaarrekening 2022

Balans per 31 december 2022

	31 dec 2022		31 dec 2021	
ACTIVA				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
Audit software	72.370		73.725	
		72.370		**73.725**
Financiële vaste activa				
Effecten ING	9.615.824		7.766.214	
Effecten ABN AMRO	8.999.589		5.899.634	
		18.615.413		**13.665.848**
Vorderingen en overlopende activa				
Debiteuren	157.068		1.144.973	
Waarborg	14.511		14.511	
Vooruit betaalde kosten	162.865		238.575	
Overlopende activa	4.074		51.451	
		338.518		**1.449.509**
Liquide middelen				
Rekening courant bank	2.438.569		3.710.706	
ABN effecten	1.234.542		810.547	
ING effecten	11.661		31.607	
Vermogensrekening	1.454.235		1.459.893	
		5.139.007		**6.012.753**
		24.165.305		**21.201.835**

Balans per 31 december 2022

	31 dec 2022		31 dec 2021	
PASSIVA				
Kapitaal				
Overige reserves	23.688.883		20.825.761	
		23.688.883		**20.825.761**
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	245.161		104.115	
Overige schulden	231.261		271.959	
		274.300		**376.074**
		23.963.183		**21.201.835**

Staat van baten en lasten

	2022 werkelijk		2022 begroot		2021 werkelijk	
Omzet	15.709.357		13.152.000		16.406.438	
Kostprijs van de omzet	-6.871.313		-7.029.380		-6.589.700	
Brutomarge		**8.838.044**		**6.122.620**		**9.816.738**
Afschrijvingen	4.483		10.000		0	
Algemene kosten	3.363.326		3.439.452		2.504.595	
Totaal kosten		**3.367.809**		**3.449.452**		**2.504.595**
Bedrijfsresultaat		**5.470.235**		**2.673.168**		**7.312.143**
Financiële baten & lasten		-2.607.113		120.000		354.073
Resultaat voor belastingen		**2.863.122**		**2.793.168**		**7.666.216**

Kasstroom over 2022

	2022		2021	
Bedrijfsresultaat		**5.470.235**		**7.312.143**
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen)	4.483		0	
Mutatie voorzieningen	0		0	
		4.483		0
Veranderingen in werkkapitaal:				
Mutatie operationele vorderingen	1.150.248		806.866	
Mutatie voorraden en onderhanden werk	0		0	
Mutatie operationele schulden	61.091		-28.774	
		1.211.339		778.092
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		**6.686.057**		**8.090.235**
Ontvangen/betaalde rentes	111.836		354.073	
Ontvangen dividenden en opbrengsten effecten	0		0	
Afschrijvingen en waardeveranderingen	1.567.850		1.609.431	
Ontvangsten/uitgaven wegens buitengewone baten/lasten	0		0	
Betaalde winstbelasting	0		0	
Overige baten/lasten	0		0	
		1.679.686		1.963.503
Kasstroom uit operationele activiteiten		**8.365.743**		**10.053.738**
(Des)investeringen in immateriele vaste activa	-3.128		-54.105	
(Des)investeringen in materiele vaste activa	0		0	
(Des)investeringen in financiele vaste activa	-7.668.510		-15.275.279	
Waarvan afschrijvingen	0		0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-7.671.638**		**-15.329.384**
Mutatie rekening courantschuld kredietinstellingen	0		0	
Mutatie vermogencomponenten	-1.567.850		0	
Mutatie langlopende schulden	0		0	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**-1.567.850**		**0**
Netto kasstroom		-873.745		-5.275.646
Koers- en omrekeningsverschillen op geldmiddelen		0		0
Mutatie geldmiddelen		**-873.745**		**-5.275.646**
Saldo liquide middelen per 31 december 2020				**11.288.400**
Saldo liquide middelen per 31 december 2021		**6.012.754**		**6.012.754**
Saldo liquide middelen per 31 december 2022		**5.139.007**		
Af/Toename liquide middelen		**873.747**		**5.275.646**

Grondslagen voor de waardering

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaan voornamelijk uit de instandhouding van een fonds teneinde de continuïteit van de goede notariële dienstverlening te garanderen en te bevorderen.
Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Den Haag onder nummer 858886108.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld op basis van eigen grondslagen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en de passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De vorderingen op dossiers zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en worden geheel voorzien. Van de financiële tegemoetkomingen, schadeloosstellingen en getroffen voorzieningen op verstrekte c.q. toegezegde leningen wordt de last genomen in het jaar dat deze optreedt. De overige vorderingen en overlopende activa worden nominaal gewaardeerd.

De effecten worden gewaardeerd tegen de actuele waarde aan het einde van het boekjaar. De actuele waarde is bepaald op basis van marktwaarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Beperking verspreidingskring

De jaarrekening van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is bedoeld voor een specifieke gebruikersgroep, zijnde de leden van de KNB. Hierdoor is de jaarrekening niet geschikt voor andere doeleinden.

Toelichting op de balans per 31 december 2022

	31 dec 2022	31 dec 2021
Immateriële vaste activa		
Een overzicht van de immateriele vaste activa is onderstaand opgenomen:		
Audit software	**72.370**	**73.725**
Aanschaffingen	3.128	73.725
Cum. afschrijving	-4.483	0
Boekwaarde begin	73.725	73.725
Financiële vaste activa		
Een overzicht van de financiele vaste activa is onderstaand opgenomen:		
Effecten ING		
Aandelen	4.817.201	4.158.895
Obligaties	4.798.623	3.607.319
	9.615.824	**7.766.214**
Effecten ABN AMRO		
Aandelen	5.420.238	4.097.959
Obligaties	3.579.351	1.801.675
	8.999.589	**5.899.634**
Vorderingen inzake lopende dossiers		
Vordering AN	1.303.710	1.184.211
Vordering AR	3.193.304	2.631.623
Vordering AP	1.378.791	942.392
Vordering AO	1.057.472	871.882
Vordering AH	1	1
Vordering AG	2.002	2.002
Vordering DD	9.087	
Vordering DE	6.017	
Vordering AV	62.137	64.237
Vordering AX	179.998	146.228
Vordering AY	215.610	179.210
Vordering AA	82.708	82.708
Vordering BB	285.921	187.833
Vordering BX	350.972	163.557
Vordering BY	7.028	
Vordering BZ	3.949	
Vordering BA	5.670	
Vordering BC	29.315	
Vordering BD	6.050	
Vordering D	139.783	104.550
Vordering B	1.663	
Vordering C	13.885	10.414
	8.335.073	**6.570.849**
Voorziening inzake lopende dossiers	-8.335.073	-6.570.849
Voorziening inzake lopende dossiers	**-8.335.073**	**-6.570.849**

Toelichting op de balans per 31 december 2022

	31 dec 2022	31 dec 2021
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteur KNB	157.068	1.144.973
Waarborg	14.511	14.511
Vooruit betaalde kosten	162.865	238.575
Overlopende activa	4.074	51.451
	338.518	**1.449.510**
Liquide middelen		
Rekening courant bank	2.438.569	3.710.706
ABN effecten	1.234.542	810.547
ING effecten	11.661	31.607
Vermogensrekening	1.454.235	1.459.893
	5.139.007	**6.012.753**
Eigen vermogen		
Overige reserves	23.688.883	20.825.761
	23.688.883	**20.825.761**
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Overig	245.161	104.115
	245.161	**104.115**
Overige schulden		
Nog te betalen accountantskosten	10.000	5.000
Overige nog te betalen kosten	221.261	266.959
	231.261	**271.959**

Toelichting op de staat van baten en lasten 2022

	2022 werkelijk	2022 begroot	2021 werkelijk
Baten			
Akten kwaliteitsfonds	15.709.357	13.152.000	16.406.438
	15.709.357	**13.152.000**	**16.406.438**
Directe kosten			
Baten en lasten voorzieningen	1.567.850	1.400.000	1.611.245
Kosten tucht en toezicht	5.308.397	5.629.380	4.978.455
	6.876.247	**7.029.380**	**6.589.700**
Afschrijvingen immateriële vaste activa			
Afschrijving audit software	4.483	10.000	0
	4.483	**10.000**	**0**
Algemene kosten			
Begeleidingskosten KNB	716.391	693.684	633.796
Advieskosten	4.205	20.000	20.822
Accountantskosten	15.672	12.200	12.156
Bankkosten	1.835	1.000	3.966
Diverse lasten	654	2.000	463
Werkzaamheden Davinci	5.926	6.940	5.954
Bestuurskosten		12.000	
Datamanagement	283.510	0	643.353
Verzekeringen	307.213	277.719	210.343
Geschillencommissie	108.790	120.000	103.981
Peer reviews	550.861	619.000	648.790
Intervisie	72.507	100.000	59.582
Notariele leden kamers van toezicht	110.454	99.600	51.477
Programma kwaliteit en toezicht	1.077.436	1.075.309	109.913
Due diligence ML6	102.938	400.000	0
	3.358.392	**3.439.452**	**2.504.596**
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Opbrengst en kosten effecten ING	-1.366.733	90.000	195.166
Opbrengst en kosten effecten ABNAMRO	-1.226.586	70.000	210.082
Rentebaten rekening courant bank	503		-498
	-2.592.816	**160.000**	**404.750**
Rentelasten en soortgelijke kosten			
Betaalde rente	14.297	40.000	50.677
	14.297	**40.000**	**50.677**
Resultaat voor belastingen	2.863.122	2.793.168	7.666.216

Overige toelichtingen

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2022
Het voorstel is om het resultaat 2022 toe te voegen aan de algemene reserve.
Dit voorstel is reeds verwerkt in de balans en de toelichting op het eigen vermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum
Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Den Haag, 16 mei 2023

Het bestuur bestaande uit:
mr. I.C.A. Braun
mr. I.M. Cox
mr. E.M.J.J. Engelen (penningmeester)
mr. T.P. Flokstra
mr. A.H.I. Hoogendam
mr. A.C. van der Klooster
mr. A.M.J.M. Ploumen (voorzitter)

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
Verantwoording Wet Normering Topinkomens over 2022 Leidinggevende Topfunctionarissen

Bedragen x € 1
Functiegegevens:

Naam Topfunctionaris	I.M. Cox	A. Barkey Wolf	E.M.J.J. Engelen	A.C. van der Klooster	B.L.W.P. Versteeg	A.M.J.M. Ploumen	M. Schoonhoven	H.P. Kuijpers	T.P. Flokstra	I.C.A. Braun
Functie	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid	voorzitter	bestuurslid	directie	bestuurslid	bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling	01.01 - 31.12	01.01 - 13.04	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12	01.01 - 21.09	01.01 - 31.12	01.01 - 30.11	01.01 - 31.12	13.04 - 31.12	22.09 - 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,25	0,025	0,025
Dienstbetrekking	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging:										
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 38.016	€ -	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn								€ 11.450		
Subtotaal bezoldiging	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 49.466	€ -	€ -
Individueel toepasselijke -/- Onverschuldigd betaald en nog niet teruggontvangen bedrag	€ 5.400	€ 1.454	€ 5.400	€ 5.400	€ 3.946	€ 5.400	€ 4.950	€ 54.000	€ 3.842	€ 1.558
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ 49.466**	**€ -**	**€ -**

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
Verantwoording Wet Normering Topinkomens over 2021 Leidinggevende Topfunctionarissen
Bedragen x € 1
Functiegegevens:

Naam Topfunctionaris	I.M. Cox	A. Barkey Wolf	E.M.J.J. Engelen	A.C. van der Klooster	B.L.W.P. Versteeg	A.M.J.M. Ploumen	M. Schoonhoven	H.P. Kuijpers
Functie	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid	bestuurslid	voorzitter	bestuurslid	directie
Aanvang en einde functievervulling	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,25
Dienstbetrekking	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging:								
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 36.854
Beloningen betaalbaar op termijn								€ 10.757
Subtotaal bezoldiging	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 47.611
Individueel toepasselijke -/- Onverschuldigd betaald en nog niet teruggontvangen bedrag	€ 5.225	€ 5.225	€ 5.225	€ 5.225	€ 5.225	€ 5.225	€ 5.225	€ 52.250
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ 47.611**

Verslag van de Commissie van Advies van de ledenraad inzake jaarrekening 2022 Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat

De financiële commissie van de Commissie van Advies (onderdeel van de ledenraad) heeft op dinsdag 24 april 2023 tijdens een digitale vergadering via Teams een toelichting gekregen op het verslag en de jaarrekening voor het boekjaar 2022 van de Stichting, door mevrouw M.A. van Wensveen, hoofd financiën en administratie KNB en de heer mr. E.M.J.J. Engelen, bestuurslid KNB (penningmeester). Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat de Commissie van Advies geen (toezichts)orgaan van deze stichting is.

De baten van de stichting waren hoger dan begroot ten gevolge het groot aantal gepasseerde akten in 2022. Het aantal akten was defensief begroot, maar in 2022 zijn relatief veel akten gepasseerd. Naar verwachting daalt dit aantal in 2023.

De kosten voor Tucht en Toezicht zijn opgelopen ten opzichte van 2021. Dit heeft onder meer te maken met de procesveroordelingskosten met betrekking tot notarissen die voor de Kamer voor het Notariaat verschenen die in 2021 voor een aantal jaren zijn teruggevorderd.

Er waren voor 2022 geen kosten voor datamanagement begroot, omdat dit naar verwachting op zou gaan in het programma Kwaliteit en Toezicht. Omdat het automatiseringssysteem hiervoor nog niet gereed was, heeft deze verschuiving nog niet plaatsgevonden. Naar verwachting is het systeem in 2024 gereed.

De financiële commissie merkt op dat het label Due diligence ML6 niet duidelijk weergeeft wat dit betreft en adviseert de titel aan te passen naar bijvoorbeeld 'onderzoekskosten zwevende protocollen'. De verzekeraars hebben aangegeven dat zwevende protocollen mogelijk grote risico's bevatten. Mede daarom is de verzekeringspremie hoog. Het blijkt echter dat dit risico in praktijk meevalt. Om dit vast te stellen wordt een geautomatiseerd programma opgesteld dat hiernaar onderzoek doet. Het leek dat het bedrijf ML6 een dergelijk programma in ontwikkeling had, maar dit bleek niet volledig passend. Er wordt gekeken of een ander bedrijf een dergelijk programma kan ontwikkelen.

Vanwege de omvang van de effectenportefeuille is deze gesplitst over twee vermogensbeheerders. Het jaar 2022 is met verlies afgesloten. Naar verwachting herstelt dit in 2023.

Het aantal openstaande vorderingen is gegroeid. Op diverse manieren wordt gepoogd deze bedragen terug te vorderen. Dit zijn vaak langlopende trajecten. Het verlies wordt pas afgeboekt als het zeker is dat het bedrag niet meer inbaar is.

Naar verwachting stijgt de reserve in 2023 boven het streefbedrag van € 25 miljoen. Er is een verzekering afgesloten voor vorderingen boven dit bedrag. De verzekeringskosten zijn echter gestegen. Het is niet duidelijk of deze verzekering kan worden verlengd. Door de reserve te laten groeien boven € 25 miljoen, zouden mogelijk de verzekeringskosten kunnen worden verlaagd. Via het ministerie is de heffing op akten gehandhaafd op € 8,22. Dit is bedrag is niet geïndexeerd. Doordat de groei van het aantal akten remt, vormt het daadwerkelijk verlagen van de heffing een risico. De financiële commissie adviseert het kader te schetsen waarom een bepaalde reserve wordt aangehouden en dit te baseren op de kosten die moeten kunnen worden gedekt. Door het uitwerken van een aantal scenario's kan worden aangetoond welke risico's zouden kunnen worden opgevangen.

De commissie dankt de opstellers voor de gegeven, heldere toelichtingen en duidelijke stukken en de mogelijkheid tot het stellen van vragen.

HLB DEN HARTOG
ACCOUNTANTS & CONSULTANTS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel
Wij hebben de in dit jaarverslag, op bladzijde 6 tot en met bladzijde 15, opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2022 van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de in deze jaarrekening opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2022 van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door de organisatie gekozen en beschreven waarderingsgrondslagen, zoals uiteengezet op pagina 11 in de toelichting op de jaarrekening en in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2022;
2. de winst-en-verliesrekening over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring
Wij vestigen de aandacht op pagina 11 in de toelichting van de jaarrekening waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor een specifieke gebruikersgroep, zijnde het bestuur, met als doel Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat in staat te stellen verantwoording af te leggen. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het bestuur en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door derden. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Laan van Nieuw Oost-Indië 133E, 2593 BM Den Haag, Postbus 93039, 2509 AA Den Haag

T +31 (0)70 351 42 21 **www.hlb-denhartog.nl**

HLB Den Hartog Accountants & Consultants is gevestigd te Rotterdam en staat ingeschreven in het Handelsregister bij de KvK onder nummer 24444102. Uitsluitend HLB Den Hartog Accountants & Consultants geldt als opdrachtnemer. Op haar dienstverlening zijn de Algemene Voorwaarden van HLB Nederland Accountants & Consultants B.V. van toepassing, waarin onder meer een beperking van de aansprakelijkheid en een aanwijzing van de bevoegde rechter zijn opgenomen. Deze Algemene Voorwaarden zijn te raadplegen via www.hlb-denhartog.nl en zijn gedeponeerd bij de KvK onder nummer 33238606.

HLB Den Hartog is a member of HLB International, the global advisory and accounting network.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarrekening opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het rapport andere informatie, die bestaat uit:
- het bestuursverslag;
- de overige toelichtingen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat welke op grond van de Wet Normering Topinkomens is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de WNT-verantwoording in overeenstemming met de Wet Normering Topinkomens.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de door de organisatie gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet op pagina 11 in de toelichting van de jaarrekening. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

HLB DEN HARTOG
ACCOUNTANTS & CONSULTANTS

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Wet normering topinkomens 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Den Haag, 16 mei 2023

HLB Den Hartog
Accountants & Consultants

S.T.M. ten Hagen RA